የወጣቶች መስታዎት

ለምሐ		ለማ
ልስሐ		አልጫ ሆነ
ለቅሐ	(ጥ	አበደረ
ለብሐ		ሠራ
ለቈሐ	(ጥ	ተኈነጨ
ለጥሐ		ገበረ
ላኅልኅ		ራሰ
መልሀ		አጣፈጠ መዘዘ
መስሐ		ምሳ አደረገ
መርሐ		መራ
መትሐ		ሳሳ
መንዝሐ	(ጥ	ተደላደለ ተቀማጠለ
ሞርቅሐ	(ጥ	ላጠ
ሞቅሐ	(ጥ	አሠረ
ሠርሐ	(ጥ	አቅናና አከናወነ
ሰብሐ	(ጥ	አመሰገነ
ሰብሐ		ሰባ
ሰጥሐ		አሰጣ
ሰፍሐ		ዘረጋ
ሳሕስሐ		አፈገፈገ
ሣርሐ		አበራ
ሴሐ		ወቀጠ
ረምሐ		ወጋ
ረስሐ		አደፈ
ረብሐ		ረባ
ረውሐ		ቀደደ በሳ
ሮሐ		ነሰነሰ
ቀምሐ		አፈራ
ቀድሐ		ቀዳ
ቃሕቅሐ		ቂረቆረ
ቃርሐ		ተኰሰ
ቂሐ		ቀላ
ቂቅሐ		ፈተገ
በልሐ	(ጥ	ስለት ሆነ

በርሐ		በራ
በዝኃ		በዛ
ባጥሐ	(ጥ	በጣ
በጽሐ		ደረሰ
ባሕብሐ		ቀረና ከረፋ
ባልሐ		አዳነ
በኍበኈ		በሰበሰ ሸተተ
ተሞጥሐ	(ጥ	ተጐናጸፈ
ተሠርሐ		ተከናወነ
ተራኅርኅ		ራራ ቸር ሆነ
ተቃድሐ		ተደነባበረ
ተበውሐ		ሠለጠነ
ተባጽሐ		ተባበረ ተገናኘ
ተተዋስሐ		ተደበላለቀ
ተንሐ	(ጥ	አገመ
ተአይሐ		ተተኰሰ
ተወኅውሐ		ተመላለሰ
ተወጽሐ	(ጥ	ተቅበጠበጠ
ተዋክሐ		ተከራከረ ተፎዋከረ
ተየውሀ		ገር ሆነ ተሞኘ
ተጋውሀ		ተከማቸ
ተግሀ		ተጋ
ተጠፋልሐ		ተጠባበቀ
ተጻብሐ		እንዴት አደርህ ተባባለ
ተፈሥሐ	(ጥ	ተደሰተ
ቴሐ		ቀላወጠ
ቶስሐ		ጨመረ
ነኅንኅ		ትርፍርፍ አለ
ነስሐ	(ጥ	ንስሐ ገባ ተፀፀተ
ነቅሐ		ነቃ (ዳነ)
ነፂሐ		ጮኸ
ነዝኅ		ረጨ
ነድሐ		ወጋ

ነግሐ	ነጋ
ነጽሐ	ንጹሕ ሆነ
ነፅኀ	ጣለ
ነፍሐ	ነፋ
ኖኀ	ረዘመ
አመልትሐ (ጥ)	አመሳቀለ አግታ
አመዋርሐ	አናፈሰ
አሜርግሐ (ፊ	አራገበ
አምኃ	እጅ ነሣ
አስተናጽሐ	አጸራ
አራውሐ	አራገበ
አርሰሐስሐ	አደፈረሰ
አርብሐ	አረባ አበዛ
አብሐ	ፈቀደ አሰናበተ
አብሐብሐ	ፈሰሰ ተንጣባጠበ
አመብኵሐ (ጥ)	አናፋ
አንሰሐስሐ	አንቀሳቀሰ ተንቀሳቀሰ
አንሰሐስሐ	አረማመደ ተረማመደ
አንብሐብሐ	ዱብ ዱብ አለ
አንከሐከሐ	ፈተፈተ
አነግሀ	ማለደ
አይኀ	አጠፋ ወደኋላ አለ
አጸንሕሐ	አሻተተ
አጽነሐንሐ	ወዘወዘ
አጽንሐ	አደባ ሸመቀ
ከልሐ	ጮኸ
ኰስሐ	ተናጻ
ወክሐ (ጥ	ደነፋ
ዉጥሐ (ጥ	ከመረ ደረደረ
ዘልሐ	ጠመቀ
ዘርቅሐ (ጥ	ዘከዘከ
ዘብሐ	አረደ
ዘንግሐ (ጥ	ዘነጋ
ዘግሐ	ዘጋ
ደርግሐ (ጥ	ደረተ
ደቅሐ	መታ ነደለ ጠመዘዘ
ገሀሀ	ገለጸ በራ
ገርሐ	ገራ ፈረስና በቅሎን
ጎሀ	ነጋ
ጠቢኀ	አረደ በለተ
ጠፍሐ	አጨበጨበ
ጠፍንሐ (ጥ	ጨፈነ
ፀርሐ	ጮኸ
ፀብሐ (ጥ	ገበረ
ጸንሐ	ቆየ አደባ ሸመቀ
ጼሐ	ጠረገ
ፈልሐ	ፈላ
ፈርሐ	ፈራ
ፈትሐ	ፈረደ
ፈጽሐ	ፈነቀለ ሠነጠቀ ሰበረ
ፎሐ	ገመሰ

የለ	ነጠላ ግሥ
ሐመለ	ለቀመ
ኀሰለ	ለበበ
ሐቀለ (ጥ	ቀማ
ሐበለ	ሴሰኛ ሆነ
ሐብለ	አበለ
ሐወለ	ቀላቀለ
ኀዘለ	አዘለ
ኃየለ (ጥ)	በረታ
መሐለ	ማለ
መምዔለ	ወነጀለ
መሰለ	መሰለ
መገለ	መገለ
ሠጥቆለ	ዋሸ ጠነቆለ
ሰሰለ (ጥ)	ተወገደ ተለየ
ሰቀለ	ሰቀለ
ሰብለ	ዘረዘረ።
ሡንሰለ	አሠረ አያያዘ

ሰአለ	ለመነ
ሰከለ	አፈራ
ሰወለ	ጨረቀ
ሰገለ	አወቀ ጠነቈለ
ሳህለለ	ደረቀ
ቀለ (ተ	ቀለለ
ቀመለ	ቀመለ
ቀብለ	ጎደለ
ቈልቈለ	ዘቀዘቀ
ቈስለ	ቈሰለ
በሰለ	በሰለ
በቈለ	በቀለ
በጠለ	ጠፋ
በጸለ	ቦጨቀ በጠሰ
ብዕለ	ከበረ ባለ ፀጋ ሆነ
ተኀለለ	ናወዘ ደከመ
ተሐበለ (ተ	ደፈረ ተደፋፈረ
ተሐኰለ	ጠፋ
ተለዐለ	ተነሣ
ተልዕለ	ከፍ ከፍ አለ
ተመዝገለ (ተ	ዝንጕርጕር ሆነ ተለወጠ
ተማህለለ	ተከማቸ ለመነ
ተሰነአለ	ተሰነባበተ
ተሰአለ	ተጠያየቀ
ተሣሃለ	ይቅር አለ
ተሥዕለ	ተሣለ
ተቀበለ (ተ	ተቀበለ
ተቀጸለ (ተ	ተቀዳጀ
ተቈልቈለ	ተዘቀዘቀ
ተበቀለ (ተ	ቂም ያዘ
ተበጽለ	ተቦጨቀ ተበጣጠሰ
ተንበለ	ለመነ አማለደ
ተአንተለ (ተ	ቸለል አለ አንጎራጎረ
ተከህለ	ዋጋ ተስማማ
ተካፈለ	ተካፈለ አቀለለ ረታ
ተወከለ (ተ	ታመነ
ተደንገለ (ተ	ተጠበቀ
ተዳበለ	ተሰበሰበ ተከማቸ
ተድሀለ	ወደኋላ አለ ሸሸ
ተጋደለ	ተጋደለ
ተጠብለለ	ተጠመጠመ ተጠቀለለ
ተጸለለ (ተ	ተሸፈነ ተጋረደ
ተፈወለ	ቁንጥር አለ
ተፋወለ	አምዋረተ
ትሕለ	ቀላወጠ
ነቀለ	ነቀለ
ነደለ	ነደለ በሳ
ነጸለ	ለየ
ንኅለ	ፈረሰ
አሕመልመለ	ለመለመ አለመለመ
አለለ	አለሌ ሆነ
አመድበለ	አከማቸ ሰበሰበ
አማዕቀለ	አከማቸ ጥልቅ አደረገ
አማዕበለ	ፈረሰኛ ሆነ ማዕበል
አማዕከለ	መኻል አደረገ ሆነ
አሰሰለ (ተ	ለየ ወገደ
አሰንሰለ	አቈላለፈ አያያዘ
አቍጸለ	ለመለመ አለመለመ
አብጠለ	አቋረጠ አጠፋ
አተብለለ	አነፈረ
አንቀልቀለ	አናወፀ ተናወፀ
አንበልበለ	ተንበገበገ
አንጠልጠለ	አንጠለጠለ
አንጦለለ	ተዘረጋ ተነጠለ
አከለ	በቃ አከለ
አጸንገለ	ተረጐመ ገለጠ ጻፈ
ዔለ	ዞረ
ከለለ (ተ	ጋረደ
ከፈለ	ከፈለ
ክህለ	ቻለ

ኰሐለ	ተኰሰ
ኰሕለ	ኳለ
ወአለ	ዋለ
ዘለለ	ጠመቀ
ዘበለ	ዘበለለ
ዝኅለ	ዛገ በረደ
ደለለ (ጥ	ከፈከፈ ጠቀለለ
ገልገለ	ከፈተ አወጣ በረበረ
ገልገለ	ዘረፈ ባዶ አደረገ
ገንጸለ (ጥ	ገለበጠ
ገደለ	አረደ ገደለ ጠነባ
ኀደለ	ጐደለ
ጠለ (ጥ	ለመለመ
ጠቀለ	በነገር ነካ
ጠብለለ	ጠቀለለ
ጥሕለ	አተለ፤ለየ
ጸለለ	ሰፈፈ
ጸለለ (ጥ	ጋረደ
ጸንበለ	ቀደደ
ጸንጐለ	አፋገ
ጸንጸለ	አቃጨ
ፀአለ	ሰደበ አከፋፋ
ፀደለ	በራ አንጸባረቀ
ጼተለ	ጉሸ ሆነ
ፈሐለ	ተቈናጠረ ነፈረ
ፈተለ	ፈተለ
ፈንቀለ (ጥ	ፈነቀለ ቆፈረ
ፈደለ	ጻፈ
ፍሕለ	ቁንጥር አለ ሰከረ

የመ ነጠላ ግሥ

ሐለመ	አለመ
ሐመ	ታመመ
ሐመመ	ተመቀኘ
ሐሠመ	ከፋ
ኀረመ	ተወ እርም አለ
ሐርተመ	ኀሰቀለ
ሐተመ	አተመ
ሐደመ	አንቀላፋ
ሐደመ (ጥ	ተረተ
ለምለመ	ለመለመ ለሰለሰ ለዘበ
ለቀመ	ለቀመ ቆረጠመ
ለጎመ	ለጎመ ገታ ከለከለ
ለኀመ	ዘጋ
ልሕመ	ላመ ባሰ
ሰቀመ	ማረከ
ሰዐመ	ሳመ
ሰከመ	ተሸከመ
ሰርኬመ	ለምጽ አወጣ
ረመ (ጥ	ሬመመ
ረገመ	ረገመ
ቀለመ	ጻፈ
ቀሰመ	ለቀመ
ቀሠመ (ጥ)	አጣፈጠ
ቀረመ	ቃርሚያ ለቀመ
ቀደመ	ቀደመ
ብሕመ	ድዳ ሆነ
ተለመ	ተለመ
ተሠየመ	ተሰየመ ተሾመ
ተሠጥመ	ዘቀጠ ሰጠመ
ተሳለመ	ተፋቀረ
ተርጐመ	ተረጎመ
ተቀየመ (ጥ	ቂም ያዘ
ተቃወመ	ተከራከረ
ተከትመ	ተከተበ
ተደመ (ጥ	ተደነቀ
ተጸመመ	ቸለል አለ አደናቆረ
ተፈጸመ (ጥ	ተጨረሰ
ተፍሕመ	ኰረሰ
ኖመ	ተኛ አንቀላፋ
አረመ	አረመ አጠራ
ኦርመመ	ዝም አለ

አቀመ	አቆመ
አደመ (ተ)	አማረ
አግደመ	አገደመ
ኄመ	መሰገ
ከረመ	ከረመ
ወስከመ	ሰነገ
ዘነመ	ዘነመ
ደልጐመ	አገነፋ
ደምደመ	አጐተነ
ደከመ	ደከመ
ደክተመ	ደኸየ
ደገመ	ደገመ
ዳኅመመ	ናደ
ገረመ	ተፈራ አስፈራ
ገዘመ	ቆረጠ
ገደመ	ጠመመ አገደመ
ጠመ	ጠመመ
ጠምጠመ	ጠመጠመ
ጠቀመ	ጠቀመ ሰፋ ናስ ግንብ ሠራ
ጠዓመ	ቀመሰ
ጥዕመ	ጣፈጠ
ጸልመ	ጠቆረ ጨለመ
ፀመመ	ደነቆረ
ጸመ	ጾመ
ፈጸመ (ተ	ጨረሰ
ፈፀመ	ዘጋ ለጎመ ሸፈነ
ፍሕመ	ፋመ

የሰ	ነጠላ	ግሥ

ሐመሰ	አምስት አደረገ
ኃሠሠ	ፈለገ መረመረ
ሐረሰ	አረሰ
ሐረሰ	አዋለደ
ሐንከሰ	አነከሰ ተጠራጠረ
ሐንፈሰ	አሳጣ
ኀየሰ	ተሻለ
ሐደሰ (ተ	አደሰ
ሐፈሰ	አፈሰ ዘገነ
ኄሰ	ነቀፈ
ለብሰ	ለበሰ
ልሕሰ	ላሰ
ሎሰ	ለወሰ
መሐሰ	አፈለሰ
መለሰ	ተንበገበገ
መረሰ	ተፀላሸ
መቆሰ (ተ)	ተጣላ አስገለለ
መንኰሰ	መነኰሰ ተለየ ሞተ
መየሰ (ተ)	ጠጅ አደረገ
ሜሰ	አደለ
ሠለሰ (ተ)	ሦስት አደረገ
ሰደሰ (ተ)	ስድስት አደረገ
ረምሰሰ	ዳሰሰ
ረኰሰ	ረከሰ አደፈ
ርሕሰ	ራሰ
ቀሰ (ተ	ቀሰሰ
ቀርቄሰ	ገቢጣ ተጫወተ
ቄስቆሰ	ማገደ ቄስቆሰ
ብዕሰ	ባሰ
ተላወሰ	ተላወሰ
ተመቆሰ (ተ)	ቆሞስ ሆነ
ተሞገሰ (ተ)	ባለምዋል ሆነ
ተርኰሰ	ተረኰሰ አቃጠለ
ተበአሰ	ተጣላ
ተተርአሰ	ተንተራሰ
ተንፈሰ	ተነፈሰ
ተአንሰሰ	እንስሳ ሆነ
ተአንበሰ	አንበሳ ሆነ
ተዐገሠ (ተ)	ቻለ ታገሠ
ተከውሰ	ተነቃነቀ
ተክነሰ (ተ)	አንድ ሆነ
ተዋቀሰ	ተምዋገተ ተጣላ

ተከውሰ	ተደባለቀ ተናወጠ
ተውሕሰ	ተዋሰ
ተደነሰ (ጥ	ረከሰ ኃጢአተኛ ሆነ
ተግኅሠ	ፈቀቅ አለ ሸሸ
ተጳጳሰ (ጥ)	ጳጳስነት ተሾመ
ተፀነሰ (ጥ)	ተቸገረ
ተጸወሰ (ጥ)	ሰላላ ሆነ
ተፈርነሰ	ተቀማጠለ
ተፋለሰ	ተንከራተተ ዞረ
ተፋለሰ	ተጣላ ተከራከረ
ተፋሰሰ	ዕጣ ተጣጣለ
ነስነሰ	ነሰነሰ በተነ ጎዘጐዘ
ነግሠ	ነገሠ
ነፍሰ	ነፈሰ
ንዕሰ	አነሰ
አልኆሰሰ	ሹክ ሹክ አለ
አስተንአሰ	አሳነሰ አጐደለ
አርመስመሰ	ትምግምግ አለ
አርመሰሰ	ጸጥ አደረገ
አበሰ (ጥ)	በደለ
አናብለሰ	አቃጨለ መታ
አንገስገሠ	አነቃቃ አነሣሳ
አክወሰ	አደባለቀ
አኮሰ	አማሰለ
አውሐሰ	አዋዋሰ
አየሰ	ዛበረ
አግሐሰ	አነሣ አገለለ
ዐጠሰ (ጥ)	አነጠሰ
አጳጳሰ ጥ)	ጳጳስነት ሾመ
አጽሐሰ	አሸበሸበ አጨበጨበ
አጽረሰ	አጠረሰ
አፍለሰ	አፈለሰ አስለቀቀ
ኤሰ	ገነፈለ ፈላ
ከርተሰ (ጥ	ጻፈ
ከበሰ	ጠመጠመ
ኰሕሰ	ሰፋ ቁልል
ኵሕሰ	እኹ ሆነ
ወረሰ	ወረሰ
ወቀሰ	ወቀሰ ዘለፈ ከሰሰ
ወደሰ (ጥ	አመሰገነ
ዘልገሰ	ቁስለ ሥጋ ታመመ
የብሰ	ደረቀ
ደምሰሰ	ደመሰሰ አጠፋ
ደረሰ	ደረሰ
ደቀሰ ጥ)	ተኛ
ገሠሠ	ዳሰሰ ነካ
ገሥገሰ	ለሰነ ደለዘ
ጌሠ	ገሰገሰ ሄደ
ጠረሰ	አጠረሰ
ጠብሰ	ጠበሰ
ጤሰ	ጤሰ
ጸርሰ	በለዘ
ፀንሰ	ፀነሰ
ፈለሰ	ተሰደደ
ፈወሰ (ጥ	አዳነ
ፈደሰ (ጥ	ቆራ

የረ	ነጠላ ግሥ
ሐሥረ	ጎሰቈለ
ሐረረ	ደረቀ
ኀብረ	ተባበረ
ኀንገረ (ጥ	እሸኮኮ አለ
ኀደረ	አደረ
ኀፀረ	አጠረ ከበበ
ኀፅረ	አጭር ሆነ
ሐፍረ	አፈረ
ሖረ	ሄደ
ኆበረ	ሸለመ
ለጠረ	መዘነ
መሀረ	አስተማረ
መረ (ጥ	መረረ

መተረ	ቈረጠ	በርበረ	ዘረፈ
መከረ	ሙከረ	በከረ	ታጉለ
መዝበረ	አፈረሰ	በደረ	ቀደመ
መጸረ	አመሰኳ ቈረጠመ	ባሕረረ	ብንን ብንን አለ
ሠምረ	ወደደ	ተሐወረ	ተላለፈ
ሠረረ	በረረ ወጣ	ተመዝበረ	ተበዘበዘ ፈረሰ
ሠረረ	ተወረወረ	ተማዕዘረ	በራ ተጥበረበረ
ሰቈረ	በሳ	ተበኵረ	በኵር ሆነ
ሰበረ	ሰበረ	ተነወረ (ተ)	ነውረኛ ሆነ
ሰተረ	ገመሰ ሰነጠቀ	ተአወረ (ተ)	ቸለል አለ
ሰተረ (ተ	ዘረጋ	ተዐዝረ	ጭልጥ ብሎ ሄደዘለቀ
ሰዓረ	ሻረ	ተአዝረ	ተወራኘ
ሰአረ	አጠፋ	ተዓየረ (ተ)	ተገዳደረ
ሠወረ (ተ	ሸሸገ	ተዘከረ ተ	አሰበ
ሰዘረ	ሰነዘረ	ተዝኅረ	ታጀረ
ሠገረ	ተራመደ ተሻገረ	ተደረ (ተ	ራትን በላ
ሠገረ	ወታደር ሆነ	ተደብተረ	ተተከለ
ሰዐረ	ሰነጠቀ	ተድኅረ	ወደኋላ አለ
ሰፈረ	ሰፈረ	ተገበረ (ተ	አረሰ
ሣረረ	መሠረተ ተከለ	ተገየረ (ተ	መጻተኛ ሆነ
ሣረረ	ሠራ	ተጋወረ	ተጎራበተ
ሥህረ	ባተ	ተፃመረ	አንድ ሆነ
ሥዕረ	ለመለመ	ተፃረረ	ተጣላ
ቀሐረ	ተኰሰ	ተፅዕረ	ተጨነቀ
ቀመረ (ተ	ቈጠረ ቈረጠ	ነቈረ	አነቈረ
ቀመረ (ተ	አዘጋጀ	ነበረ	ተቀመጠ
ቀሠረ (ተ	ቀረፈ	ነገረ	ነገረ
ቀበረ	ቀበረ	ነጠረ	ብልጭ አለ
ቀተረ (ተ	ቀተረ ሳበ ቸነከረ	ነጸረ (ተ	አየ ለየ
ቀጸረ	ሠራ	ነፈረ	ነፈረ በሰለ
ቈርቆረ	ግርግር አለ	ንሕረ	አኮረፈ
ቈፀረ	ቋጠረ	አመረ (ተ	አመለከተ
ቈረ (ተ	ቀዘቀዘ በረደ	አመርዓረ	አጣራጠ
ቆበረ	ጽጋግ ሆነ	አመንዘረ	አመነዘረ
ቆጸረ (ተ	ቈረጠመ	አመከረ	ፈተነ ሞከረ
በረ (ተ	በረረ	አመዝበረ	ዘረፈ አፈረሰ

አማኅበረ	ማኅበር አደረገ	ዓየረ	ናቀ አላገጠ
አምረረ	አመጸ ተላለፈ	አድኀረ	አስከተለ
አሠረ	አሠረ	አገበረ (ተ	በግድ አስደረገ ተ.
ዐሠረ (ተ	አቃጠረ ቀጠረ አደመ	አግመረ	ቻለ
ዓሥረ	ካሥር አንድ ሰጠ	አግረረ	ገዛ
አሥመረ	አገለገለ	አግረረ	መራ ሳበ ጠራ
አሥረረ	አበረረ	አጸረ (ተ	ጠመቀ
አስቆረረ	ተጸየፈ	አጽረረ	አጫረ
አስተሐቀረ	አቃለለ	አፍቀረ	ወደደ
አስተናበረ	አዘጋጀ	ያረ	ታወረ
አስተደኃረ	አከታተለ አቆየ	ከመረ	ከመረ
አሥገረ	አጠመደ	ከርከረ (ተ	ገረደፈ
አሥገረ	አሠገረ አስተላለፈ	ከብረ	ከበረ
ዐረረ	ለቀመ	ከተረ	ከተረ ከለለ
አቍረረ	አበረደ	ኰስተረ (ተ	ጠረገ
ዐቂረ	አከማቸ	ኰንተረ (ተ	መደብ ሠራ
ዐበረ	ደረቀ	ወሠረ (ተ	ገዘገዘ ሰነጠቀ
አብሠረ	የምሥራች አለ ነገረ	ወቀረ	ቀረፀ
ዐብደረ	ወደደ መረጠ	ወተረ	ገተረ
አንከረ	አደነቀ	ወዘረ	ለሰነ
አንኰርኰረ	አገለባበጠ	ወገረ	መታ ደበደበ
አንወረ	አነወረ	ወገረ	ጣለ
አንዘረ (ተ	በገና መታ	ወፈረ	ተሰማራ
አንገርገረ	አንከባለለ ጣለ	ዘመረ (ተ	አመሰገነ
አንጐርጐረ	አንጐራጐረ አጕረመረመ	ዘርዘረ	በተነ
		ዘከረ	ጠራ
		ደኃረ	መረቀ
		ደኃረ	ፈታ
አንጠረ (ተ	አነጠረ	ደመረ (ተ	ጨመረ
አንጸረ (ተ	አመለከተ	ደፈረ	ደፈረ
አንጸረረ	አሸወረረ	ዴንተረ (ተ	ሸመቀቀ
አንፈረ	አነፈረ	ገዓረ	ጮኸ
አእመረ	አወቀ	ገዘረ	ገረዘ
አውቀረ	አዋቀረ ሠራ	ኀጽፈረ	አከከ
አውተረ	አዘወተረ	ጠቀረ	ጥቀርሻ ሆነ
አውተረ	ዘረጋ	ጠፈረ (ተ	ታታ

ጠፈረ (ፕ	ማገረ አዋቀረ
ጥሕረ	ጮኸ አንበሳ
ጠመረ (ፕ	ጻፈ
ፀብረ	ጭቃ ሆነ
ጸፈረ (ፕ	ታታ
ፆረ	ተሸከመ
ፈኀረ	አጨ
ፈርፈረ	ፈረፈረ
ፈከረ (ፕ	ተረጐመ
ፈጠረ	ፈጠረ
ፐፐረ (ፕ	ዘሀነን አገባ

የቀ ነጠላ ግሥ

ሐልቀ	አለቀ
ሐንቀቀ (ፕ	አንሸተተ ዘነበለ
ኈለቈ (ፕ	ቈጠረ
ለቅለቀ	ለበጠ በየደ
ለጸቀ	ተጣበቀ
ሌቀ	ሊቅ ሆነ
ልህቀ	አደገ አረጀ
ሎቀ	ለቀቀ
መቀቀ	አንጣጣ
መጠቀ	ረዘመ
ሞቀ	ሞቀ
ሰሐቀ	ሳቀ
ሰለቀ	ሰለቀ
ሰረቀ	ሰረቀ
ሠረቀ	ወጣ ተወለደ
ሰነቀ	ሰነቀ
ሰንሆቀ	በጣ
ሰደቀ	አዘነበለ ጨፈለቀ
ሰጠቀ	ሰነጠቀ
ሰቀ	ደገፈ
ረቀ (ፕ	ረቀቀ ቀጠነ
ረፈቀ	ተቀመጠ
ርኅቀ	ራቀ
በረቀ	ብልጭ አለ በረቀ
ባለቀ	ጨፈረ
ተላጸቀ	አንድ ሆነ
ተማወቀ	ተሟሟቀ
ተሳለቀ	ተዘባበተ
ተአረቀ	ታረቀ
ተዓርቀ	ራቁት ሆነ
ተአውቀ	ታወቀ
ተዳደቀ	ተጣላ
ተጠውቀ	ተጠባበቀ
ተጽዕቀ	ተጨነቀ
ነሰቀ	ደንጊያን አነጠፈ
ነደቀ	ሠራ
ነፈቀ	ከፈለ
ናፈቀ	ተጠራጠረ
አልጸቀ	ደረሰ
አመቀ	ጥልቅ ሆነ
አሰቀ (ፕ	ሽቦ ሠራ ጠቀለለ
አስተማወቀ	አሟሟቀ
አስተርሐቀ	አስወገደ
ዐረቀ (ፕ	ታረዘ ተራበ
አበቀ	አከከ
አንፀብረቀ	አብረቀረቀ
አፆቀ	አስታወቀ
አድለቅለቀ	አናወጠ
አድቀቀ	አደከመ አላመ
አጠቀ	ታጠቀ
አጥለቀ	አንገፈገፈ
አጥመቀ	አጠመቀ
አጥረቀ (ፕ	አፅቀመጠ ተቅማጥ
ፆቀ	አጬቀ ጠበቀ
ወሰቀ (ፕ	ሳበ ጐተተ
ወረቀ	እንትፍ አለ
ወድቀ	ወደቀ
ዘሐቀ	ገፈፈ
ዘሐቀ	አቁማዳ አወጣ

ዘርዜቀ (ጥ	ነፋ በወንፊት
ደቀ (ጥ	ልጅ ሆነ
ደደቀ	ወጋ አደጋ ጣለ
ጕሕቈ (ጥ	ጎሳጠ ጃጀ
ጠረቀ	ቀዘነ ተቅማጥ ታመመ
ጠንቀቀ (ጥ	ለካ ሰፈረ
ጠንቀቀ (ላ	ጠነቀቀ
ጠአቀ	አጣበቀ አስጨነቀ
ጠየቀ (ጥ	አስፈገጠ ተረዳ
ጸረቀ	ጋገረ ቈረሰ
ጸድቀ	ጸደቀ
ጸድቀ	እውነተኛ ሆነ
ጸፈቀ	ዘጋ ጀጐለ ጨፈቀ
ጽሕቀ	ቍኰለ ተጋ
ፅእቀ	ተጨነቀ
ፈሐቀ	ፋቀ
ፈሐቀ	ኰላ
ፈረቀ	ፈጠረ አዳነ
ፈዓቀ	እሰይ እሰይ አለ

የበ ነጠላ ግሥ

ሀለበ	አለበ
ሐሰበ (ጥ	ቈጠረ
ሐበበ	ወይን ጠመቀ
ኀንበበ	አፈራ
ሐንከበ	ሰፈረ
ሐዘበ (ጥ	ጠረጠረ ሸነገለ
ሐጸበ	አጠበ
ሄበ	ጠለቀ
ለበበ	አወቀ አስተዋለ
ለበበ	ጨመተ
ለገበ	ሰፋ ለጐመ
ልህበ	ሞቀ አላበ
መረበ	አጠመደ ዓሣ
መገበ	መገበ
መገበ (ጥ	ሾመ

ማህበበ	ሠራ ውቂያ
ማኅየበ	ጠለቀ
ሰሐበ	ሳበ ጐተተ
ሰለበ	ገፈፈ
ሰረበ	ማገ
ሰብሰበ (ላ)	በሕግ አገባ
ሰከበ	ተኛ
ሳሕበበ	ሸገተ
ሴበ	ሸበተ
ስፅበ	ረከሰ አደፈ
ረበ (ጥ	ረበበ
ረበበ	ዘረጋ
ረከበ	አገኘ
ረጥበ	ረጠበ
ርኅበ	ተራበ
ርኅበ	ሰፊ ሆነ
ቀርበ	ቀረበ
ቀቀበ	ሰገበ
ቀንጠበ (ጥ	ቈነጠበ ቀነጠሰ
ቀጸበ	ጠቀሰ
ቈረበ	ቈረበ
ተሐስበ	ተቈጣጠረ
ተሀበበ	ተሳደበ ተሰደበ
ተሐበበ	ግብረ ሰዶም አደረገ
ተሐዘበ (ጥ	ተጠራጠረ
ተመንደበ (ጥ	ተቸገረ
ተመክዓበ	ተራባ
ተአጽበ	ተጨነቀ
ተገልበበ	ተሸፋፈነ
ተጠበ (ጥ	ተጠበበ ተተነኰለ
ነቀበ	አስገለለ
ነበበ	ተናገረ
ነጥበ	ነጠበ
አመክአበ	እጽፍ ድርብ አደረገ
አማዕቀበ	አደራ አለ
አማዕተበ	አማተበ አመለከተ

አሰበ	(ፐ	ደምወዝን ሰጠ
አስረበ		አጐረፈ
አስተሐበበ		ተቀጣጠበ ተሳደበ
አስተራከበ		አገናኘ
አስተርከበ	(ፐ	አዋሐደ አስማማ
አስተአጸበ		አደነቀ አስጨነቀ
ዓረበ		ገባ
ዐቀበ		ጠበቀ
አተበ		ባረከ አተመ
አንጠብጠበ	(ፐ	አንጠበጠበ
አውሰበ		አገባ
አውገበ		አከረፈ
አውጸበ		ሠራ ቀለበትን
አዘበ	(ፐ	ጐነጐነ
አጥበበ		አራቀቀ
አጽሐበ		አዘበዘበ
አጽሐበ		አስቸገረ አስጨነቀ
ከበበ		ሸመ
ከብከበ	(ፐ	አሠረገ ሠርግ አደረገ
ወሀበ		ሰጠ
ዘገበ		አከማቸ
የበበ	(ፐ	እልል አለ
ደበበ	(ፐ	ዘረጋ ደበበ
ገለበ		አቃጠነ ያዘ
ገልበበ		ሸፈነ
ጠቀበ		ሰፋ ጠቀመ
ጠበ	(ፐ	ጠበበ
ጠበበ		ብልሐተኛ ሆነ
ጠብጠበ	(ፐ	ገረፈ
ጸለበ		ሰቀለ
ጸረበ		ጠረበ
ጸበ	(ፐ	ጠበበ
ጸወበ		ጨለጠ
ጸወበ		ጫጨ
ጸገበ		ጠገበ

የተ ነጠላ ግሥ

ሐለተ		መለመለ
ሐመተ		አከሰለ
ሐርበተ		መከተ
ሐብረተ		ከላ በየደ
ኀዘተ		መደበ
ለተተ		ለምባዳ ሆነ
ለግነተ		አገነፋ
መሥረተ		መሠረተ
መጽወተ		መጸወተ
ሞተ		ሞተ
ሰለተ		ተዘባበተ
ሰንበተ		አረፈ አከበረ
ሰንጸተ	(ፐ	ነቀፈ አሰማማ
ሰክተተ		ጣደ
ሰከተ		ወልወል ሆነ
ሴረተ		ሸመተ
ስሕተ		ሳተ
ቀተተ		ተወራረደ
ቀነተ		ታጠቀ
በነተ		አሥራት ሰጠ
በዘተ		አባዘተ
ቤተ		አደረ
ብሕተ		ሠለጠነ
ተሰይመተ		መብት አገኘ
ተትሕተ		ዝቅ ዝቅ አለ
ተአረተ		ተጨናነቀ
ተወልበተ	(ፐ	ተኀነጨ
ተዋከተ		ተንጫጫ
ተጋሕረተ		ግር ግር አለ
ነሰተ		አፈረሰ
ነአተ		ጋገረ
አመርቄተ	(ፐ	አጐተነ
አመተ	(ፐ	ከነዳ
አምአተ		መቶ አደረገ

አቤተ		አሳደረ
አእተተ		አስወገደ
አእኰተ		አመሰገነ
አውከተ		አወካ ጮኸ
አየተ		አሰነበረ
አገተ		ከበበ
ከሠተ		ገለጠ
ከበተ		ሸሸገ ደፈነ
ዘርበተ		አነጠፈ
ዘፈተ		ደፈደፈ
ዝሕተ		ተዛዛተ
ደበተ		ተጎነበሰ
ደፍነተ		አረመጠ ጋገረ
ገብለተ		ደነዘዘ
ጕለተ		ጕለተ ጉልትን
ጸልመተ		ጨለመ
ጸበተ		ዋኘ
ፈተተ	(ጥ	ቈረሰ
ፈየተ	(ጥ	ቀማ

የነ ነጠላ ግሥ

ሐበነ	(ጥ	ጠመጠመ
ኀዘነ		አዘነ ተቈጣ
ሐይደነ		አበደ
ሐፀነ		አሳደገ
ሐፈነ		ዘገነ
መሐነ		እጅ ነሣ
መነነ	(ጥ	ናቀ
መክነ		መከነ
መከነ		ቦታ ሆነ
መዘነ		መዘነ
መጠነ	(ጥ	ለካ
ማሰነ		ጠፋ
ምዕነ		ረግረግ ሆነ
ሰመነ	(ጥ	ስምንት አደረገ
ሴነ		ሸና
ስዕነ		ተሳነ
ረሐነ		ጫነ
ረስነ		ጋለ
ረበነ	(ጥ	አስተማረ
ረገነ		ቀዘፈ
ረጠነ		መድኃኒት አደረገ
ራኰነ		ብቅል አበቀለ
ቀነነ	(ጥ	ቀኖና ያዘ
ቀጥነ		ቀጠነ
ቌንቌነ		ነቀዘ
በደነ		በደነ
ባሕነነ		ባነነ ባከነ
ባሕነነ		አወተተ ጠፋ
ተለስነ		ቀበጠረ ተናገረ
ተመስከነ	(ጥ	ተቸገረ
ተመየነ	(ጥ	ተተነኮለ
ተማህፀነ		ተማጠነ
ተሰዓነ		ተጫማ
ተሳነነ		ተጣላ
ተሳነነ		ተካሰሰ ተሟገተ
ተቃረነ		ተከራከረ
ተቃፀነ		ተጨነቀ ተጨበበ
ተነ	(ጥ	ወጣ ተበተነ
ተንተነ	(ጥ	ፍግምግም አለ
ተዓየነ	(ጥ	ተከታተመ ጠበቀ
ተክሀነ		አገለገለ
ተኰነነ	(ጥ	ተገዛ
ተኳነነ		ተዋቀሰ ታረቀ ተፈ ራረደ
ተደየነ	(ጥ	ተገዛ
ተፀወነ	(ጥ	ተጠጋ
ተጽዕነ		ተጫነ በከብት ወጣ
ቴገነ		ጕለተ
ቶተነ		አዘበ
አምነ		አመነ
አማህፀነ		አማጠነ

አስተንተነ	አሰበ አምታታ አገ ገለገለ
አርበነ	ፈተገ
አእመነ	አሳመነ
አዕበነ	ደንጊያ አደረገ
አውየነ	ወይን አደረገ
አጽነነ	አዘነበለ
ዐጠነ	አጠነ
አጥነነ	አደነቀ አበረታ
አጽነነ	አዘነበለ
አፍጠነ	አፈጠነ
ከደነ	ከደነ አለበሰ
ከፈነ	ሸፈነ
ኮነ	ሆነ
ኰርኰነ (ጥ	አከማቸ
ኰነነ (ጥ	ፈረደ ገዛ
ወሰነ (ጥ	ደነገገ
ወጠነ	ጀመረ
ዘገነ	አፈሰ ዘገነ
ዘፈነ	ዘፈነ
ዝኅነ	ጸጥ አለ
ደመነ (ጥ	ደመና ሆነ
ደነነ	ተኀነበሰ ዘነበለ
ደየነ (ጥ	ፈረደ ቀጣ
ደፈነ	ደፈነ ቀበረ
ዴገነ	ተከተለ
ድኅነ	ዳነ
ገመነ (ጥ	ኃጢአት ሠራ ረከሰ
ጐሐነ	ጮኸ
ጤገነ	ቆላ
ፀቄነ	አጠረ
ፀቈነ	ጨፈቀ ጨፈቃን
ጸንጐነ (ጥ	ጨቀየ
ጸንጸነ (ጥ	ነቀዘ
ፀአነ	ጫነ
ፈተነ	ፈተነ
ፈጠነ	ፈጠነ

የአ	ነጠላ ግሥ
ሐስአ	በረደ ዝግ አለ
ኀብአ	ሸሸገ
ኀድአ	ጸጥ አለ
ኀጥአ	አጣ
ለምአ (ጥ	በጋለ አንጸባረቀ በራ
ለምዓ	ለማ
ላዕልአ	ለምፃዳ ሆነ
መልአ	መላ ያዘ
መምአ (ጥ	ተሸበረ
መርዓ	ተዳራ
መርአ (ጥ	ጠወረ
መጽዓ	መጣ
ሞዐ	አሸነፈ
ሰምአ	ሰማ
ሰምአ	መሰከረ
ሠሥዐ	ዘፈነ
ሰስአ (ጥ	ሳሳ
ሠርዓ	ሠራ
ሰብዐ (ጥ	ሰባት አደረገ
ሰክአ	ሰካ ደረደረ
ሰይአ (ጥ	ነውርነገር አደረገ
ሳዕስአ	መለሰ
ሳዕስዐ	ቅልጥፍጥፍ አለ
ሦዐ	አረደ ሠዋ
ረስአ	ረሳ አረጀ
ረብአ (ጥ	አራት አደረገ
ረትዐ	ቀና
ረድአ	ረዳ
ረግአ	ረጋ
ረፍአ	ሰፋ አዳነ ፈወሰ
ቀልዓ	ገለጠ
ቀብዐ	ቀባ
ቀንአ	ቀና
ቀውአ (ጥ	ባለገ

ቀጽአ	ቀጣ ቄረጠ
ቈአ	ተፋ
ቈቍአ (ፐ	አጐበጐበ ጎጐረበ ረበ
ቈቍአ	ተበሳሳ ተወጋጋ
ቆአ	ጨረቋ
በልአ	በላ
በቍዐ	ጠቀመ
በጽአ	ተሳለ
በፅአ	ክበረ
በአ	ገባ
ተማልአ	አግረ መንገድ ሄደ ወሰደ
ተምአ (ፐ	ተቈጣ
ተሰብአ	ሰው ሆነ
ተስአ (ፐ	ዘጠኝ አደረገ
ተራድአ	ተጋገዘ
ተቈጥአ (ፐ	ተቈጣ
ተባውአ	ተግባባ
ተብዐ	በረታ ጠከነ
ተንሥአ	ተነሣ
ተወጽአ (ፐ	ድል ሆነ ተሸነፈ
ተዛውአ	ተጫወተ
ተጋብአ	ተከማቸ
ተጣእጥአ	ተዘጋጀ
ተጣእጥአ	ተበራታ ተጽናና
ተጣግዓ	ተጣበቀ
ተጸንግዓ (ፐ	ተጋደመ
ተጸውአ (ፐ	ተጠራ
ተጻብአ	ተጣላ
ተፈግአ (ፐ	ደስ ተሰኘ
ተፋአ	ተፋ
ነሥአ	ወሰደ ያዘ
ነቅዓ	መነጨ ወጣ
ነቅዐ	ተሰነጠቀ ተተረተረ
ነትአ	ሸሸ
ነድአ	ነዳ ወጋ

አመልከአ	ጭልጥ ብሎ ሄደ
አመንትአ (ፐ	አከከ
አማግዝአ	አሰባ ፍሪዳ አደረገ
አስተላክአ	አጋጠመ አገናኘ
አስምአ	አሰማ
አስተበቍአ	ለመነ ማለደ
አስተብጽአ	አመሰገነ
አስተብጽአ	አደነቀ አስደነቀ
አስተናስዓ	አነሣሣ
አስተናጕዐ	ቀለጣጠመ
አስትአ	ገበረ አጅ መንሻ ሰጠ
አብኣአ	አበካ
አንብዐ	አለቀሰ አነባ
አንትዐ	አሸሸ
አንጕዓ	ሰበረ ቀለጠመ
አንጠእጥአ	ተንጣጣ ራራ ታወከ ደነገጠ
አንጦልዐ	ጋረደ
አውሥአ	መለሰ ተናገረ
አውክአ	አታከተ አደከመ
አውጽአ	አወጣ
አይኅአ	ወረደ አወረደ መጣ
አይድአ	ነገረ
አድምአ	አገኘ
አግብአ	አሳልፎ ሰጠ ሸጠ
አግብአ	መለሰ
አጣእጥአ	አከናወነ አጣፈጠ
አጸንግአ (ፐ	ተጠጋ አስጠጋ
አጽምአ	አደመጠ
አጽርአ	ሥራ አስፈታ አስቀረ
አጽንአ	አጠና አበረታ አጠነከረ
ከልፀ	ከለከለ
ከልአ (ፐ	ሁለት አደረገ
ከፍአ	ከፋ
ኰርአ	መታ
ወርአ (ፐ	ጠወረ

ወውአ	(ፐ	ጮኸ ደነፋ
ወድፀ	(ፐ	ፈጸመ
ወግአ		ወጋ
ወግዐ	(ፐ	ጋተ
ወጽአ		ወጣ
ዘርአ		ዘራ
ዘብአ		ተዛባ
ዘንገዐ	(ፐ	ዘነጋ
ደርፍአ	(ፐ	ደረተ
ደፍአ		ደፋ ገለበጠ
ገብትአ	(ፐ	አሸ̃ነፈ ገለበጠ
ገብአ		ተመለሰ
ገቢአ		ገባ
ገብአ		ተያዘ
ገዝአ		ገዛ
ገፍትአ	(ፐ	ገለበጠ ጨፈነ
ገፍአ		ገፋ በደለ
ጐሥዐ		ገሣ ተናገረ
ጐንአ	(ፐ	ከመረ
ጐድአ		መታ
ጐጕዐ	(ፐ	ቸኰለ
ጠምአ		ነከረ ዘፈቀ
ጠርዐ	(ፐ	ይግባኝ ኣለ
ጠቅዐ		ደወለ መታ ነፋ
ጠብዐ		ጨከነ
ጠግዐ		ተጣጋ
ጠግዐ		ደረቀ ተጣበቀ
ጠፍአ		ጠፋ
ጣእዋአ		ጣፈጠ አማረ
ጣእጥዓ		ሠራ
ጣዕጥአ		ቅልጥፍጥፍ አለ
ጸልአ		ጠላ
ጸልዐ		ቈሰለ
ጸምአ		ተጠማ
ጸርአ	(ፐ	ቦዘነ አቋረጠ
ጸርአ		ታጐለ

ጸንአ		ጸና
ጸውአ		ጠራ
ጸፍአ		በጥፊ መታ
ጻዕዕአ		ጨነገፈ
ጌአ		ተላ ገማ ዛገ
ፈርግዓ	(ፐ	አተረ

የከ ነጠላ ግሥ

ሐነከ		አፈረ
ኄከ		አላመጠ
ሆከ		አወከ
ለአከ		ላከ
ለሐኰ		ሠራ ፈጠረ
መሐከ		ራራ
መለከ		ገዛ
መሰከ		አቀጠነ
መአከ		ተቈጣ
ማኅረከ		ማረከ
ምዕከ		ከፋ
ሰበከ		አስተማረ
ሴረከ		ብልህ ሆነ
ስህከ		ሻከረ
በረከ		ተምበረከከ
በተከ		ቆረጠ ፈነቀለ
በከ	(ፐ	ብላሽ ሆነ
ባረከ		መረቀ አመሰገነ
ተመልአከ		አለቃ ሆነ
ተአረከ		ባልንጀራ ሆነ
ነሰከ		ነከሰ
ነክነከ		ወዘወዘ ነቀነቀ
ነክነከ		ጐሰጐሰ
ንህከ		አስተዋለ
አምለከ		አመለከ
አስመከ		ተጠጋ ተደገፈ
አስተብረከ		ሰገደ ተንበረከከ

አስተፍነከ	ደታ
አውከከ (ፐ	አፈገፈገ ወጣ
አውከከ	አጕደለ
ወሐከ	አነሣሣ
ወሐከ	ተበሳጨ
ወሰከ (ፐ	ጨመረ
ደነከ	ዘለዘለ
ድኅከ	ዳኸ
ጐነኰ	ከመረ
ፈለከ	ፈጠረ

የወ ነጠላ ግሥ

ሐሰወ (ፐ	ዋሸ
ሀበወ	ጤዛ ሆነ
ሐተወ	በራ
ሐይወ	ዳነ
ሐጸወ	ሰለበ
ሐፈወ	ወዛ
ኄረወ	ቸር ሆነ
ለሀወ	አለቀሰ
ለቀወ	አላቀቀ አፉን ከፈተ
ለከወ	ፈዘዘ
ለወወ	አተኩሮ አየ
ለውለወ (ፐ	ተውለበለበ አፋሸገ
ለውለወ	ምላሱን አወጣ
ላከወ	ጓጐጠ
ሎለወ	ጠበሰ ለየ
መሐወ	ቀጨ ነቀለ
መሐወ	አሸ
መረወ	ማገረ
መንሰወ (ፐ	ተቅበዘበዘ
መንሰወ	በክፉ ፈተነ
መጠወ (ፐ	ሰጠ
መጸወ (ኅ	ባጀ
መጽለወ	ጠወለገ

ምሀወ	ቀለጠ
ሰረወ (ፐ	ነቀለ
ሰንቀወ (ፐ	በገናን መሰንቆን መታ
ሰውሰወ (ኅ	መሰላል ሠራ
ሰከዕለወ	መነጠረ
ሥሀወ	ጐተተ ሳበ
ረበወ (ፐ	አስተማረ
ርኅወ (ኅ	ሸተተ
ቀለወ	ቆላ
ቀሥተወ (ፐ	ሳበ ገተረ ለጠጠ
ቀበወ	ሆድን ነፋ
ቀነወ (ፐ	ቸነከረ
ቀደወ	አማረ ነፃ
በድወ	ምድረ በዳ ሆነ
በፀወ	በጠበጠ
ቤዘወ	ተበጀ አዳነ
ተሐመወ	አማች ሆነ
ተኀረወ	ቸር ሆነ
ተለወ	ተከተለ
ተመርዓወ	ተዳረ ተሞሸረ
ተመንሰወ	ተጠፋፋ
ተመድለወ	ቀገበዘ
ተመጠወ (ፐ	ተቀበለ ተሰጠ
ተሠርገወ (ፐ	ተሸለመ
ተሰንአወ	ተስማማ
ተሠገወ (ፐ	ሥጋ ለበሰ
ተሰጥወ	መለሰ
ተርኅወ	ተከፈተ
ተቀነወ (ፐ	ተቸነከረ
ተባሕተወ	ብቸኛ ሆነ
ተአኀወ	ወንድማማች ሆነ
ተአደወ (ፐ	ተላለፈ
ተአፀወ	እጣ ተጣጣለ
ተአጽወ	ተዘጋ
ተኬነወ	ብልሐተኛ ሆነ
ተወልተወ (ፐ	መከተ ተሰለፈ

ተደለወ (ጥ	ተዘጋጀ
ተገጸወ (ጥ	ፊት ለፊት ተያየ
ተጓሕለወ	ተጣላ ሸነገለ
ተጓህነወ	ምሥጢር አወጣ
ነቀወ	ጮኸ
ነዓወ	አደነ
ኖለወ	ጠበቀ
ኖተወ	ዋኘ
አለወ	ወነጀለ አመፀ
አለወ	ሸፈጠ ከዳ
አልወ	ዘብ ጠበቀ
አልከወ	አፈዘዘ
አመስነወ	መስኖ አጠጣ
አመስከወ	አመሰኳ
አመ'ነተወ	መንታ አደረገ
አስሐወ	አወለቀ
አስቆቀወ	አለቀሰ
አስተዳለወ	አዘጋጀ
አረወ	ቄረቄረ
አርኃወ	ከፈተ
አቅጠወ	አስገበረ
አብቀወ (ጥ	አላቀቀ አፋሸገ
አብቀወ (ጥ	ከፈተ
አተወ	ገባ
አቴክለወ	አጣደፈ
አናሕሰወ	አቃለለ
አንሶሰወ	ተመላለሰ
አንቃዕደወ	አሻቀበ አየ
አንቃዕደወ	አንጋጠጠ
አንባሕቀወ	አፋሸገ አላቀቀ
አንጉገወ	ተቅበዘበዘ ባከነ
አዕለወ	ተረጐመ ገለበጠ
አውለወ	ተውለበለበ
አውየወ	ጮኸ ተፍጓጀ
አደወ	ተሻገረ ረገጠ
አድለወ	አደላ
አፀወ	ዘጋ
ከአወ	አፈሰሰ
ከከወ	አጠረሰ
ወልተወ	መከተ
ወረወ	ወረወረ
ወርዘወ (ጥ	ጐለመሰ
ወይለወ	አለቀሰ
ዘመወ (ጥ	አመነዘረ
ዘረወ	በተነ
ደለወ	መዘነ
ደለወ	ተገባ
ደለወ	ተመቸ ተሰማማ
ደመወ (ጥ	ደማ
ደንቀወ (ጥ	ደነቆረ
ደንጸወ (ጥ	ደነዘዘ
ደንጸወ (ጥ	ነፈገ
ገነወ (ጥ	ጣዖት ሠራ
ገጸወ (ጥ	ገለጸ
ጓሕለወ	ሸነገለ
ጠበወ	ጠባ
ፀለወ	አደመጠ
ጸለወ	ቀቀለ
ጸልሐወ	ሸነገለ
ፃመወ	ደረቀ
ጸቀወ	ጣፈጠ
ጸበወ	አበጠ
ጸነጸወ	ቀጠቀጠ ጠመዘዘ
ጸገወ (ጥ	ሰጠ
ፃዕደወ	ነጻ
ጽሕወ	ነቃ ተጋ
ፈለወ	ለየ
ፈተወ	ወደደ ተመኘ
ፈተወ	ጐመጀ ቋመጠ
ፈነወ (ጥ	ከ ሸኘ

የዘ ነጠላ ግሥ

ሐመዘ	መረዘ
ሐበዘ	ጋገረ
ሐወዘ	አማረ
ኀዘዘ	ተስረገረገ
ለዝለዘ	ታመመ
ሎዘ	ጠመዘዘ
መሐዘ	ጐለመሰ
መዝመዘ	አሸ
ምዕዘ	ሸተተ
ረገዘ	ወጋ ተከለ
ሮዘ	ወለወለ
ቈለዘ	ቈጠቈጠ
በዝበዘ	በዘበዘ
ተሐገዘ	መልሕቅ ጣለ
ተመርጐዘ (ጥ	ተመረኰዘ
ተአረዘ ተአርዘ	ለበሰ ተራቈተ
ተአንበዘ (ጥ	ልብ አጣ
ተከዘ	አዘነ
ተገአዘ	ተጣለ
ተፈርዘዘ	ፈረደ ተፈታታ
ነቅዘ	ነቀዘ
ነዝነዘ	ነዘነዘ ወዘወዘ
ናዘዘ	አጽናና
አኀዘ	ያዘ ጀመረ
አኅዘዘ	አስረገረገ አነዘዘ
አመንዘዘ	ችክ ምንችክ አለ
አምዐዘ	አሸተተ
አስተአኀዘ	አያያዘ
አስአዘዘ	ስቅጥጥ ስቅጥጥ አለ
አቅዘዘ	ቅዝ አለ አቀዘቀዘ
አንበዘ	ባነነ
አውገዘ	ለየ ገዘተ
አዘዘ (ጥ	አዘዘ ተናገረ አጸና
አግዐዘ	ነፃ አወጣ
ውኅዘ	ፈሰሰ
ገነዘ	ገነዘ
ገዐዘ	ተከራከረ
ግዕዘ	ተጓዘ
ጠረዘ	ጠረዘ
ፈርዘዘ	ተቀማጠለ

የየ ነጠላ ግሥ

ሐለየ (ጥ	አሰበ አወጣ አወረደ
ኀለየ (ላ	ዘመረ ዘፈነ
ሐመየ	አማ
ሐሰየ	አሸ
ኃረየ	መረጠ
ሐቀየ (ጥ	አፋጨ አቀረበ
ሐብለየ	በዘበዘ
ሐከየ	ታከተ ከፋ
ሐውለየ	አላገጠ አቃለለ
ኀገየ	ባጀ
ሐጸየ	አጨ
ለሀየ	ተጫወተ
ለበየ	ተሳሳተ ተደናገረ
ለወየ	ጠመዘዘ
ላኰየ	ጠነቈለ ጓጐጠ
ላጸየ	ላጨ
ሌለየ	ለየ
ልህየ	ወዛ
መስየ	መሸ
መኰየ	ተወራረደ
ሰመየ	ስም አወጣ
ሰረየ	ይቅር አለ
ሠረየ	መድኃኒት አደረገ
ሠቀየ	መስኖ አጠጣ
ሰትየ	ጠጣ
ሠነየ (ጥ	አማረ
ሰከየ	ከሰሰ ተማጠነ

ሰከየ	አስደወለ
ሰወየ	ሸተ
ሰደየ	ለዘበ
ሰፈየ	ሰፋ
ሳቀየ	መከራ አሳየ
ሴሰየ	መገበ
ሴረየ	ቀለም አገባ
ረሠየ (ፕ	አደረገ
ረአየ	ጠበቀ
ረወየ	ረካ
ረደየ	ባፊጣ አበደረ
ርእየ	አየ
ቀነየ	ገዛ
ቀጸየ	ቀጨ
ቃነየ	ቃኘ
ቈቀየ	ነፈገ
በልየ	አረጀ
በከየ	አለቀሰ
ተሐልየ	ዋስ ተቀበለ
ተሐመየ	አማች ሆነ
ተሐሥየ	ደስ ተሰኘ
ተሐከየ	ሰነፈ ታከተ
ተሐየየ	ቸለል አለ
ተመነየ (ፕ	ተመኘ ጐመጀ
ተመኰሰየ	ሞክሸ ሆነ
ተሰካተየ	ተማማለ
ተረሰየ (ፕ	ተሸለመ
ተረአየ	ተሰማራ
ተርእየ	ታየ
ተባረየ	ተፈራረቀ ተላለፈ
ተነሐየ	ተናዘዘ ገለፀ
ተነበየ (ፕ	ትንቢት ተናገረ
ተአርወየ (ፕ	አርዌ ሆነ
ተአበየ (ፕ	ኮራ
ተአከየ	ከፋ
ተወነየ ተዋነየ	ተጫወተ

ተወፈየ	ተቀበለ
ተዘጋደየ	ተዘጋጀ
ተጋነየ	ተለማመጠ አሰመረ
ተጐርአየ	ታነቀ
ተጕናደየ	ዘገየ
ተጸምሐየየ	ጠወለገ
ተጸብለየ	ትቢያ ለበሰ
ነከየ	ነካ ጐዳ
ነድየ	ድኃ ሆነ ተቸገረ
ነጸየ	ነጩ
ናሕሰየ	አሳለፈ
ንሕየ	አረፈ
አሕለየ	መማለጃ ሰጠ
አሕከየ	አታከተ አሰለቸ
አሕየየ	ቸል አሰኘ
አለየ	ቀለሰ
አሌለየ	ማለደ
አልሐየ	አረጋጋ አጽናና
አልሐየ	አጫወተ
አመክነየ	አመካኘ
አማዕለየ	ወነጀለ ከደ
አምረየ	አስጠነቆለ
አሠነየ	አሳመረ
አሰየ (ፕ	ሰጠ
አስተላበየ	አሳሳተ
አስተሳነየ	አበጀ አሳመረ
አስተርአየ	ታየ አሳየ
አስተባረየ	አፈራረቀ አስቀባለፈ
አስተአረየ	አስተካከለ
አስተአከየ	ናቀ ሰደበ
ዐረየ	ተካከለ
አርሰየ	አስጠጋ መልሕቅ ጣለ
አርአየ	አሳየ
ረአየ	ለቀመ
አበየ	እምቢ አለ
ዓብየ	ከፍከፍ አለ

አናሕበየ	ኦቃለለ
አንጌገየ	ተቅበዘበዘ
አንጠየ (ተ	ነዘነዘ
አወፈየ (ተ	ሰጠ
አውዓየ	አቃጠለ
አየየ	ዘረ
አጠየ	ዘበዘበ
አጸየ	ተላ
ከረየ	ማሰ
ወደየ	ጨመረ
ዋበየ	በራ
ውእየ	ተቃጠለ
ዘነየ	ሳተ የፍትወት መሳት
ደኀየ	ቈረረ ማሰ
ደወየ	ታመመ
ዳነየ	ዳኘ
ገለየ	ቈረጠ ቀነጠሰ
ገለየ	ለየ
ጊነየ	ገዛ
ገነየ	አመሰገነ
ገነየ	አመነ
ገነየ	ለመነ
ጌገየ	በደለ
ጐንደየ (ተ	ዘገየ
ጐየ (ተ	ሸሸ ሮጠ
ጠወየ	ጠመመ
ጥዐየ	ዳነ
ጸሕየየ	ጠወለገ
ጸለየ (ጥ	ለመነ
ጸማህየየ	ጠወለገ
ጸፈየ	ጽሩ ሆነ
ጸበየ	ፈሰሰ
ጸብለየ	ትቢያ ሆነ
ጸደየ	በለገ
ጸገየ	አበበ
ጼጸየ	አለፋ
ፈረየ	አፈራ
ፋጸየ	አፍዋጨ

የደ ነጠላ	ግሥ
ሐለደ	ተደባለቀ
ሐመደ	አመዳይ ሆነ
ሐረደ	አረደ
ሐርበደ	ተንበደበደ
ሐየደ	አንጸባረቀ
ለመደ	ለመደ
ለቀደ (ተ	አላገጠ
ልሕደ	ተቀማጠለ
መሰደ	ሸመተ
መስደ	ጫረ
መረደ (ተ	ገሠገሠ
መዓደ	መከረ
ሰደደ	አባረረ አሳደደ
ሰገደ	ሰገደ
ረፈደ	ረፈደ
ርዕደ	ተንቀጠቀጠ
ሮደ	ከበበ
በኣደ	ለየ
በድበደ (ተ	ዛገ ታመመ
ተሐመደ	አመድ ሆነ
ተሐምደ	ተቃጠለ አመድ ሆነ
ተሐየደ	ተቀማማ ተቀማ
ተአንገደ	እንግዳ ሆነ
ተከየደ	ተማማለ
ተዋሐደ	አንድ ሆነ
ተዋረደ	ተዋረደ
ተዘምደ	ተዛመደ
ተጸምደ	አገለገለ ተጸመደ
ነደ (ተ	ነደደ
ነገደ	ሔደ
እንደ	አከበረ
ንዕደ	አማረ
ኦሐደ	አንድ አደረገ
አለደ (ጥ	ከመረ

አመደ (ተ	ፈጠረ ሠራ
አስተባአደ	አለያየ
አስተናገደ	እንግዳ ተቀበለ
አስተዋሐደ	አስማማ
አስተጋየደ	ጋለበ
አብደ	ሰነፈ
ዐብደ	አበደ
አንደደ (ተ	አነደደ
አንጐድጐደ	አሰማ አንጐደጐደ
አኬደ	አባራየ አሄደ
ዐወደ	አዋጅ ነገረ
አውሐደ	አሳነሰ
አውደደ	አዋቀረ ሠራ
አግሀደ	ገለጠ
አፀደ (ተ	አጨደ
ዖደ	ዞረ
ከብደ	ከበደ ጸና
ከየደ	ረገጠ
ኬደ	ቀማ
ክህደ	ካደ
ወለደ	ወለደ
ወሰደ	ወሰደ
ወረደ	ወረደ
ውሕደ	ጐደለ አነሰ
ገለደ	አነጠፈ ጐዘጐዘ
ገመደ (ተ	ቈረጠ
ጋየደ	ፈጠነ ፈረጠጠ
ጐድጐደ	መታ
ጐድጐደ	አጨበጨበ
ጸሰደ (ተ	ጠነሰሰ
ጸመደ	ጠመደ
ጽሕደ	ለዘበ ለመለመ
ጽሕደ	ላመ
ፈረደ	ፈረደ
ፈቀደ	ፈቀደ ቈጠረ
ፈቀደ	ወደደ
ፈድፈደ	በዛ

የገ ነጠላ ግሥ

ሐመገ	አደፈረሰ
ኀደገ	ተወ ጣለ
ሐገገ (ተ	ደነገገ
ሐገገ	ሕግ ሥርዓት አደረገ
መለገ	ቻለ ማለገ
መረገ	መረገ
መዘገ	ነጠቀ
ተአውገ	ወገሸ
ተዘውገ	ባልደረባ ሆነ
ተዛወገ	ወገን ሆነ
ተዳረገ	ተገናኘ
ተዳረገ	ተደራረገ ዳረገ ድርጎ
ተዳለገ	ተወራወረ
ተጸወገ (ተ	ከፋ
ተጸወገ	ተጸየፈ
ነሰገ	ቈለፈ
ገትገ	ጐደለ
አለገ (ተ	ሰለበ
አረገ	አረጀ
አርገ	ወጣ
አንኀገ	ነዳ
አንገለገ (ተ	ተሰበሰበ ተከማቸ
አዕረገ	አሳረገ አወጣ
አጥመገ	አሠመረ
ዘንጐገ	አሽሟጠጠ
ደለገ	ተዘባበተ
ደረገ	አብሮ ሆነ
ደንገገ	ደነገገ
ደግደገ	ከሣ
ደግደገ	ማለደ ነጋ
ጸጐገ	ዳር ሜዳ አወጣ
ፈለገ	አጐረፈ
ፈርገገ	አተረ

የጠ ነጠላ	ግሥ
ሐበጠ ሐብጠ	አበጠ
ሐንፈጠ (ተ	ነጨ ቀረፀ
ሐፈጠ	አጠቆረ አሳረረ
ሄጠ	ሸነገል አባበለ
ለበጠ	ለበጠ
መሠጠ	ነጠቀ
ሜጠ	መለሰ
ሰሐጠ	አሰራጨ
ሠለጠ (ተ	ጨረሰ ደረሰ ሰለ ጠነ
ሰወጠ	ለወጠ
ሠጠጠ	ቀደደ
ሰፈጠ	ሸፈጠ
ሰፈጠ	ሻጨረ
ሤጠ	ሸጠ
ሦጠ	ጨመረ ለወጠ
ቀጥቀጠ (ተ	ሰበረ
ተሐበጠ	ኮራ በኵራት ተነፋ
ተመይጠ	ተመለሰ
ተሰውጠ	ተመለሰ
ተሰይጠ	ተሸጠ
ተሣየጠ	ገዛ
ናሕፈጠ	ነጨ
አምሠጠ (ተ	አመለጠ
አበጠ	በግድ ጎተተ
አንሶጠጠ	ስቅጥጥ ስቅጥጥ አለ
ወለጠ (ተ	ለወጠ
ውሕጠ	ዋጠ
ዘበጠ	መታ
ፈለጠ	ለየ

የጸ ነጠላ	ግሥ
ሐርጸጸ (ተ	አመፀ
ሰሐጸ (ተ	ነካ
ሰረጸ (ተ	ማገ
ጕሐጸ (ተ	ጕሸመጠ

የጸ ነጠላ	ግሥ
ሐረጸ	ፈጨ
ሐነፀ	ሠራ
ሐንፈጸ	ጠረጠረ አጕለበ
ሐወጸ (ተ	ጐበኘ አሻግሮ አየ
ሐፀ	ጐደለ አነሰ
ኀየፀ	ነደፈ ወጋ አቈሰለ
ለሐፀ ልህፀ	ላጠ
ለመጸ	ለምጽ አወጣ
ለፈፀ	ለወሰ አሸ
መጸ (ተ	በከ መጻጻ ሆነ
መጸ	እርሾ ሆነ
ምሕፀ	ጥልቅልቅ አለ
ሠረፀ	በቀለ
ሰርወጸ	ሰነጠረ
ሥሕጸ	ሰደበ ነካ
ሥሕጸ	ጥልቅ ጥልቅ አለ
ረየጸ	ቀጣ ገራ
ረገጸ	ረገጠ
ርህጸ	ተበሳጨ
ሮፀ	ሮጠ
ቀረጸ	ሸለተ ቈረጠ
ቀብጸ	አጣ ረሳ
ቀብፀ	ተሰፋ ቈረጠ
ቀነጸ	ዘለለ
ቀጽቀጸ	ቈረጠመ
ቀፈጸ	ሐፍረት ገለጠ
በቆጸ	ጫረ

ተልህፀ	ተላጠ ተመለጠ
ተራገፀ	ተንገራገረ
ተበረፀ	ተዘረዘረ
ተባረፀ	ተበሳጨ
ተፀየጸ	ባልንጀራ አደረገ
ተአቅጸ	ተሰናከለ ጎበጠ
ነቅጸ	ደረቀ
አሕፀፀ	አነደለ አሳነሰ
አመፀ (ጥ	አመፀ በደለ
አስተሐየጸ	ተመለከተ
አስተዳጐጸ	አነካካ አጣላ
አርመጸ	ተኰሰ አቃጠለ
አንፈርዓፀ	በደስታ ተዛለለ
አዕቀጸ	አሰነካከለ
አድኃፀ	አዳጠ
አድመፀ	አሰማ አገኘ
ደምፀ	ተሰማ
ደነፀ	ነፈገ ሳሳ
ደንገጸ	ደነገጠ
ደጐፀ	አነቈረ ወጋ
ድኅፀ	ዳጥ ሆነ
ገመጸ (ጥ	አደላ ፍርድ አጠመመ
ገመጸ	ገመጠ
ገሠጸ (ጥ	ተቈጣ ገሠጸ
ገገጸ (ጥ	ተግ አለ

የፊ ነጠላ ግ/ሥ

ሐለፈ	አለፈ ሄደ
ኀለፈ	ሞተ
ሐሰፈ	ሰፋ የቄስል ስፋት
ሐረፈ	ከካ
ሐቀፈ	አቀፈ
ሐደፈ (ጥ	አስተማረ
ሐደፈ	ወለወለ
ሐዴፈ	ቀዘፈ
ለአፈ	ጐረሰ በላ
ለከፈ	ነካ ለከፈ
መንተፈ (ጥ	አባዘተ
ሰየፈ (ጥ	ቈረጠ
ሰፈፈ	ሰፈፈ ተንኳፈፈ
ረጉነፈ	ጐዘጐዘ
ቀሰፈ	ገረፈ መታ
ቀሠፈ	ቀሰፈ
ቀረፈ	ቀረፈ
ተሳተፈ	አንድ ሆነ
ተረፈ ተርፈ	ቀረ ተረፈ
ተነዝፈ	ተዘነጠፈ ረገፈ
ተአቅፈ	ተሰነካከለ
ተአጽፈ	ተጐናጸፈ
ተወከፈ	ተቀበለ
ተዛለፈ	ተከራከረ
ተዛወፈ	ራሱን አከበረ ተመካ
ነቀፈ	ነቀፈ
ነዘፈ	አረገፈ ዘነጠፈ
ነደፈ	ነደፈ
ነገፈ	አራገፈ
ነጠፈ	ለበጠ
ነጠፈ	አነጠፈ
ነጸፈ	ነጠፈ
ነፍነፈ	አካፋ
አስተሐለፈ	አመሳቀለ አስተላለፈ
አስተናደፈ	በገረ መሠረት ጣለ
አንዘፍዘፈ	አርገበገበ
አንገፈ	አስጣለ
አንጸፍጸፈ	ፈሰሰ አንጠፈጠፈ
አዕረፈ	አረፈ ሞተ
አዕቀፈ	አሰነካከለ
አከፈ	አቋተ አቀበለ
አውቀፈ	አምባር ሠራ
አውከፈ	አቀበለ ተቀበለ

ኣውቀፈ	አቋተ
አዝለፈ	አዘወተረ አረዘመ
አጠፈ	አጠፈ
አጥነፈ	ሽለመ አስጌጠ ሠራ
አጽሐፈ	ነገረ አስጣፈ
ወጸፈ	ወነጨፈ
ዘለፈ	ሰደበ ዘለፈ
ገለፈ	ጣያት ሠራ
ገረፈ	አጠመደ
ገነፈ	ሸማ አጠበ
ገዘፈ	ደነደነ
ገደፈ	ተወ ጣለ
ጸሐፈ	ጻፈ ቈጠረ
ጸረፈ	ሰደበ
ጸድፈ	ወደቀ ተንከባለለ
ጸፍጸፈ	ደረደረ ጸፍጸፍ ሠራ
ጸፈጸፈ	ስብሳብ ሠራ
ፈልሰፈ	ብልሐተኛ ሆነ

የፐ	ነጠላ	ግሥ
ሰለፐ (ጥ		ቀባ
ቴፐ (ጥ		ደበበ
ከተፐ (ጥ		ጻፈ

ከሀ እስከፐ ያለው ነጠላ ግሥ ተፈጸመ ፤ ለማስረጃ ያህል አርባታ ግሥ ይቀጥላል ።

ምዕራፍ ፱ ፤

እርባ ግሥ	የግሥ እርባታ
ቀተለ	ገደለ
ቀደሰ (ጥ	አመሰገነ
ገብረ	ሠራ አደረገ
አእመረ	አወቀ
ባረከ	ባረከ
ሤመ	ሾመ
ብህለ	አለ
ቆመ	ቆመ

እነዚህ ፰ንቱ በግዕዝና በራብዕ በኃምስና በሳድስ በሳብዕ የተነሡ ግሦች፤ ከሀ እስከፈ ላሉት ነጠላ ግሦች አርእስት ሆነው በሠራዊት በሠራዊታቸው የእር ባታ መንገድ ከብዙ በጥቂቱ ያመለክታሉ ።

፩ ክፍል ቀተለ

ቀተለ	ገደለ
ይቀትል (ጥ	ይገድላል
ይቅትል (ሳ	ይገድል ዘንድ
ይቅትል (ሳ	ይግደል
ቀቲል ቀቲሎት (ላ	መግደል
ቀታሊ (ቂ	የገደለ
ቀታልያን	የገደሉ
ቀታሊት	የገደለች
ቀታልያት	የገደሉ
ቅቱል	የተገደለ
ቀታሊ (ቂ	ገዳይ
ቅትል	መጋደል ውጊያ
ቅትለት	አገዳደል አማሻት

ክፍል ፪ ቀደሰ ።

ቀደሰ (ጥ	አመሰገነ

ይቄድስ (ጥ	ያመሰግናል
ይቀድስ (ጥ	ያመሰግን ዘንድ
ይቀድስ (ጥ	ያመስግን
ቀድሶ ቀድሶት (ጥ	ማመስገን
ቀዳሲ (ጥ	ያመሰገነ
ቀዳስያን (ጥ	ያመሰገኑ
ቀዳሲት (ጥ	ያመሰገነች
ቀዳስያት (ጥ	ያመሰገኑ
ቅዱስ (ጥ	የተመሰገነ
ቀዳሲ (ጥ	አመስጋኝ
ቅዳሴ (ጥ	ምሥጋና
መቀደስ (ላ	በቁሙ መቅደስ

፫ ገብረ

ገብረ (ሳ	አደረገ ሠራ
ይገብር «	ያደርጋል
ይግበር	ያደርግ ዘንድ
ይግበር	ያድርግ
ገቢር ገቢሮት	ማድረግ
ገባሪ (ቂ	ያደረገ
ገባርያን	ያደረጉ
ገባሪት	ያደረገች
ገባርያት	ያደረጉ
ግቡር	የተደረገ
ገባሪ (ቂ	አድራጊ
ግብር	ሥራ
ግብረት	አደራረግ አድርጎት
ምግባር	ምግባር
ተግባር	ሥራ

ክፍል ፬ አአመረ

አአመረ (ሳ	አወቀ
የአምር (ሳ	ያውቃል
ያእምር (ሳ	ያውቅ ዘንድ
ያእምር	ይወቅ
አእምሮ አእምሮት (ላ	ማወቅ
አእማሪ (ቂ	ያወቀ (አዋቂ
አእማርያን (ላ	ያወቁ
አእማሪት	ያወቀች
አእማርያት	ያወቁ
እሙር (ጥ	የታወቀ
ማእምር	አዋቂ
አእምሮ (ቂ	እውቀት

ክፍል ፭ ባረከ

ባረከ	ባረከ አመሰገነ
ይባርክ (ጥ	ይባርካል
ይባርክ (ሳ	ይባርክ ዘንድ
ይባርክ «	ይባርክ
ባርኮ ባርኮት (ላ	መባረክ
ባራኪ (ቂ	የባረከ
ባራክያን	የባረኩ
ባራኪት	የባረከች
ባራክያት	የባረኩ
ቡሩክ	የተባረከ
ባራኪ (ቂ	የሚባርክ ባራኪ
ቡራኬ (ቂ	መባረክ
በረከት (ላ	በረከት

ክፍል ፮ ሤመ

ሤመ (ሳ	ሾመ
ይሠይም (ጥ	ይሾማል
ይሢይም (ሳ	ይሾም ዘንድ
ይሢም (ሳ	ይሹም
ሠይሞ (ቂ }	መሾም
ሠይሞት (ላ }	
ሠያሚ (ቂ	የሾመ
ሠያምያን (ላ	የሾሙ

ሠያሚት	የሾመች
መያምያት	የሾሙ
ሥዩም	የተሾመ ሹም
ሠያሚ (ቂ	ሿሚ
ሢመት (ላ	ሹመት

ክፍል ፯ ብሀለ

ብህለ	አለ
ይብህል	ይላል
ይብሀል	ይል ዘንድ
ይብሃል	ይበል
ብሂል ብሂሎት	ማለት
በሃሊ	ያለ
በሃልያን	ያሉ
በሃሊት	ያለች
በሃልያት	ያሉ
ብሁል	የተባለ
በሃሊ	ባይ የሚል
ባህል	አባባል

ክፍል ፰ ቆመ

ቆመ	ቆመ
ይቀውም	ይቆማል
ይቁም	ይቆም ዘንድ
ይቁም	ይቁም
ቀዊም ቀዊሞት	መቆም
ቀዋሚ	የቆመ
ቀዋምያን	የቆሙ
ቀዋሚት	የቆመች
ቀዋምያት	የቆሙ
ቅውም	የሚቆም
ቀዋሚ	ቋሚ
ቆም	ቁመት

እነዚህ ስምንቱ ነጠላ ግሦች በመሰል በመሰላቸው ለነጠላ ግሦች አለቃ ሲሆኑ መሰሎቻቸው ነጠላ ግሦችም በነርሱ እርባታ ሊካሄዱ ይችላሉ ።

፩ ቀተለ ሲል ሦስቱም ፊደል ግዕዝ ሲሆኑ ቀተለ ብሎ በዕርባታው ይቀትል ሲል በሳድስ ተነሥቶ ግዕዝ ያስከትላል ፤ (ግሥነቱም ተነሺ ነው ።

፪ ቀደሰም ሲል ምንም ሦስቱም ፊደል ግዕዝ ሲሆኑ ቀደሰ ብሎ በእርባታው ይቄድስ ይልና በሳድስ ተነስቶ ሐምስ ያስከትላል ፤ ግሥነቱ የሚጠብቅ ነው ።

፫ ገብረም ፤ ይገብር ብሎ ያረባል ።

፬ አእመረም የአምር ብሎ ያረባል ።

፭ ባረከም ይባርክ ብሎ ያረባል ።

፮ ሴመም ይሢም ብሎ ያረባል ።

፯ ብሀልም ይብህል ብሎ ያረባል ።

፰ ቆመም ይቀውም ብሎ ያረባል ።

ከነዚህ ከስምንቱ የሚአልፍ ዕርባታ ግሥ የለምና እነዚህን አርእስት አድርገን ሙሉውን እርባታ ለማሳየት የአእመረንና የይቤን እርባታ በሙሉ እንቀጥላለን ።

* 4

ያንቀጽ ዝርዝር ።

፩| የሩቅ ወንድ ።

አእመረ	አወቀ
የአምር	ያውቃል
ያእምር (ሳ	ያውቅ ዘንድ
ያእምር	ይወቅ

፪| የቅርብ ወንድ ።

አእመርከ	አወቅህ
ተአምር	ታውቃለህ
ታእምር (ሳ	ታውቅ ዘንድ
አእምር («	እወቅ

፫| የሩቅ ወንዶች ።

አእመሩ ሳ	አወቁ
የአምሩ («	ያውቃሉ
ያእምሩ («	ያውቁ ዘንድ
ያእምሩ («	ይወቁ

፬| የቅርቦች ወንዶች ።

አእመርክሙ	አወቃችሁ
ተአምሩ	ታውቃላችሁ
ታእምሩ (ሳ	ታውቁ ዘንድ
አእምሩ («	እወቁ

፭ የሩቂቱ ሴት ።

አእመረት	አወቀች
ተአምር	ታውቃለች
ታእምር (ሳ	ታውቅ ዘንድ
ታእምር («	ትወቅ

፮| የቅርቢቱ ሴት ።

አእመርኪ	አወቅሽ
ተአምሪ	ታውቂያለሽ
ታእምሪ (ሳ	ታውቂ ዘንድ
አእምሪ («	እወቂ

፯| የሩቆቹ ሴቶች ።

አእመራ (ሳ	አወቁ
የአምራ («	ያውቃሉ
ያእምራ («	ያውቁ ዘንድ
ያእምራ («	ይወቁ

፰ የቅርቦቹ ሴቶች ።

አእመርክን (ሳ	አወቃችሁ
ተአምራ (ሳ	ታውቃላችሁ
ታእምራ (ሳ	ታውቁ ዘንድ
አእምራ (ሳ	እወቁ

፱| አንድ ለራሱ ሲያውቅ ፤

አእመርኩ	አወቅሁ
አአምር	አውቃለሁ
አእምር (ሳ	አውቅ ዘንድ
አእምር («	ልወቅ

፲| ብዙ ሰዎች ለራሳቸው ሲያውቁ

አእመርነ	አወቅን
ነአምር	እናውቃለን
ናእምር (ሳ	እናውቅ ዘንድ
ናእምር («	እንወቅ

ንዑስ አንቀጽ

ናእምር ሲል ዘንድ እንደ ል ሊ ሊያ ይሆናል ። ይህም እንዲህ ነው ፤

እንዲያውቅ
እንድታውቅ
ሊያውቅ
ልታውቅ
እንዲያውቁ
እንድታውቁ
ሊያውቁ
ልታውቁ

እንዲህ እያልህ እርባ፡ እስከዚህ መደብ ይባላል፡ ከዚህ ወዲህ ዝርዝር ነው የው ሀት እርባታ ይባላል።

ያንቀጽ ዝርዝር

ሳብዕ	የሩቅ ወንድ ዝርዝር
ራብዕ	የሩቅ ሴት
ኒ	እኔ ያለው ነው

፩ የሩቅ ወንድ የሩቁን ወንድ በዝር ዝር ሲያውቀው

አእመሮ	አወቀው አወቀለት አወቀበት ሁሉንእን ዲህ እያልህ እርባ፡
የእምሮ	ያውቀዋል
ያእምሮ (ሳ	ያውቀው ዘንድ
ያእምሮ («	ይወቀው

ቅርቡን ወንድ ሲያውቀው

አእመረከ (ጥ	አወቀህ
የአምረከ («	ያውቅሀል
ያእምርከ	ያውቅህ ዘንድ
ያእምርከ	ይወቅህ

ሩቆቹን ወንዶች ሲያውቃቸው ።

አእመሮሙ (ሳ	አወቃቸው
የአምሮሙ «	ያውቃቸዋል
ያእምሮሙ ጥ	ያውቃቸው ዘንድ
ያእምሮሙ »	ይወቃቸው

ቅርበቹን ወንዶች ሲያውቃቸው

እእምረክሙ ጥ	አወቃችሁ
የአምረክሙ »	ያውቃችኋል
ያእምርክሙ	ያውቃችሁ ዘንድ
ያእምርክሙ	ይወቃችሁ

ሩቂቱን ሴት ሲያውቃት

አእመራ|ቂ	አወቃት
የአምራ »	ያውቃታል
ያእምራ ሳ	ያውቃት ዘንድ
ያእምራ »	ይወቃት

ቅርቢቱን ሴት ሲያውቃት ።

አእመረኪ	አወቀሽ
የአምረኪ	ያውቅሻል
ያእምርኪ	ያውቅሽ ዘንድ
ያእምርኪ	ይወቅሽ

ሩቆቹን ሴቶች ሲያውቃቸው ።

አእመሮን ሳ	አወቃቸው
የአምሮን «	ያውቃቸዋል
ያእምሮን ሳ	ያውቃቸው ዘንድ
ያእምሮን »	ይወቃቸው

የቅርበቹን ሴቶች ሲያውቃቸው ።

አእመረክን (ሳ	አወቃችሁ
የአምረክን	ያውቃችኋል
ያእምርክን	ያውቃችሁ ዘንድ
ያእምርክን	ይወቃችሁ

፩ ወንድ ፩ ዱን ወንድ፣ሲያውቀው ።

አእመረኒ (ሳ	አወቀኝ
የአምረኒ	ያውቀኛል
ያእምረኒ	ያውቀኝ ዘንድ
ያእምረኒ	ይወቀኝ

፩ ወንድ ብዙዎችን ወንዶች ሲያውቃቸው

አእመረነ (ሳ	አወቀን
የአምረነ	ያውቀናል
ያእምረነ	ያውቀን ዘንድ
ያእምረነ	ይወቀን

፱| ቅርቡ ወንድ ሩቁን ሲያውቀው ፡

አእመርከ (ቂ	አወቅኸው
ተአምሮ («	ታውቀዋለህ
ታአምሮ (ሳ	ታውቀው ዘንድ
አእምሮ («	እወቀው

ሩቆቹን ወንዶች ሲያውቃቸው

አእመርከሙ	አወቅኻቸው
ተአምሮሙ	ታውቃቸዋለህ
ታአምሮሙ (ጥ	ታውቃቸው ዘንድ
አእምሮሙ («	እወቃቸው

ሩቂቱን ሴት ሲያውቃት

አእመርካ (ቂ	አወቅኻት
ተአምራ («	ታውቃታለኽ
ታአምራ (ሳ	ታውቃት ዘንድ
አእምራ («	እወቃት

ሩቆቹን ሴቶች ሲያውቃቸው

አእመርከን (ላ	አወቅኻቸው
ተአምሮን («	ታውቃቸዋለኽ
ታአምሮን (ሳ	ታውቃቸው ዘንድ
አእምሮን («	እወቃቸው

አንዱ አንዱን ሲያውቀው

አእመርከኒ	አወቅኸኝ
ተአምረኒ	ታውቀኛለኽ
ታአምረኒ (ሳ	ታውቀኝ ዘንድ
አእምረኒ «	እወቀኝ

አንዱ ብዙዎች ወንዶችን ሲያውቃቸው

አእመርከነ	አወቅኸን
ተአምረነ	ታውቀናለኽ
ታአምረነ	ታውቀን ዘንድ
አእምረነ	እወቀን

፲| ብዙዎች ሩቆች ወንዶች ሩቁን ወንድ ሲያውቁት

አእመርዎ (ሳ	አወቁት
የአምርዎ «	ያውቁታል
ያአምርዎ «	ያውቁት ዘንድ
ያእምርዎ «	ይወቁት

ቅርቡን ወንድ ሳያውቁት

አእመሩከ (ላ	አወቁህ
የአምሩከ	ያውቁሃል
ያአምሩከ	ያውቁህ ዘንድ
ያእምሩከ	ይወቁህ

ሩቆችን ወንዶች ሲያውቃቸው

አእመርዎሙ ጥ	አወቋቸው
የአምርዎሙ »	ያውቋቸዋል
ያአምርዎሙ »	ያውቋቸው ዘንድ
ያእምርዎሙ »	ይወቋቸው

ቅርቦቹን ወንዶች ሲያውቋቸው

አእመሩክሙ (ሳ	አወቋችሁ
የአምሩክሙ	ያውቋችኋል
ያአምሩክሙ	ያውቋችሁ ዘንድ
ያእምሩክሙ	ይወቋችሁ

ሩቂቱን ሴት ሲያውቋት

አእመርዋ ጥ	አወቋት
የአምርዋ »	ያውቋታል
ያአምርዋ ሳ	ያውቋት ዘንድ
ያእምርዋ »	ይወቋት

ቅርቢቱን ሴት ሲያውቋት

አእመሩኪ (ሳ	አወቁሽ
የአምሩኪ	ያውቁሻል
ያአምሩኪ	ያውቁሽ ዘንድ
ያእምሩኪ	ይወቁሽ

ሩቆቹን ሴቶች ሲያቋውቸው

አእመርዎን ሳ	አወቋቸው
የአምርዎን »	ያውቋቸዋል
ያእምርዎን »	ያውቋቸው ዘንድ
ያእምርዎን »	ይወቋቸው

ቅርቦቹን ሴቶች ሲያውቋቸው

አእመሩክን (ሳ	አወቋችሁ
የአምሩክን «	ያውቋችኋል
ያእምሩክን «	ያውቋችሁ ዘንድ
ያእምሩክን «	ይወቋችሁ

ብዙዎቹ ወንዶች አንዱን ሲያውቁት

አእመሩኒ (ሳ	አወቁኝ
የአምሩኒ »	ያውቁኛል
ያእምሩኒ(ሳ	ያውቁኝ ዘንድ
ያእምሩኒ »	ይወቁኝ

ብዙ ወንዶች ብዙዎችን ሲያውቋቸው

አእመሩነ (ሳ	አወቁነ
የአምሩነ	ያውቁናል
ያእምሩነ	ያውቁን ዘንድ
ያእምሩነ	ይወቁን

፱ ቅርቦች ወንዶች ሩቁን አንዱን ወንድ ሲያውቁት ፥

አእመርክምዎ (ሳ	አወቃችሁት
ተአምርዎ «	ታውቁታላችሁ
ታእምርዎ »	ታውቁት ዘንድ
አእምርዎ »	እወቁት

ሩቆቹን ወንዶች ሲያውቋቸው ፥

አእመርክምዎሙ	አወቃችኋቸው
ተአምርዎሙ	ታውቋቸዋላችሁ
ታእምርዎሙ	ታውቋቸው ዘንድ
አእምርዎሙ	እወቋቸው

ሩቂቱን ሴት ሲያውቋት ፥

አእመርክምዋ(ሳ	አወቃችኋት
ተአምርዋ »	ታውቋታላችሁ
ታእምርዋ »	ታውቋት ዘንድ
አእምርዋ «	እወቋት

ሩቆቹን ሴቶች ሲያውቋቸው ፥

አእመርክምዎን ሳ	አወቃችኋቸው
ተአምርዎን »	ታውቋቸዋላችሁ
ታእምርዎን »	ታውቋቸው ዘንድ
አእምርዎን »	እወቋቸው

ብዙዎቹ አንዱን ወንድ ሲያውቁት ፥

አእመርክሙኒ (ሳ	አወቃችሁኝ
ተአምሩኒ »	ታውቁኛላችሁ
ታእምሩኒ «	ታውቁኝ ዘንድ
አእምሩኒ »	እወቁኝ

ብዙ ወንዶች ብዙዎችን ሲያውቋቸው ፥

አእመርክሙነ (ሳ	አወቃችሁን
ተአምሩነ	ታውቁናላችሁ
ታእምሩነ	ታውቁን ዘንድ
አእምሩነ	እወቁን

፲ ሩቂቱ ሴት ሩቁን ወንድ ስታውቀው

አእመረቶ (ጥ	አወቀችው
ተአምሮ (ቂ	ታውቀዋለች
ታእምሮ (ሳ	ታውቀው ዘንድ
ታእምሮ («	ትወቀው

ቅርቡን ወንድ ስታውቀው

አእመረተከ (ጥ	አወቀችህ
ተአምረከ	ታውቅሃለች
ታእምርከ	ታውቅህ ዘንድ
ታእምርከ	ትወቅህ

ሩቆቹን ወንዶች ስታውቃቸው

አእመረቶሙ (ጥ አወቀቻቸው
ተአምሮሙ ታውቃቸዋለች
ታአምሮሙ (ሳ ታውቃቸው ዘንድ
ታእምሮሙ (« ትወቃቸው

ቅርቦቹን ወንዶች ስታውቃቸው

አእመረተክሙ (ጥ አወቀቻችሁ
ተአምረክሙ ታውቃችኋለች
ታአምርክሙ (ሳ ታውቃችሁ ዘንድ
ታእምርክሙ (« ትወቃችሁ

ሩቂቱን ሴት ስታውቃት

አእመረታ (ሳ አወቀቻት
ተአምራ (ቂ ታውቃታለች
ታእምራ (ሳ ታውቃት ዘንድ
ታእምራ (« ትወቃት

ሩቆቹን ሴቶች ስታውቃቸው

አእመረቶን (ሳ አወቀቻቸው
ተአምሮን (ላ ታውቃቸዋለች
ታአምሮን (ሳ ታውቃቸው ዘንድ
ታእምሮን (« ትወቃቸው

ቅርቦቹን ሴቶች ስታውቃቸው

አእመረተክን (ላ አወቀቻችሁ
ተአምረክን (« ታውቃችኋለች
ታአምርክን (« ታውቃችሁ ዘንድ
ታእምርክን (« ትወቃችሁ

አንዲት ሴት አንዱን ወንድ ስታውቀው

አእመረተኒ (ጥ አወቀችኝ
ተአምረኒ « ታውቀኛለች
ታእምረኒ (ሳ ታውቀኝ ዘንድ
ታእምረኒ « ትወቀኝ

አንዲት ሴት ብዙ ወንዶችን ስታውቃቸው

አእመረተነ (ጥ አወቀችን
ተአምረነ « ታውቀናለች
ታእምረነ (ሳ ታውቀን ዘንድ
ታእምረነ « ትወቀን

፯| ቅርቢቱ ሴት ሩቁን ወንድ ስታውቀው

አእመርኪዮ (ሳ አወቅሽው
ተአምሪዮ (» ታውቂዋለሽ
ታእምሪዮ (ጥ ታውቂው ዘንድ
አእምሪዮ (» እወቂው

ሩቆቹን ወንዶች ስታውቃቸው

አእመርኪዮሙ (ሳ አወቅሻቸው
ተአምሪዮሙ « ታውቂያቸዋለሽ
ታእምሪዮሙ ታውቂያቸው ዘንድ
አእምሪዮሙ እወቂያቸው

ሩቂቱን ሴት ስታውቃት

አእመርኪያ (ሳ አወቅሻት
ተአምሪያ (» ታውቂያታለሽ
ታእምሪያ (ሳ ታውቂያት ዘንድ
አእምሪያ « እወቂያት

ሩቆቹን ሴቶች ስታውቃቸው

አእመርኪዮን (ሳ አወቅሻቸው
ተአምሪዮን (» ታውቂያቸዋለሽ
ታእምሪዮን (» ታውቂያቸው ዘንድ
አእምሪዮን « እወቂያቸው

አንዲት ሴት አንዱን ወንድ ስታውቀው

አእመርክኒ (ጥ አወቅሽኝ
ተአምርኒ ታውቂኛለሽ

ታእምርኒ (ሳ ታውቂኝ ዘንድ
አእምርኒ እወቂኝ

ብዙ ወንዶችን አንዲት ሴት ስታውቃቸው

አእመርክነ (ጥ አወቅሽን
ተአምሪነ (ሳ ታውቂናለሽ
ታእምሪነ » ታውቂን ዘንድ
አእምሪነ » እወቂን

፤| ሩቆች ሴቶች ሩቁን ወንድ ሲያውቁት

አእመራሁ) ቂ አወቁት
የአምራሁ « ያውቁታል
ያእምራሁ « ያውቁት ዘንድ
ያእምራሁ « ይወቁት

ቅርቡን ወንድ ሲያወ ቁት

አእመራከ)ሳ አወቁህ
የአምራከ « ያውቁሃል
ያእምራከ « ያውቁህ ዘንድ
ያእምራከ « ይወቁህ

ሩቆቹን ወንዶች ሲያውቋቸው

አእመራሆሙ ሳ) አወቋቸው
የአምራሆሙ « ያውቋቸዋል
ያእምራሆሙ « ያውቋቸው ዘንድ
ያእምራሆሙ « ይወቋቸው

ቅርቦቹን ወንዶች ሲያውቋቸው

አእመራክሙ)ሳ አወቋችሁ
የአምራክሙ « ያውቋችኋል
ያእምራክሙ » ያውቋችሁ ዘንድ
ያእምራክሙ « ይወቋችሁ

ሩቂቱን ሴት ሲያውቋት

አእመራሃ) ቂ አወቋት
የአምራሃ « ያውቋታል
ያእምራሃ (ቂ ያውቋት ዘንድ
ያእምራሃ » ይወቋት

ቅርቢቱን ሴት ሲያውቋት

አእመመራኪ) ሳ አወቁሽ
የአምራኪ « ያውቁሻል
ያእምራኪ « ያውቁሽ ዘንድ
ያእምራኪ « ይወቁሽ

ሩቆቹን ሴቶች ሲያውቋቸው

አእመራሆን) ሳ አወቋቸው
የአምራሆን « ያውቋቸውል
ያእምራሆን » ያውቋቸው ዘን
ያእምራሆን » ይወቋቸው

ቅርቦቹን ሴቶች ሲያውቋቸው

አእመራክን (ሳ አወቋችሁ
የአምራክን « ያውቋችኋል
ያእምራክን « ያውቋችሁ ዘን
ያእምራክን » ይወቋችሁ

ብዙ ሴቶች አንዱን ወንድ ሲያውቁ

አእመራኒ (ሳ አወቁኝ
የአምራኒ (« ያውቁኛል
ያእምራኒ « ያውቁኝ ዘንድ
ያእምራኒ « ይወቁኝ

ብዙ ሴቶች ብዙ ሴቶችንም ሆነ
ወንዶች ሲያውቋቸው

አእመራነ (ሳ አወቁን
የአምራነ « ያውቁናል
ያእምራነ « ያውቁን ዘንድ
ያእምራነ „ ይወቁን

፰ ቅርቦች ሴቶች ሩቁን ወንድ ሲያውቁት

አእመርክናሁ	ቂ	አወቃችሁት
ተአምራሁ	..	ታውቁታላችሁ
ታእምራሁ	..	ታውቁት ዘንድ
አእምራሁ	..	እወቁት

ሩቆቹን ወንዶች ሲያውቋቸው

አእመርክናሆሙ	ሳ	አወቃችኋቸው
ተአምራሆሙ	..	ታውቋቸዋላችሁ
ታእምራሆሙ	..	ታውቋቸው ዘንድ
አእምራሆሙ	..	እወቋቸው

ሩቂቱን ሴት ሲያውቋት

አእመርክናሃ	ቂ	አወቃችኋት
ተአምራሃ	..	ታውቋታላችሁ
ታእምራሃ	..	ታውቋት ዘንድ
አእምራሃ	..	እወቋት

ሩቆቹን ሴቶች ሲያውቋቸው

አእመርክናሆን	ላ	አወቃችኋቸው
ተአምራሆን	..	ታውቋቸዋላችሁ
ታእምራሆን	..	ታውቋቸው ዘንድ
አእምራሆን	..	እወቋቸው

ብዙ ሴቶች አንዱን ወንድ ሲያውቁት

አእመርክናኒ	ሳ	አወቃትሁኝ
ተአምራኒ	..	ታውቁኛላችሁ
ታእምራኒ	..	ታውቁኝ ዘንድ
አእምራኒ	..	እወቁኝ

ብዙ ሴቶች ብዙዎች ወንዶችንም ሆኑ ሴቶች ሲያውቁዋቸው

አእመርክናነ	ሳ	አወቃችሁን
ተአምራነ	..	ታውቁናላችሁ
ታእምራነ	..	ታውቁን ዘንድ
አእምራነ	..	እወቁን

፱) አንድ ወንድ የሩቁን ወንድ ሲያውቀው

አእመርክዎ	ሳ	አወቅሁት
አእምሮ	ቂ	አውቀዋለሁ
አእምሮ	ሳ	አውቀው ዘንድ
አእምሮ	..	ልወቀው

ቅርቡን ወንድ ሲያውቀው

አእመርኩከ	ሳ	አወቅሁህ
አአምርከ	ጥ	አውቅሀለሁ
አአምርከ	..	አውቅህ ዘንድ
አእምርከ	..	ልወቅህ

ሩቆቹን ወንዶች ሲያውቃቸው

አእመርኩክሙ	ሳ	አወቅኋችሁ
አአምረክሙ	ጥ	አውቃችኋለሁ
አእምርክሙ	ሳ	አውቃችሁ ዘንድ
አእምርክሙ	..	ልወቃችሁ

ሩቂቱን ሴት ሲያውቃት

አእመርክዋ	ሳ	አወቅኋት
አአምራ	ቂ	አውቃታለሁ
አእምራ	ሳ	አውቃት ዘንድ
አእምራ	..	ልወቃት

ቅርቢቱን ሴት ሲያውቃት

አእመርኩኪ	ሳ	አወቅሁሽ
አእምረኪ	..	አውቅሻለሁ
አእምርኪ	..	አውቅሽ ዘንድ
አእምርኪ	..	ልወቅሽ

ሩቆቹን ሴቶች ሲያውቋቸው

አእመርክዎን	ሳ	አወቅኋቸው
አእምሮን	ላ	አውቃቸዋለሁ
አእምሮን	ሳ	አውቃቸው ዘንድ
አእምሮን	..	ልወቃቸው

ቅርቦችን ሴቶች ሲያውቃቸው

አአመርኩክን	ላ	አወቅኋችሁ
አእምሬክን	..	አውቃችኋለሁ
አእምርክን	..	አውቃችሁ ዘንድ
አእምርክን	..	ልወቃችሁ

፲ ንሕነ የሚሉ ሩቁን ወንድ ሲያውቁት

አእመርናሁ አእመርኖ	(ቂ)	አወቅነው
ነአምሮ	ቂ	እናውቀዋለን
ናአምሮ	ሳ	እናውቀው ዘንድ
ናእምሮ	..	እንወቀው

ቅርቡን ወንድ ሲያውቁት

አእመርናከ	ሳ	አወቅንህ
ነአምረከ	..	እናውቅኻለን
ናእምርከ	..	እናውቅህ ዘንድ
ናእምርክ	..	እንወቅህ

ሩቆቹን ወንዶች ሲያውቋቸው

አእመናርሆሙ እእመርኖሙ	(ሳ)	አወቅናቸው
ነአምሮሙ	ሳ	እናውቃቸዋለን
ናእምሮሙ	..	እናውቃቸው ዘንድ
ናእምሮሙ	..	እንወቃቸው

ሩቂቱን ሴት ሲያውቋት

አእመርናሃ	ቂ	አወቅናት
ነአምራ	..	እናውቃ ታለን
ናእምራ	ሳ	እናውቃት ዘንድ
ናእምራ	..	እንወቃት

ቅርቢቱን ሴት ሲያውቋት

አእመርናኪ	ሳ	አወቅንሽ
ነአምረኪ	..	እናውቅሻለን
ናእምርኪ	..	እናውቅሽ ዘንድ
ናእምርኪ	..	እንወቅሽ

ሩቆቹን ሴቶች ሲያውቋቸው

አእመርናሆን አእመርኖን	(ላ)	አወቅናቸ
ነአምሮን	ላ	እናውቃቸዋለን
ናእምሮን	ሳ	እናውቃቸው ዘን
ናእምሮን	..	እንወቃቸው

ቅርቦቹን ሴቶች ሲያውቋቸው

አእመርናክን	ላ	አወቅናችሁ
ነአምረክን	..	እናውቃችኋለን
ናእምርክን	..	እናውቃችሁ ዘንደ
ናእምርክን	..	እንወቃችሁ

ከመጀመሪያ ጀምሮ እስካዚህ ድረ
በሰማንያ ሠራዊት ይዘረዘራል ንውስ አ
ቀጽ የተባሉ በርባታ አካሄድ

አአምሮ አእምሮት	(ላ	ማወቅ
አእምሮቱ	ቂ	ማወቁ
አእምሮትከ	ሳ	ማወቅህ
አእምሮቶሙ	..	ማወቃቸው
አእምሮትክሙ	..	ማወቃችሁ
አእምሮታ	ቂ	ማወቋ
አእምሮትኪ	ሳ	ማወቅሽ
አእምሮቶን	ላ	ማወቃቸው
አእምሮትክን	..	ማወቃችሁ
አእምሮትየ	ሳ	ማወቄ
አእምሮትነ	..	ማወቃችን

በዝ

አእሚሮ	ቂ	አውቆ
አእሚረከ	ሳ	አውቀህ
አእሚሮሙ	..	አውቀው
አእሚረክሙ	..	አውቃችሁ
አእሚራ	ቂ	አውቃ
አእሚረኪ	ሳ	አውቀሽ

አእሚሮን	ላ	አውቀው
አሚረክን	..	አውቃችሁ
አእሚርየ	ሳ	አውቄ
አእሚረነ	..	አውቀን

ቅጽል

አእማሪ	ቂ	ያወቀ የሚያውቅ ያወቅህ የምታውቅ ያወቅሁ የማውቅ
አእማርያን	ላ	ያወቁ የሚያውቁ ያወቃችሁ የምታውቁ
አእማሪት	..	ያወቀች የምታውቅ ያወቅሽ የምታውቂ

የብዙ ሴቶች

አእማርያት	ላ	ያወቁ የሚያውቁ ያወቃችሁ የምታውቁ

ሣድስ ቅጽል

እሙር	ጥ	የታወቀ የሚታወቅ የታወቅህ የምትታወቅ የታወቅሁ የምታወቅ
እሙራን	ጥ	የታወቁ የሚታወቁ የታወቃችሁ የምትታወቁ የታወቅን የምንታወቅ
እምርት	..	የታወቀች የምትታወቅ የታወቅሽ የምትታወቂ

የብዙ ሴቶች

እሙራት	ጥ	የታወቁ የሚታወቁ የታወቃችሁ የምትታወቁ

መስም ቅጽል

ምእማር	ላ	ማወቂያ ማሳወቂያ
ምስትእማር	..	ማስተዋወቂያ

ሳቢ ዘር

እምረት	ማወቅ

አንቀጽን ሁሉ እንዲህ እያልህ አርባ ተፈጸመ የአእመረ ጓዝ እርባ

※

ከግሥ ሁሉ ተለይቶ ይቤ መድረሻው ኃምስ ነው እርባታውም የተለየ ነው እርሱም እንደ አእመረ ጓዝ እርባ በ፲ መደብ ይዘረዘራል አካሄዱም እንዲህ ነው ።

፩ ይቤ	ቂ	አለ
ይብል	ላ	ይላል
ይበል	ሳ	ይል ዘንድ
ይበል	..	ይበል
፪ ትቤ	ቂ	አልህ
ትብል	ላ	ትላለህ
ትበል	ሳ	ትል ዘንድ
በል	ላ	በል
፫ ይቤሉ	ሳ	አሉ
ይብሉ	..	ይላሉ
ይበሉ	..	ይሉ ዘንድ
ይበሉ	..	ይበሉ
፬ ትቤሉ	ሳ	አላችሁ
ትብሉ	..	ትላላችሁ
ትበሉ	..	ትሉ ዘንድ
በሉ	..	በሉ
፭ ትቤ	ቂ	አለች
ትብል	ላ	ትላለች
ትበል	ሳ	ትልዘንድ
ትበል	..	ትበል

የቅርቡ ወንድ፡ና ይህች የሩቂቱ ሴት በንባብ ይመሳሰላሉ ፤

፯ ትቤሊ	ብ	አልሽ
ትብሊ	..	ትያለሽ
ትበሊ	ሳ	ትይ ዘንድ
በሊ	..	በይ
፰ ይቤላ	ሳ	አሉ
ይብላ	..	ይላሉ
ይበላ	ሳ	ይሉ ዘንድ
ይበላ	..	ይበሉ
፱ ትቤላ	ሳ	አላችሁ
ትብላ	..	ትላላችሁ
ትበላ	..	ትሉ ዘንድ
በላ	..	በሉ
፲ እቤ	ቂ	አልሁ
እብል	ላ	እላለሁ
እበል	ሳ	እል ዘንድ
እበል	..	ልበል
፲ ንቤ	ቂ	አልነ
ንብል	ላ	እንላለን
ንበል	ሳ	እንል ዘንድ
ንበል	..	እንበል ፤

የሩቁ ወንድ ፲ሩን ሠራዊት ሲላቸው

፩ ይቤሎ	ቂ	አለው አለለት አለበት
ይብሎ	..	ይለዋል
ይበሎ	ሳ	ይለው ዘንድ
ይበሎ	..	ይበለው
ይቤለከ	ጥ	አለህ
ይብለከ	..	ይልኻል
ይበልከ	,,	ይልኽ ዘንድ
ይበልከ	..	ይበልህ
ይቤሎሙ	ሳ	አላቸው
ይብሎሙ	..	ይላቸዋል
ይበሎሙ	ጥ	ይላቸው ዘንድ
ይበሎሙ	..	ይበላቸው
ይቤለክሙ	ጥ	አላችሁ
ይብለክሙ	,.	ይላችኋል
ይበልክሙ	ሳ	ይላችሁ ዘንድ
ይበልክሙ	..	ይበላችሁ
ይቤላ	ቂ	አላት
ይብላ	..	ይላታል
ይበላ	ጥ	ይላት ዘንድ
ይበላ	..	ይበላት
ይቤለኪ	ጥ	አለሽ
ይብለኪ	..	ይልሻል
ይበልኪ	ሳ	ይልሽ ዘንድ
ይበልኪ	..	ይበልሽ
ይቤሎን	ላ	አላቸው
ይብሎን	..	ይላቸዋል
ይበሎን	ሳ	ይላቸው ዘንድ
ይበሎን	..	ይበላቸው
ይቤለክን	ላ	አላችሁ
ይብለክን	..	ይላችኋል
ይበልክን	..	ይላችሁ ዘንድ
ይበልክን	..	ይበላችሁ
ይቤለኒ	ሳ	አለኝ
ይብለኒ	..	ይለኛል
ይበለኒ	..	ይለኝ ዘንድ
ይበለኒ	..	ይበለኝ
ይቤለነ	ጥ	አለን
ይብለነ	..	ይለናል
ይበለነ	..	ይለን ዘንድ
ይበለነ	..	ይበለን

የቅርቡ ወንድ ፲ቱን ሠራዊት ሲላቸው

፪ ትቤሎ	ቂ	አልኸው
ትብሎ	..	ትለዋለህ
ትበሎ	ሳ	ትለው ዘንድ
በሎ	..	በለው
ትቤሎሙ	ሳ	አልኻቸው

ትብሎሙ	.	ትላቸዋለህ
ትበሎሙ	ጥ	ትላቸው ዘንድ
በሎሙ	..	በላቸው
ትቤላ	ቂ	አልኻት
ትብላ	..	ትላታለህ
ትበላ	ጥ	ትላት ዘንድ
በላ	..	በላት
ትቤሎን	ላ	አልኻቸው
ትብሎን	.	ትላቸዋ(ሀ
ትበሎን	ሳ	ትላቸው ዘንድ
በሎን	..	በላቸው
ትቤለኒ	ጥ	አልኸኝ
ትብለኒ	..	ትለኛለህ
ትበለኒ	..	ትለኝ ዘንድ
በለኒ	..	በለኝ
ትቤለነ	ጥ	አልኸን
ትብለነ	..	ትለናለህ
ትበልነ	..	ትለን ዘንድ
በልነ	..	በለን

የሩቆች ወንዶች ፲ሩን ሠራዊት ሲልዋቸው ።

፫ ይቤልዎ	ሳ	አሉት
ይብልዎ	..	ይሉታል
ይበልዎ	ሳ	ይሉት ዘንድ
ይበልዎ	ሳ	ይበሉት
ይቤሉከ	ሳ	አሉህ
ይብሉከ	..	ይሉሃል
ይበሉከ	..	ይሉህ ዘንድ
ይበሉከ	..	ይበሉህ
ይቤልዎሙ	ጥ	አልዋቸው
ይብልዎሙ	..	ይልዋቸዋል
ይበልዎሙ	..	ይልዋቸው ዘንድ
ይበልዎሙ	..	ይበልዋቸው
ይቤሉክሙ	ሳ	አልዋችሁ
ይብሉክሙ	..	ይልዋችኋል
ይበሉክሙ	..	ይልዋችሁ ዘንድ
ይበሉክሙ	..	ይበልዋችሁ
ይቤልዋ	ጥ	አልዋት
ይብልዋ	..	ይልዋታል
ይበልዋ	..	ይልዋት ዘንድ
ይበልዋ	..	ይበልዋት
ይቤሉኪ	ሳ	አሉሽ
ይብሉኪ	..	ይሉሻል
ይበሉኪ	..	ይሉሽ ዘንድ
ይበሉኪ	..	ይበሉሽ
ይቤልዎን	ጥ	አልዋቸው
ይብልዎን	..	ይልዋቸዋል
ይበልዎን	ሳ	ይልዋቸው ዘንድ
ይበልዎን	..	ይበልዋቸው
ይቤሉክን	ላ	አልዋችሁ
ይብሉክን	..	ይልዋችኋል
ይበሉክን	..	ይልዋችሁ ዘንድ
ይበሉክን	..	ይበልዋችሁ
ይቤሉኒ	ሳ	አሉኝ
ይብሉኒ	..	ይሉኛል
ይበሉኒ	..	ይሉኝ ዘንድ
ይበሉኒ	..	ይበሉኝ
ይቤሉነ	ሳ	አሉን
ይብሉነ	..	ይሉናል
ይበሉነ	..	ይሉን ዘንድ
ይበሉነ	..	ይበሉን

የቅርቦች ወንዶች ፯ቱን ሠራዊት ሲልዋቸው

፬ ትቤልዎ	ሳ	አላችሁት
ትብልዎ	..	ትሉታላችሁ
ትበልዎ	..	ትሉት ዘንድ
በልዎ	..	በሉት
ትቤልዎሙ	ጥ	አላችኋቸው
ትብልዎሙ	..	ትልዋቸዋላችሁ
ትበልዎሙ	..	ትልዋቸው ዘንድ
በልዎሙ	..	በልዋቸው
ትቤልዋ	ሳ	አላችኋት

ትብልዋ	ሳ	ትልዋታላችሁ
ትበልዋ	,,	ትልዋት ዘንድ
በልዋ	..	በልዋት
ትቤልዎን	ሳ	አላችኋቸው
ትብልዎን	..	ትልዋቸዋላችሁ
ትበልዎን	..	ትልዋቸው ዘንድ
በልዎን	..	በልዋቸው
ትቤሉኒ	ሳ	አላችሁኝ
ትብሉኒ	..	ትሉኛላችሁ
ትበሉኒ	..	ትሉኝ ዘንድ
በሉኒ	..	በሉኝ
ትቤሉነ	ሳ	አላችሁን
ትብሉነ	..	ትሉናላችሁ
ትበሉነ	..	ትሉን ዘንድ
በሉነ	..	በሉን

የሩቂቱ ሴት ፲ሩን ሠራዊት ስትላቸው

፳ ትቤሎ	ቂ	አለችው
ትብሎ	..	ትለዋለች
ትበሎ	ሳ	ትለው ዘንድ
ትበሎ	..	ትበለው
ትቤለከ	ጥ	አለችህ
ትብለከ	..	ትልኻለች
ትበልከ	ሳ	ትልህ ዘንድ
ትበልከ	..	ትበልህ
ትቤሎሙ	ሳ	አለቻቸው
ትብሎሙ	..	ትላቸዋለች
ትበሎሙ	ጥ	ትላቸው ዘንድ
ትበሎሙ	..	ትበላቸው
ትቤለክሙ	ጥ	አለቻችሁ
ትብለክሙ	..	ትላችኋለች
ትበለክሙ	ሳ	ትላችሁ ዘንድ
ትበልክሙ	..	ትበላችሁ
ትቤላ	ቂ	አለቻት
ትብላ	..	ትላታለች
ትበላ	ሳ	ትላት ዘንድ
ትበላ	,,	ትበላት

ትቤለኪ	ጥ	አለችሽ
ትብለኪ	..	ትልሻለች
ትበልኪ	ሳ	ትልሽ ዘንድ
ትበለኪ	,,	ትበልሽ
ትቤሎን	ቂ	አለቻቸው
ትብሎን	..	ትላቸዋለች
ትበሎን	ሳ	ትላቸው ዘንድ
ትበሎን	..	ትበላቸው
ትቤለክን	ጥ	አለቻችሁ
ትብለክን	..	ትላችኋለች
ትበልክን	,,	ትላችሁ ዘንድ
ትበልክን	..	ትበላችሁ
ትቤለኒ	ጥ	አለችኝ
ትብለኒ	..	ትለኛለች
ትበለኒ	ሳ	ትለኝ ዘንድ
ትበለኒ	..	ትበለኝ
ትቤለነ	ጥ	አለችን
ትብለነ	..	ትለናለች
ትበለነ	ሳ	ትለን ዘንድ
ትበለነ	..	ትበለን

የቅርቢቱ ሴት ፯ቱን ሠራዊት ስትላቸው

ትቤሊዮ	ሳ	አልሽው
ትብሊዮ	..	ትይዋለሽ
ትበሊዮ	..	ትዪው ዘንድ
በሊዮ	..	በዪው
ትቤሊዮሙ	ጥ	አልሻቸው
ትብሊዮሙ	..	ትያቸዋለሽ
ትበሊዮሙ	ሳ	ትያቸው ዘንድ
በሊዮሙ	..	በያቸው
ትቤሊያ	ጥ	አልሻት
ትብሊያ	..	ትያታለሽ
ትበሊያ	ሳ	ትያት ዘንድ
በሊያ	..	በያት
ትቤሊዮን	ሳ	አልሻቸው

ትብሊዮን	ሳ	ትያችዋለሽ
ትበሊዮን	..	ትያቸው ዘንድ
በሊዮን	..	በያቸው
ትቤልኒ	ጥ	አልሽኝ
ትብልኒ	"	ትዪኛለሽ
ትበልኒ	ሳ	ትዪኝ ዘንድ
በልኒ	..	በዪኝ
ትቤልነ	ጥ	አልሽን
ትብልነ	..	ትዪናለሽ
ትበልነ	..	ትዪን ዘንድ
በልነ	..	በይን

ሩቆቹ ሴቶች አሥሩን ሠራዊት ሲሉዋቸው

ይቤላሁ	ቋ	አሉት
ይብላሁ	::	ይሉታል
ይበላሁ	..	ይሉት ዘንድ
ይበላሁ	..	ይበሉት
ይቤላከ	ሳ	አሉኽ
ይብላከ	..	ይሉኻል
ይበላከ	..	ይሉኽ ዘንድ
ይበላከ	..	ይበሉኽ
ይበላሆሙ	ሳ	አሏቸው
ይብላሆሙ	..	ይሉዋቸዋል
ይበላሆሙ	..	ይሉዋቸው ዘንድ
ይበላሆሙ	..	ይበልዋቸው
ይቤላክሙ	ሳ	አልዋችሁ
ይብላክሙ	..	ይልዋችኋል
ይበላክሙ	.,	ይሉዋችሁ ዘንድ
ይበላክሙ	..	ይበሉዋችሁ
ይቤላሃ	ቂ	አሉዋት
ይብላሃ	..	ይሉዋታል
ይበላሃ	..	ይሉዋት ዘንድ
ይበላሃ	..	ይበሉዋት
ይቤሉኪ	ሳ	አሉሽ
ይብሉኪ	::	ይሉሻል
ይበሉኪ	..	ይሉሽዘንድ
ይበሉኪ	..	ይበሉሽ
ይቤላሆን	ላ	አሉዋቸው
ይብላሆን	..	ይሉዋቸዋል
ይበላሆን	..	ይሉዋቸው ዘንድ
ይበላሆን	.,	ይበሉዋቸው
ይቤላ[illegible]ን	ላ	አሉዋችሁ
ይብላክን	..	ይሉዋችኋል
ይበላክን	..	ይሉዋችሁ ዘንድ
ይበላክን	..	ይበሉዋችሁ
ይቤላኒ	ሳ	አሉኝ
ይብላኒ	..	ይሉኛል
ይበላኒ	..	ይሉኝ ዘንድ
ይበላኒ	..	ይበሉኝ
ይቤላነ	ሳ	አሉን
ይብላነ	..	ይሉናል
ይበላነ	..	ይሉን ዘንድ
ይበላነ	..	ይበሉን

ቅርቦቹ ሴቶች ፯ቱን ሠራዊት ሲሉዋቸው

ትቤላሁ	ቂ	አላችሁት
ትብላሁ		ትሉታላችሁ
ትበላሁ	..	ትሉት ዘንድ
በላሁ	..	በሉት
ትቤላሆሙ	ሳ	አላችኋቸው
ትብላሆሙ	..	ትሉዋችዋላችሁ
ትበላሆሙ	..	ትሉዋቸው ዘንድ
በላሆሙ	,,	በሉዋቸው
ትቤላሃ	ቂ	አላችኋት
ትብላሃ	..	ትሉዋታላችሁ
ትበላሃ	.,	ትሉዋት ዘንድ
በላሃ	..	በሉዋት
ትቤላሆን	ላ	አላችኋቸው
ትብላሆን	..	ትሉዋቸዋላችሁ
ትበላሆን	.,	ትሏቸው ዘንድ

በላሆን	--	በሉዋቸው
ትቤላኒ	ሳ	አላችሁኝ
ትብላኒ	..	ትሉኛላችሁ
ትበላኒ	..	ትሉኝ ዘንድ
በላኒ	,.	በሉኝ
ትቤላነ	ሳ	አላችሁን
ትብላነ	..	ትሉናላችሁ
ትበላነ	..	ትሉን ዘንድ
በላነ	..	በሉን

እኔ ያለው ፲ሩን ሠራዊት ሲላቸው

አቤሎ	ቂ	አልሁት
እብሎ	..	እለዋለሁ
እበሎ	ሳ	እለው ዘንድ
እበሎ	..	ልበለው
አቤለከ	ጥ	አልሁህ
እብለከ	..	እልሀለሁ
እበልከ	ሳ	እልህ ዘንድ
እበልከ	..	ልበልኽ
አቤሎሙ	ሳ	አልኋቸው
እብሎሙ	..	እላቸዋለሁ
እበሎሙ	ጥ	እላቸው ዘንድ
እበሎሙ	..	ልበላቸው
አቤለክሙ	ጥ	አልኋችሁ
እብለክሙ	..	እላችኋለሁ
እበልክሙ	ሳ	እላችሁ ዘንድ
እበልክሙ	..	ልበላችሁ
አቤላ	ቂ	አልኋት
እብላ	..	እላታለሁ
እበላ	ጥ	እላት ዘንድ
እበላ	..	ልበላት
አቤለኪ	ጥ	አልሁሽ
እብለኪ	..	እልሻለሁ

እበልኪ	ሳ	እልሽ ዘንድ
እበልኪ	..	ልበልሽ
አቤሎን	ላ	አልኋቸው
እብሎን	..	እላቸዋለሁ
እበሎን	ሳ	እላቸው ዘንድ
እበሎን	..	ልበላቸው
አቤለክን	ላ	አልኋችሁ
እብለክን	..	እላችኋለሁ
እበልክን	..	እላችሁ ዘንድ
እበልክን	..	ልበላችሁ

ንሕነ የሚሉ ፲ሩን ሠራዊት ሲልዋቸው

ንቤሎ	ቂ	አልነው
ንብሎ	..	እንለዋለን
ንበሎ	ሳ	እንለው ዘንድ
ንበሎ	..	እንበለው
ንቤለከ	ጥ	አልንህ
ንብለከ	..	እንልሃለን
ንበልከ	ሳ	እንልህ ዘንድ
ንበልከ	,.	እንበልህ
ንቤሎሙ		አልናቸው
ንብሎሙ	..	እንላቸዋለን
ንበሎሙ	ጥ	እንላቸው ዘንድ
ንበሎሙ	..	እንበላቸው
ንቤለክሙ	ጥ	አልናችሁ
ንብለክሙ	..	እንላችኋለን
ንበልክሙ	ሳ	እንላችሁ ዘንድ
ንበልክሙ	..	እንበላችሁ
ንቤላ	ቂ	አልናት
ንብላ	..	እንላታለን
ንበላ	ጥ	እንላት ዘንድ
ንበላ	,,	እንበላት
ንቤለኪ	ጥ	አልንሽ
ንብለኪ	..	እንልሻለን

ንበልኪ	ሰ	እንልሽ ዘንድ	ንበሎን	ጥ	እንበላቸው
ንበልኪ	..	እንበልሽ	ንቤለክን	ላ	አልናችሁ
ንቤሎን	ላ	አልናቸው	ንብለክን	..	እንላችኋለን
ንብሎን	..	እንላቸዋለን	ንበልክን	..	እንላችሁ ዘንድ
ንበሎን	ጥ	እንላቸው ዘንድ	ንበልክን	.	እንበላችሁ

የይቤ አርእስት በዝ ቅጽል የለውም ። ተፈጸመ የይቤ እርባታ ።

የአእመረንና የይቤን እርባታ በሙሉ ከገለጽን በነዚህ በእርባታዎቹ እየገቡ አስረጂና አጐላማሽ የሚሆኑ የአገባብ ቃላት እንቀጥላለን ። እነዚህ ያገባብ ቃሎች ከአንድ እስከ አስራምስት ፍቺ ስላላቸው ተጠንቅቆ ማንበብ ነው ።

ምዕራፍ ፫ ።

፩ኛ ተናባቢነት ያላቸው ያገባብ ቃላት ።

ለለ	እየ
መንገለ	ወደ (ዘንድ)
ምስለ	ጋራ
በቀለ	ስለ (እንደ)
እለ	የ እየ
እንበለ	ያለ (ሳ
ቅድመ	ፊት (ሳ
አመ	ጊዜ (በ
ዐቅመ	ያህል (ስለ (ልክ (ዳርቻ
አመ	በ .. ባ .. ቢ .. ከ .. ካ .. ምናልባት እንደሆነ (ምንም)
እስመ	ና .. ስለ (እንኳን (እንከን (ብያ
ከመ	እንደ (እንዲ (ዘንድ
ከመ ከመ	እየ
እም	ከ .. ኪ .. ካ .. ክ ..በ .. ባ ..(ይልቅ ቀድሞ (የተነሣ (ጀምሮና ወዲህ ወዲያ፡ መሮጥ፡ አሻሽሎ፤ ከፍሎ ፣ ተለይቶ ፣ አውጥቶ ፡ አውርዶ፡ ይሆናል
ሰ	ግን..ና .. ሳ . ስ .. ማ
ድኅረ	ኋላ (ወደኋላ

ኀበ	ወደ (በ
ኀበ ኀበ	እየ
በ	በ ..
በበ	በየ ..
አስበ	ስለ .,
ዲበ	ላይ .. በላይ ..
ህየንተ	ስለ (ፈንታ እንደ ..
አያተ	እንደ ··
ዕሚተ	ስለ (ዋጋ ..
እንተ	የ .. በ .. ወደ (እየ
ውስተ	ውስጥ .. በ .. ወደ . እየ.
ጽላሎተ	እንደ ..
መጠነ	ስለ .. ያህል ... እንደ ..
በይነ	ስለ ..
አምጣነ	ና .. ያህል· ስለ.
ዓይነ	ስለ .
እምነ	ከ
እንበይነ	ስለ .
እስከ	እስከ-ድረስ
ወ	ዋዌ-ፍቺው-ና- ም
በዘ	ስለ - እንደ .
እምዘ	እንደ ከ
እንዘ	ሲ-ሳ-ስ- እየ-ቸልታ-እንዲህ
ዘ	የ .. ያ .. በ .. ወደ
ዘዘ	እየ
ጊዜ	ጊዜ .. በ ..
ወእደ	ዘንድ .. ከ .. የ ..
ሕገ	እንደ
አፈ	ጊዜ

፱ኛ ተናባቢነት የሌላቸው ራሳቸውን የቻሉ አገባቦችና አገቢብነት ያላቸው የአጸፋ ቃሎች እንደ ዳዕሙና እንደ እሙንቱ በመነሻና በመድረሻ የሚነገሩ ። እሙንቱን የመሰሉ ግን አጸፋነትም ያላቸው ናቸው ።

ከሃ	ሳ	ከዚያ ወዲያ .
ኀቤሁ	ቂ	ከርሱ (በርሱ (ወደርሱ.
ለሊሁ	.,	እርሱ (ቅሉ.

ምስሌሁ	ቂ	ከርሱ ጋራ
ብእሲሁ	‥	ሰውየው
እሊአሁ	‥	እርሳቸው
ኵለሄ	‥	ሁልጊዜ
እሉ	‥	እሊያ (እነዚያ
አላ	‥	እንጂ
እሴ	‥	ወዮ
እገሌ	‥	እከሌ
ክመ	ሳ	እንዲሁ (ዝም (ብሎ
ጽመ	‥	መቸም (መች (ፈጽሞ
ፍጽመ	‥	በፊት ወደፊት
ዳዕሙ	ቂ	እንጂ (ብቻ
ቀዋሚ	‥	የቄመ (ቋሚ (የሚቆም
ቀዳሚ	‥	መጀመሪያ (ቀዳሚ
ወትረ	ሳ	ሁልጊዜ (ዘወትር (ወትሮ
ሕቀ	‥	ጥቂት
ጥቀ	‥	እጅግ (ስንኳ
በሕቁ		በጥቂቱ
ጥቃ	ቂ	አጠገብ
ውእተ	ሳ	የዚያን
ዘንተ	‥	ይህን
ዛተ	‥	ያችን
ይእተ	‥	ይህቺን
ግብተ	‥	ድንገት
ሎቱ	ቂ	ለርሱ (ለት
ባሕቱ	‥	ነገር ግን (እንጂ
ባሕቲቱ	‥	ብቻው
ለባሕቲቱ	‥	ለብቻው
ባሕቲቶ	‥	ብቻውን
ቦቱ	ቂ	በርሱ (በት) አለው
እላንቱ	‥	እሊህ (እሊኸው) ሴቶች
እሉንቱ	‥	እሊያን
እሙንቱ	‥	እርሳቸው (እነርሱ) እሊያ
እማንቱ	‥	እርሳቸው (እሊያው) እሊያ ሴቶች
እስፍንቱ	‥	ስንቱ (ስንት)
ከንቱ	‥	ብላሽ
ውእቱ	ሳ	ነው ነኝ (ነህ) እርሱ ነው

ዝንቱ	ቂ	ይህ (ይኸው)
ዝከቱ	..	ያው
ላቲ	..	ለርስዋ (ላት)
አሐቲ	..	አንዲት
አንቲ	ሳ	አንቺ
እንታክቲ	ቂ	ይህቺ
ይእቲ	ሳ	ያቺ ናት (እርሷ ናት
ለነ	..	ለኛ
ብነ	..	አለን (አለንበት)
ንሕነ	..	እኛ
አነ (አነሰ)	..	እኔ
ኪያነ	..	እኛን
አማን	ሳ	እውነት
አሜን	..	አሜን እውነት ይሁን
ነዓ	ሳ	ና
አ-አ	ቂ	ው ው
ወድአ	ሳ	ፈጽሞ
እንዳኢ	ቂ	እንጃ
አሊአ	..	ወገኖች
ለከ	ሳ	ላንተ
ብከ	..	ባንተ
እንከ	..	እንግዴህ
ኪያከ	..	አንተን
እልኩ	ቂ	እሊያ (እሊያው) እነርሱ-እነርሳቸው
እንትኩ	..	ያች ያችው
ዝስኩ(ዝኩ	..	ያ-ያው
አከ	ቂ	አይደለም
ዛ	..	ይህቺ
ጊዜ	..	ጊዜ-በ
ብየ	ሳ	አለኝ (በኔ)
አልብየ	..	የለኝም
ከንየ	..	በቃኝ
ለዝሉፉ	ቂ	ወትሮ
ለዝላፉ	..	ለዘወትር
ተስፋ	..	አለኝታ (ተስፋ) መንፈስ ቅዱስ

፫ኛ ቃል አጋኖና ቃለ አክብሮ የሆኑ ያገባብ ቃላት ይቀጥላሉ ።

ናሁ	ቂ	እነሆ
አሆ	..	እሺ በጎ
ሶቤሃ (አሜሃ)	..	የዚያን ጊዜ-ያን ጊዜ
ምዕረ	ሳ	አንድ ጊዜ
አሚረ	..	ጊዜ
ውእተ አሚረ	..	የዚያን ጊዜ
ሶቤ	ቂ	ያን ጊዜ
አንተ	ሳ	አንተ
አንተኑ	ቂ	አንተ ነህ « ቃለ አጋኖ »
እመኒ	..	ምንም
አይቴ	..	ወዴት
አይቴኑ	.	ወዴት ነው « ቃለ አጋኖ »
መኑ	ሳ	ማንን «ማን»
መኑ	ቂ	ማነው
መኑመ	ሳ	ማን ይሆን
ቦኑ	ቂ	አለን
ቦኑ	..	በውኑ « ቃለ አጋኖ »
ኦ	ቂ	ቃለ አጋኖ
አኮኑ	..	ና—አይደለም ሲል ቃለ አጋኖ ይሆናል
አሐተኔ	..	አንዲት—ጊዜ—አንድነት
አ	..	መድረሻ ሲሆን ያልሥፍራው የመልክት ቃል ነው እር
ኃበኒአ	..	ሱም ኃበኒአ እንደማለት ነው ።
ኢ	..	ቃለ አጋኖ
አ	..	ሆይ (ቃለ አክብሮ
አአ	..	አወይ ዎ ዎ
አ ኢ	..	ተመለስ ስማ
እንቋዕ	ላ	እንኳ-እሰይ እሰይ
እስኩ	..	እስኪ
አኬ	ቂ	አ ፣ ሆይ ቃለ አክብሮ
ቤ	..	ተጋንዮ ቃለ አጋኖ »
ውእቱኬ	..	ያ ነዋ
ዘኬ	..	ይህ ነዋ
ሀወ	..	አዎን
እፎያዊ	..	እንዴት ያለ
አው	ላ	ወይ-ወይም
ይደልዎ	ቂ	ይገባዋል ይገባዋል
ማዕዜ	..	መቼ-መች

እምይእዜ	ቂ	እንግዴህ-ከእንግዴህ ወዲህ
ይእዜ	..	አሁን ዛሬ
ከመዝ		እንደዚህ
ሀየ	..	በዚያ በዚህ
ነየ	ሳ	እነሆኝ አቤት
ዝየ	ሳ	በዚህ - ከዚህ - ይህ
ነያ	ቂ	እነሆ-እነሆኝ-እነኋት
ዓዲ	..	ገና-አሁን-ዳግም-ዳግመኛ
ዮጊ	..	ወደ-አሁን-እንግዴህ-ዳግመኛ-ያንጊዜ-እስኪ
እንጋ	..	እንዴት-ምንኛ-እስኪ-ወይ-ይሆን-እንኪያ-በውኑ-አለን
እፎ	..	እንዴት-ምን-ምንኛ-እረግ
እፎ እፎ	⁚	እንዴት-እንዴት-ምን-ምንኛ

ለአንባቢዎች እንዲመቹ እነዚህን በ፫ መደብ የከፈልናቸውን ያገባብ ቃሎች ከብዙ በጥቂቱ ከፈጸምን ነባሩን ግሥ ቀጥለን በክፍል በክፍላቸው የ፯ቱን ቀን ፍጥረታት ስምና ተግባር እንገልጻለን ።

ምዕራፍ ፬ የነባር ግሦች ጓዝ ።

እግዚአብሔር	ከዓለም በፊት የነበረ ዓለምን አሳልፎ የሚኖር
ሥላሴ	አንድነት ሦስትነት
አብ	አባት (ልብ)
ወልድ	ልጅ (ቃል)
መንፈስ ቅዱስ	ሠራፂ (እስትንፋስ)
ፈጣሪ	ዓለምን የፈጠረ
አምላክ	በ፩ነት በ፫ትነት ዓለምን ሁሉ የሚገዛ
መለኮት	በአገዛዝና በባሕርይ ፩ አምላክ
እግዚእ	ጌታ
እግዚኦ	አቤቱ ጌታዬ
ሃሌ	ከዓለም በፊት የነበረ
ሉያ	ዓለምን አሳልፎ የሚኖር

እንግዲህ ሥነ ፍጥረትን እንቀጥል ።

እሑድ	፩ኛ ቀን የፍጥረት መጀመሪያ
ዘእሑድ ፍጥረታት	እሑድ የተፈጠሩ ፍጥረቶች
ዋሕድ ሰማይ	፩ኛ ሰማይ
ካልዕ ምድር	፪ኛ መሬት
ሣልሥ ነፋስ	፫ኛ ነፋስ

ራብዕ እሳት	፬ኛ እሳት
ሐምስ ጽልመት	፭ኛ ጭለማ
ሣድስ ማይ	፮ኛ ውኃ
ሣብዕ መላእክት	፯ኛ መላእክቶች

፬ኛ ክፍል በሰማይ ስንጀምር መላእክትንም በዚሁ በሚገኙበት እናጠቃልላለን ።

ሰማይ	ሰማይ (ሰባትነት ያለው)
ዓርያም	የሥላሴ ዙፋን የተዘረጋበት ሰማይ
በውስቴቱ ዘይትረከቡ መላእክት	በውስጡ የሚገኙ መላእክቶች
ኪሩቤል ፀወርተ መንበር	የሥላሴን ዙፋን ተሸካሞች ኪሩቤል ናቸው
እለ ኵለንታሆሙ ምሉዐነ ዓእይንት	ሁለመናቸው ዓይን ብቻ የሆኑ
ዘተሰምዩ ዐርባእቱ እንስሳ	፬ት እንስሳ ተብለው የተሰየሙ
አሐዱ ገጸ ሰብእ	ያንደኛው ገጽ የሰው
ካልዑ ገጸ አንበሳ	የ፪ኛው ገጽ የአንበሳ
ሣልሱ ገጸ ላህም	የ፫ኛው ገጽ የላም
ራብዑ ገጸ ንስር	የ፬ኛው ገጽ ያሞራ
ወዘበሙ ስድሥቱ አክናፍ	፮ ክንፍ ያላቸው
ሱራፌል ይሴብሑ በክበበ እሉ	ሱራፌልም በነሱ ዙሪያ ያመሰግናሉ
ዘውእቶሙ እ፳ወ፬ቱ ካህናተ ሰማይ	እነሱም ፳፬ቱ ካህናተ ሰማይ ናቸው
ካህናተ ሰማይ	የሰማይ ካህናት
አጠንተ መንበር ኪሩባዊ	ኪሩቤል የሚሸከሙትን የሥላሴን ዙፋን አጣኞች
ጽርሐ ዓርያም	መላእክት የሚያመሰግኑበት ሰማይ
ኢዮር	የእግዚአብሔር መንበር የተዘረጋበት ሰማይ
ፀዋሪሁ ደመና	ተሸካሚው ደመና
እሳት ጽርሁ	አዳራሹ እሳት
ማይ ጠፈሩ	ጣራው ውኃ
ልዑል	እግዚአብሔር
ልዑላን	መላእክት
ሊቃነ መላእክት	የመላእክት አለቆች
መላእክት	መላእክቶች (መላክተኞች)
ኃያላት	ኃያላን መላእክቶች
ትጉሀን	ትጉዎች (መላእክቶች
ሀራ ሰማይ	የሰማይ ጭፍሮች መላእክት
መልአክ	መልአክ (መላክተኛ)
ጠባይዐ ፍጥረቶሙ	የፍጥረታቸው ጠባይ

ነፋስ ወአላት	ነፋስና እሳት
ዘኢይትገሠሠ በእድ	በእጅ የማይዳሰሱ
ወዘኢይትረአዩ በዓይን	በዓይንም የማይታዩ
ረቂቃን ፍጥረታት	የረቀቁ ፍጥረቶች
ክንፍ	ክንፍ (ሥልጣን)
አክናፍ	ክንፎች (ሥልጣኖች)

ካልዕ ክፍል	፪ኛ ክፍል
ምድር	ምድር (መሬት)
አምዳር	ምድሮች (መሬቶች)
መሬት	መሬት (ምድር
ሐቅለ ድማህ	የደም መሬት
ሰዳሂ	ትንሽ ሜዳ
ሙናኅ	ልዩ ሥፍራ
እዝሕ	ጭንጫ መሬት
ኩኵሕ	አለት ደጊያ (ጼጥ_ስ)
ቄላ	ቄላ
ቈላተ ዮሳፍጥ	የነደደ በርሃ
ቤቴል	ተራራ
ቀልቀል	አፋፍ
ንሑል	ጠፍ በታ
ሎ	ኮረብታ
ደወል	አውራጃ (ሰበካ
ድቡል	አቧራ የሞላበት በታ
ዘሐርሙ	የደም መሬት
ኤዶም	ከምድር ከፍ ያለች በታ (ገነት
ገዳም	ገዳም (ዱር)
ገዳማት	ገዳሞች (ዱሮች)
ሌሳ	ትንሽ ዱር
ትያሳ	የልቅሶ በታ
ሊባኖስ	ዛፍ የሞላበት ተራራ (ደጋ)
ምክማስ	በረሐ አዘቅት
ቀርሜሎስ	ለምለም ዱር
ትያጥሮስ	የጨዋታ በታ
ነገሥጋስ	የምድር መነቃቅ
እልጎድስ	ትንሽ ዱር
ሀገር	አገር

አህጉር	አገሮች
ዐናስር	፬ ማዕዘን
ቀርቀር	ጭው ያለ የበረሀ ሜዳ
አውፊር አፌ ር	የወርቅ በታ
ኲረር (ከረር)	ደረቅ ምድር
ከውር	አኅዶ
ከረር	ጉብታ
ወግር	ኰረብታ
አውግር ..	ኰረብታዎች
ደብር ..	ተራራ
አድባር ..	ተራራዎች
አርወር ..	ጉድጓድ በታ
ፀብር ..	ጭቃ
ሐይቅ ..	ዳር (ወደብ)
መርቄ ..	ቈላ
አመቅ (አሙቅ -.	ጥልቅ ጉድጓድ
ሊባ ..	ገጠር
ሳባ ..	የጥንት መናገሻ ከተማ
መርሀብ ..	ሜዳ
መራሀብት ..	ሜዳዎች
ራሀብ ..	ስፋት
ኤርገብ ..	ፈፋ
ግብ ..	ጉድጓድ
ግበባት ..	ጉድጓዶች
ሐውልት ..	ትክል ድንጋይ
ሐውልት .	ሐውልት (መታሰቢያ)
ምኔት ..	ገዳም ዋሻ
በዓት ..	በታ ዋሻ
ብልሒት .	ባልጩት
ብልሆት ..	ባልጩት የሞላበት መሬት
ትእይንት ..	ከተማ (ሠፈር)
አዘቅት .	ጥልቅ ጉድጓድ
ገነት ..	ገነት የጻድቃን ነፍስ ማረፊያ
ገነት ..	የአትክልት በታ
ያላዕት (ጸማዕት) .,	ትልቅ ዋሻ

መካን	ቦታ
መካናት	ቦታዎች
በታሮን	ያባቶች ደብር
ዕብን	ድንጋይ
አዕባን	ድንጋዮች
ፀወን	አምባ (መጠጊያ)
ጽኵን	ጫቃ ጉድፍ (ትቢያ)
ፊልሞን	ሥወር ቦታ
ሐኒክ	አፈር
ደደክ	ደጋ
ምንዓ	አውሬ ቦታ (ማደኛ)
ብሕው	ጥሻ ዱር
በድው	ምድረ በዳ
ናበው	ያደጋ ቦታ
ኮራዚ	ወረዳ
ሎዛ	የረድኤት ነታ
ሰኬዛ	ፈፋ
አስሐትያ	ውርጭ
መረግድ	የከበረ ድንጋይ (አረንጓዴ)
አፀድ	ቦታ
አዕፃዳት	ቦታዎች
ኤጴሞድ	ዕብነ በረድ
ጸጕኮ	ጥጋጥግ ቦታ
ናርፃ	ሸፋፍ
ይርፃ	የዝንጀሮ ቦታ
ዳኅፅ	ድጥ
ጕፃኮጽ	ዲብ
ጸድፍ	ገደል
ጽንፍ	ዳር (ወደብ)
አጽናፍ	ዳርቻዎች (ወደቦች)

✠ ✠ ※

ሣልሣይ ክፍል .. ፫ኛ / ክፍል « ነፋስ »

ነፋስ ..	ነፋስ
ነፋሳት ..	ነፋሶች
አውሎ ..	አውሎ ነፋስ
ሕልክስ .,	ኀርፈት ነፋስ
አየር ..	ሰማይ (የነፋስ መለዋወጫ)

አውራንቂ ..	ሰብልን የሚመታ ነፋስ
ጡፋንቂ ..	ደመናን የሚበትን ነፋስ
ሰሊባ ..	ጥቅል ነፋስ
አዜብ ..	የነፋስ በታ
ነፋሰ ምሕረት ..	የምሕረት ነፋስ
ነፋሰ መዓት..	የመቅሰፍት ነፋስ

※ ✠ ✠

ራብዕ ክፍል	፬ኛ ክፍል (እሳት)
እሳት	እሳት
ነበልባል	የእሳት ኃይል (ወላፈን)
ፍሕም	ፍም
አፍሓም	ፍሞች
ጢስ	ጢስ
እሳተ ገሞራ	የመዓት እሳት
ሰካዕር	የእሳት ማንደጅያ (አንከርት)
ኮሬብ	የእሳት በታ
ሰንሖት	ሰደድ እሳት
ውእየተ ቤት	የቤት ቃጠሎ
ከማዕት	ፍም መጫሪያ ብረት
ዕቶን	ጥቅል እሳት
ዋዕይ	የሚአቃጥል እሳት ቃጠሎ
ነድ	የሚነድ እሳት
ጽፉን ነድ	የተዳፈነ እሳት
መስወድ	የእሳት መጫሪያና መሞቂያ
ትንሀግ	ትንታግ (የእሳት ውዝግዝግ)
ረመጽ	ረመጥ
ቀለምጺጽ	የእሳት ብልጭታ

✠ ✠ ✠

ክፍለ እሳት ካልዕ	እሳት ክፍል ፪ኛ
ማኅቶት	መብራት
ተቅዋም	መብራት ማብሪያ (መቅረዝ)
ፓና	ፋና
ሰምዕ	ሰም
ሡዕ	ጧፍ
ኵስታር	ኩስታሪ
ለምፓ	ሻማ
ለፕ	የጧፍ ችብ

※ ※

ጥበባዊ ማኅቶት	ከጥበብ የተገኘ መብራት
ማኅቶተ ጥበብ	የፍልስፍና መብራት (ኤሌትሪክ)
ዘማኅቶት ኃይል	የመብራት ኃይል (ኮረንቲ)
ወኃቤ ብርሃን	ብርሃን ሰጪ (አንፖል)
መብርሂ ወመጥፍዒ	ማብሪያና ማጥፊያ
ሐብለ ማኅቶት ዘኃይል	የኮረንቲ ገመድ
ገባሬ ማትቶት ጥበባዊ	ኤሌትሪክ ሠራተኛ
ሞተ ግብት	ድንገተኛ ሞት (የኮረንቲ አደጋ)

ከማሁ ግብረ ጥበብ	እንደዚሁ (የፍልስፍና ሥራ)
ፓና እድ	የእጅ ፋና (ባትሪ)
ዓይነ ፓና ዘእድ	የባትሪ ዓይን
ዕብነ ፓና ዘእድ	የባትሪ ድንጋይ
መጽሔተ ፓና ዘእድ	የባትሪ መስታዎት
ዓቢይ ፓና እድ	ትልቅ ባትሪ
ንዑስ ፓና እድ	ትንስ ባትሪ

ሐምሳይ ክፍል	አምስተኛ ክፍል
ጽልመት	ጭለማ
ሲኦል	ጭለማ የተረገረገበት (የሥቃይ ቦታ)
በርባሮስ	ጭለማ (ጥልቅ መቃር)
ምሴት ጭለማ	ጭለማ
ሌሊት	የጭለማ ሰዓት
ለያልይ	ሌሊቶች
መንፈቀ ሌሊት	የሌሊት ማጋመሻ (ውድቅት)

※ ※

ምዕራፍ ፩ ፣ ፩ኛ ክፍል ።

ሰኑይ	፪ኛ ቀን (ሰኞ)
ማይ ላዕለ ፫ቱ ዘተከፍለ በቱ	ውኃ ከ፫ ፣ የተከፈለበት ።
ማይ	ውኃ
ማያት	ውኃዎች
ማዕበል	የባሕር ሞገድ

ፈልፈል	ምንጭ
መጢማ	የውኃ መዝፈቂያ
ምሕማስ	መዋኛ
ባሕር	ባሕር
አብሕርት	ባሕሮች
ሐመር	መርከብ
አሕማር	መርከቦች
ምንሐር	ፏፏቴ ፈሳሽ ውኃ
ሙርየንስ	የገቦታ ውኃ
[illegible]ትር	ምንጭ
ኣሌንቂ	የጨው ባሕር
ሐይቅ	ዳር ወደብ
መልሕቅ	መልሕቅ
ማሕየብ	ገንዳ
ናጌብ	የውኃ በታ
አሥራብ	ጐርፍ
ልጐት	ልቅ ባሕር አዟሪ
ልገት	ባሕር ውስጥ ዋሻ
ማዕዶት	መሸጋገሪያ
ራግናት	ታንኳ (የመርከብ ዓይነት)
ወሐይዝት	ምንጮች
ባሕረ ሎን	የአሸቦ ባሕር
ግዮን	የዓባይ ወንዝ
ምዕኖ	ረግረግ
ምጉባዕ	የውኃ ማከማቻ
ነቅዕ	ትልቅ ምንጭ
ንዋየ ኅሚዕ	የሸንበቆ ታንኳ
መሳንው	መስኖ ማጠጫ
ተከዚ	ወንዝ
ዱዛ	የባሕር ቀማኛ
ኖትያ	ዋናተኛ
ኖትያት	ዋናተኞች
ማዕረ ማይ	የውኃ አቆማዳ
ቀላይ	ጥልቅ ውኃ
ቀላያት	ጥልቅ ውኃዎች
ሞገድ	የባሕር አዟሪ
ሰግላግ	የባሕር አረንጓዴ

ሰፍነግ	ውኃ ማጠጫ
ሴራግ	ታንኳ
አይግ	ኵሬ
ፈለግ	ወንዝ
አፍላግ	ወንዞች
ኆፃ	አሸዋ
ምሕያ	ጨለቅላቃ
መቃድፍ	የታንኳ መቅዘፊያ

፨ ፨ ፨

ካልዐይ ክፍል ፪ኛ ክፍል

ዝናም	ዝናም
አውል	የጉም ሽንት
ጠል	ውርጭ (ለምለም)
ጊሜ	ጉም
ተነጊሜ	ዝናም የሚቋጥር
ቍር	ቅዝቃዜ (ብርድ)
ቆባር	ጭጋግ
ንጥር	ብልጭታ
ንጥረ መብረቅ	የመብረቅ ፍንጣሪ
መብረቅ	መብረቅ
መባርቅት	መብረቆች
አስራብ	ጎርፍ
ሕር	ጤዛ
ደመና	ደመና
ደመናት	ደመናዎች
መዋግደ ክረምት	ውሽንፍር
ናማት	ዝናሞች
ዝናመ ምሕረት	የምሕረት ዝናም
ዝናመ መዓት	የመዓት ዝናም
አስሐትያ	አመዳይ
በረድ	በረዶ
ዝናመ ሞገድ	ወጨፎ
ዳኅፅ	ድጥ
ግጋጼ	ተግ ማለት
ነፍኒፍ	ፊያ

ምዕራፍ ፯ ፩ኛ ክፍል

ሣልሳይ ዕለት-፫ኛ ቀን (ማክሰኞ)

ፍጥረተ እፀዋት	እንጨቶች የተፈጠሩበት
ሰግላ	ሾላ
ደጓዕሌ	ሰሌን
እሄል	የተምር ዛፍ
ከርሜል	አስታ
ከል	እንኮይ
አበሜ	ቀበርቾ
በራቅኒም	ኮሸሽላ
በርሲም	አንፋር
ቡጥም	ጥዬ
ቢሰም	በደኖ (ፍሬው ጣፋጭ)
ቢሶ	ሥረ ብዙ
ቤሬስም	ግራር ዓይነት (ገርቢ)
ቤሰም	አደስ
ቤርሰም	ሙስና
ቄ፺ርም	ሰገድ
ዖም	ዛፍ
አዕዋም	ዛፎች
ኬሬስም	አመራሮ
ሜሬንስ	አጋም
ሚራሴንስ	ጐመሮ
ማንጦስ	ነጭሎ
ሰጣስ	ግራዋ
ቀንናንሞስ	ጠንበለል
ቄድሮስ	ዋንዛ
ቄጵሮስ	ጥፌ
ባሕሩስ	መቃ
ኤላው ጢኖስ	ጥቁር እንጨት
ኤሙጤኑስ	ጉድባ
እፀ ጳጦስ	ጅብራ
ድርዋስ	እሽኮኮ ጉመን
ጠርቤንቶስ	ጥድ
ጤርባንዮስ	አማላካ
ጼውቂኖስ	ኮርች

ጼጥስ	አመጃ
ጺጥያስ	አጣጥ
ሜላንትራ	መተሬ
አበርባራ	አለብላቢት
ሰኖባር	ብርብራ
ሰንባር	ፍየለ ፈጅ
አልቀር	ቄለቄል
አርዘ ባሕር	የባሕር ዛፍ
እጉስታር	እሬት
ዳዕሮ	ወርካ
ደዴር	ደሬ
ደንፈር	ጨጐጎት
ዴደር	ብሳና
ኔሎንቄ	ጥንዡት
ቄውንቄ	ዋጪ ግራር
ሳቤቅ	እንጆሬ
አርበቅ	አዛምር
እፀ ሳቤቅ	አረግሬሳ
ዘግባ	ዝግባ
ሲሮብ	እንቧጮ
አዛብ	እንዶድ
አዞብ	ራስ ክምር
ቀልታ	ቱልት
ቀታ	ልት
ቡራቴ	አርማንጉሣ
ምርቆት	አንተርፋ
ማዕገት	አሽክላ
ሰመት	ወይናግፍት
ሰሙርት	እንቆቆ
ሶረርት	ቀለዋ
ሶበርት	ኮሶ
ሶቤት	መቅመቆ
በቀልት	የሰሌን ግንድ
ብርስኖት	ባርስነት
ቅርፍት	ቅርፊት
ተመርት	ተምር የሰሬን ፍሬ

አንሕስት	አሽክት
አንጐት	እንጐችት
አኖት	ጫት
በርት	የሰሌን ቅጠል
ጳውቄና	ራስ ክምር
መርሳኒ	ቀጋ
አቃኒ	ችፍርግ
ልብኔ	ልምጭ
ማርሳን	መዥርጥ
ምርስኔ	ሽነት
ምርስኔ	ምስርች
ልብን	የዕጣን ዛፍ
ሰጥረቤሎን	ዶቅማ
ሰጥራልዮን	ሲሳ
ሰመን	ሳማ
ራምኖን	ዶግ
ቀውጤን	ቀጠጥና (ያህያ ጆሮ)
በለን	ሰምበ
ባላን	ግራር
ብርልዮን	ጨለለቃ
ብርስዩን	ችርንችር (በትረ ሙሴ
ተርሚን	ደደሆ
ተርሜን	ክትክታ
አልሜዳን	ጊዜዋ
ኤልሜዳን	አብሾ
አቅጣን	ቄንጥር
ኤሴዎን	ዳሞቴ ወይራ
ዕቀን	ተቀጽላ
እቆን	ተገድራ
ኮለን	ኮሽም
ዘይጦን	ሲሳ
ዲፍራን	ቀረጥ
ዴፍራን	አትኳር
ጺክሰን	እሁል ገብ
ጠሌን	ጠሌንዥ
ጺጣ	ውልክፋ

ሐብለ ጺጠን	የውልክፋ ልጥ
ጼጠን	እሁል ገብ
ጳውቂኖ	አዛምር
ሆመረጽራፅ	ቃሞ
ብራፅ	ሸንበቆ
አብራፅ	ጭራሮ
አውልዕ	ወይራ
አውላእ	(ቄራስማ)
ጎሚዕ	ቀርቅሐ
ዓምደ መሎኬ	አመድማዶ
መዶኬ	እቱች
ሦክ	እሾህ
አሥዋክ	እሾሆች
ተነካ	ወርካ (ባቡ)
ተነክ	ጠዶ
ቴናክ	ቀጨሞ
ሬዋ	ጥፍሪንዶ
እፀ ዘዌ	እፀ ዘዌ
እርዝ	ዛፍ
ደምረዝ	እንቧይ
ዳምሮዝ	ገበር እንቧይ
ቄጽለ ሕምዝ	ጉድይ
ፒርልዩ	ቀንጠፋ
ሰማዝያ	ስሚዛ (ሰንሰል)
ቅራንስያ	ቅበ
ትብልያ	ወገርት
አውጤንያ	አውጥ
ኤጥያ	አኽያ
ፐፒረለይ	አረቤ እንዶድ ሳሙና)
ኤጼቅስዮ	ሰምበ
ቀለምጤዳ	ቁልቋል
ለምጼዳ	የቁልቋል ደም
ቀለምጼዳ	ቅንጭብ
ጐንድ	ግንድ
ስሒጥ	ድግጣ
ብሉጥ	እንደጓጉላ

ሁስጹ	ያዞ አረግ
እፀ	እንጨት
እፀው (እፀዋት)	እንጨቶች
ማየ ዘለፋ	አስተናግር
ከታፕ	ወንዴ ቀስተንቻ
ክታፕ	ሴቴ ቀስተንቻ

ክልዕ ክፍል ፪ኛ | ክፍል

ስለ አታክልት ።

ተከለ	ተከለ
ተካሊ	ተክል ተካይ
ተካልያን	« « ተካይዎች
ተክል	ተክል
መኪፅልው	ከትኳት
ዓቃቤ ተክል	ተክል ጠባቂ
መሰነው	የመስኖ ውኃ
ምሳን	በይ
መሴትየ ማይ	ውኃ አጠጪ
ኅብር ተክል	ያታክልቶች ዓይነት
ተፉሕ	ሙዝ
ነፉሕ	ድንች
ሦከራዊ ነፉሕ	ሱካር ድንች
በዴላህ	እንጉዳይ
በጢሕ	ዱባ
ክንፌላ	ቡና
ሐምል	ጐመን
ሰንባል	ነጭ ሽቱ (አርቲ)
ስንቡል	እንጁባን
በጻል	ነጭ ሽንኩርት
በጸል	ቀይ ሽንኩርት
ፍልፍል	በርበሬ
ሐምሐም	ቅል
ከርም	የወይን እንጨት
ጌናታም	ጤናዳም
ማሌቅስ	ጣት
ሰሉን	የሰንደል እንጨት
ስንካዕሩር	ለውዝ ገውዝ
ባሕሩስ	መቃ
ዕፀ ሦከር	ሸንኮራገዳ
ፒፒራ	ምጥሚጣ በርበሬ
ካባ	ከባ
ክትባ	የጥጥ ፍሬ
ሕና	የእንሶስላ ግሽርጥ
መልጸጸን	ነጭ ጉመን
ሰቂኖን	
ሰኪኖን	ከክ
ሰጠጽዮን	የወይን ሐረግ
ሶሰን	እንስላል
ሮማን	ሩማን
ጽርስዮን	ጠጅ ማር
ብራንስዮን	ዳማ ከሴ
አስካሮን	የወይን እሸት
አስካሉን	የወይን ዘለላ
ወይን	ወይን (ደመ መለከት
ዘይቶን	የዘይት እንጨት
ጊጳን	ዘይት
ጽርልዮን	ሮማን
ብርስኖት	ባርስነት
አንሶት	እንሰት
አናሦት	ቃጫ
እንጎት (እንጎታት)	ትርንጎ
ጥብዐታት	እንሶስላ
ቆዕ	የወይን ጨርቋ
ከርካዕ	ሎሚ
ባሕረ ከርካዕ	ባሕረ ሎሚ (ብርቱካን)
ሲዋ	ጌሾ
ጓልኬ	ጉሎ
ኅብረ መጸርይ	ጽጌ ረዳ
መጽርይ	የቀጋ ጽጌ ረዳ
ቆሳይ	የባሕር ዱባ
አጌ	ጥጥ
ጽጌ	አበባ

ሐረግ	አረግ
መልጸጸ	ጥቅል ጐመን

ቅመማ ቅመም ተክሎች

ዝንባል	ዝንጅብል
አባሞ	ቀረፋ
ከሙር	መከለሻ ቅመም
ኘኘሬ	ቍንዶ በርበሬ
ሲባን	ከረፋማ
በሰን	ነጭ አዝሙድ
ባሶን	ጥቁር አዝሙድ
ከሙን	ከሙን
ክሚን	እርድ
ከሚን	ቅርንፉድ
ሰንበልት	ጦስኝ
አሮት	ካሮት
ሐምል ቅብዕ	በሶብላ
ተቅዳ	ድንብላል
አፈልቱማ	አፈርኮቸር
ልባርዮን	ልባንጃ
ብርስዮን	ብርጉድ
ላህበ ጽሕው	ዝባድ
አሴቅስዮ	አልቴት
ሣልሳይ ክፍል	፫ኛ ክፍል

ስለ እህል ዘሮችና ስለ ቅባት ፍሬዎች

መላሂ	ነጭ ጤፍ
ሔንባሊ	ሠርገኛ ጤፍ
ሚላኒ	ጥቁር ጤፍ
ጣዕፍ	ጤፍ
ዳሂ	ጓያ
ቀቢላ	ማሽላ
ቃቤላ	ነጭ ማሽላ
ጸጸፊና	ጨረቂት
ዘሊላ	ዘንጋዳ
ዘቢላ	ኩልኝ ዘንጋዳ
ዝቢላ	ደልጉም
ጽራር	ጥቁሬታ
ስንጃሴ	ስንዴ
ስዝን	ጥቁር ስንዴ
ሥርናይ	ነጭ ስንዴ
ኀንጸዋል	አረማሞ
በድል	ባቄላ
እክል	እህል
ዚፋል	ኦደንጓሬ
ሴዴማ	ዋግ የመታው እህል
ሰገም	ገብስ
ቀስም	ፍሬ አዝመራ
ተቅራም	ቃርሚያ
አለስ	አጃ
ተርሙስ	አተር
ፍሬ	ፍሬ
ፍሬያት	ፍሬዎች
ሕጠት	የእል ቅንጣት
ሐሠር	ገለባ
ብርስን	ምስር
ጼርካ	ነጭ ሽንብራ
ፔርካ	ጥቁር ሽንብራ
ጸለክ	ግብጦ
ክርዳድ	እንክርዳድ

የቅባት ፍሬዎች ።

ደንጎላ	ሱፍ
ዞሬት	የሱፍ አበባ
ክጥጥሜ	ጎመን ዘር
መለንስ	ኑግ
ሲባን	አብሽ
ከሚን	ፌጦ

ሜከኖት	የቅል ፍሬ
እልቀታ	የዱባ ፍሬ
ሕንባበ ቅብዕ	የዥሎ ፍሬ
እስፈሊጨ	ሰሊጥ
ሐሪፍ	የወፍ ዘረር
ሰናፔ	ሰናፍጭ

ራብዐይ ክፍል ሣዕር ፬ኛ የሣር ክፍል

ኤርጋሂ	አክርማ
ስንባሌ	ሰንበሌጥ
ብሕዋስ	መጭ
ፍህሶ	አበባ
ኢቄጥራ	አደይ አበባ
ሣዕር	ሣር መልክ
አሥዕርት	ሣሮች
ቤንፉር	ፉራ
ኅዝአት	ክልክል ሣር
ሴዴሞት	አስንዳበ
ሶት	ትንሽ ቀጤማ
ጺአት	ክልክል መስክ
አክለርን	እንግጫ
ሰሜዝ	ትልቅ ቀጤማ
ሙዝያ	ሙጃ
ምጉሕያ	ማገጥ
ማንጥያ	ቁምጤ
ተሐግ	ሰርዶ
አንበጣ	ጋጃ (የጋጃ ማር)
ለንፓ	ማገጥ
ለፓ	ለምለም ሣር

ምዕራፍ ፺ ክፍል ፩

ራብዐይ ዕለት	፬ኛ ቀን ረቡዕ
ብርሃናት	ብርሃኖች
ዘተፈጥሩ በቱ	የተፈጠሩበት
ራጉኤል	የብርሃናት አለቃ
ነግህ	ንጋት
ወርኅ	ጨረቃ
ጎህ	የንጋት ብርሃን
ጽባሕ	ጧት
ኬክሮስ	የፀሐይ መሥፈሪያ ሰዓት
ማዕዘር	ጮራ
ምዕዘር	የፀሐይ ብርሃን
ቀትር	እኩለ ቀን
አርዮብ	አጥቢያ ኮከብ
ኮከብ	ኮኩብ
ኢዋክብት	ኮከቦች
ብርሃን	ብርሃን
ብርሃናት	ብርሃኖች
መዓልት	ሙሉ ቀን
ሠለስት	፫ ሰዓት
ሰዓት	፱ ሰዓት
ሰዓት	ሰዓት ጊዜ
ሡርክ	፲፩ ሰዓት

ካልዕ ክፍል ፪ኛ ክፍል

ዕብሬት	ሰሞን (፰ ቀን)
ሰሞን	ሳምንት
ወርኅ	ወር ፴ ቀን
ዓመት ፫፻፷ወ፭ ዕለት	ዓመት ፫፻፷፭ ቀን
አውራኅ	ወሮች
ርእሰ ሠርቀ ወርህ	መባቻ የወሮች መጀመሪያ
መዋዕል	ቀን ዘመን
ዓም (ዓመት)	ዓመት
ዘመን	ዘመን ዕድሜ
አዝማን	ዘመኖች
ዓመተ ፍዳ	የሥቃይ ዘመን
ዓመተ ኵነኔ	የፍርድ ዘመን አሪት
ዓመተ ምሕረት	የምሕረት ዘመን

ዓለም	ዓለም
ዓለማት	ለሞች
ዓመተ ዓለም	ጠቅላላው ዘመን
ትማልም	ትላንት
እም ትማልም	ከትላንት ወዲያ
ዮም	ዛሬ
ጌሰም	ነገ
እም ጌሰም	ከነገ ወዲያ
ይእዜ	ዛሬ አሁን
ክፍለ ዓመት	የዓመት ክፍል
መጸው	ባጀ
መጸው	ያበባና የሰብል ወር
ሐገየ	በጋ ሆነ
ሐጋይ	በጋ (የመከር ወር)
ጸደየ	በለገ
ጸደይ	በልግ (የበልግ ወር)
ክረመ	ክረመ
ክረምት	የርሻና የዘር ወር
ክፍለ ዘመን	የዘመን ክፍል
ዋሕድ ማቴዎስ	፩ ኛ | ማቴዎስ
ካልዕ ማርቆስ	፪ ኛ | ማርቆስ
ሣልስ ሉቃስ	፫ ኛ | ሉቃስ
ራብዕ ዮሔንስ	፬ ኛ | ዮሓንስ
ተውላጠ ዘመን	የዘመን መለወጫ
ሠርቀ መስከረም	የመስከረም ሠ ባቻ
ርእሰ ዓውደ	በዓመት ለሚገኙ በዓ
ዓመት	ላት ሁሉ በኵር
ዕለተ ምርያ	ቅዱስ ዮሐንስ
አስትዓ	ዕንቊጣጣሽ
አበቅቴ	ሌሊትን የሚአስገኝ
መጥቅዕ	ነጋሪት (መለከት)
ዘያስተጋብዕ	
አጽዋማተ ወበዓ	አጽዋማትንና በዓላ
ላተ	ትን የሚሰበስብ
ጾም	ጾም
አጽዋማት	ጾሞች
ትሕርምት	ጾም
ቀኖና	ሥርዓት ቀኖና
ሱባዔ	የቀኖና ጾም
በዓል	ክብረ በዓል
በዓላት	በዓሎች

ምዕራፍ ፫ ፣ ክፍል ፩ ፣

ሐምሳይ ዕለት	፭ኛ ቀን (ሐሙስ)
እንስሳት ወአራዊት	እንስሶችና አራዊቶች
ዘተፈጥሩ በቱ	የተፈጠሩበት
እንስሳት ዘይትበልዑ	የሚበሉ እንስሳት
አካሂ	ጥገት ላም
ካሂ	ሴት ጥጃ
ላሕም	ላም (በሬ)
አልሕምት	ላሞች (በሮች)
አበ ላሕም	ባለላም (ባለበሬ)
ሦር	በሬ
አስዋር	ሽሀር ፍሪዳ
አሁር	ኮርማ
መርዔት	መንጋ (መሠማርያ)
ተፈን	ወይፈን
ትያፍን	ወይፈኖች
መግዝዕ	ፍሪዳ
ጣዕዋ	ጥጃ
ሐርጌ	ጊደር
ዶርሆ	ዶሮ
አንቆቅሐ	እንቁላል
ሴቴ ናሆም	እቅፍ ዶሮ
ጠቢቁ	ጕንድል ዶሮ
ጠሊ	ፍየል
አጣሌ	ፍየሎች
ቃውላ	የፍየል አውራ
በግዕ	በግ
አባግዕ	በጎች

አብሐከ	የበግ አውራ
ሐለበ	አለበ
ሐሊብ	ወተት
ሐሊበ ገመል	የግመል ወተት
ሐሊበ ላሕም	የላም ወተት
ራግማ	እርጎ
ጽብጺብ	ባዶ
ከባህ	አሬራ
ፀባ	የበግ ወተት
ሐሎብ	መጣጣ አይብ
ፀበ	የፍየል ወተት
ሐጓት	አጓት
ግብነት	እንገር
ቀፈን	አይብ
ቅብዕ	ቅባት (ቅቤ)
ላዕድ	ለስታ ቅቤ
ሰሊፕ	ሰማ ቅቤ
ሴልጥ	ንጥር ቅቤ

የማይበሉ የቤት እንስሶች

ግርህ	የተገራ ፈረስዋ በቅሎ
በቅል	በቅሎ
አብቃል	በቅሎች
አጥናል	ስናር በቅሎ
ፊደን	ግልገል በቅሎ
ግብሳዕ	የበቅሎ አጋሰስ
አጽናል	ዕናር አህያ
ዕዋል	ያህያ ውርንጭላ
አድግ	አህያ
አዕዱግ	አህዮች
ፈረስ	ፈረስ
አፍራስ	ፈረሶች
ወርደን	ድንጉላ ፈረስ
መኬብዕ	ባዝራ
አጋንሣዕ	ሰንጋ ፈረስ

አናጠሊ	የግመል ጊደር
ቆሬል	ገመልና (ገመል ጠባቂ
ገመል	ግመል
አግማል	ግመሎች
ርኩባት	ሴት ግመሎች
ናቅት	የግመል ግልገል
ጎል	በረት
ጽንጕል	ፍግ
እንቃስ	አዛባ
ሰበ	እበት
ሣህበ	ኩበት
ክበ	ሽለሽል ኩበት
ክውት	ፍግ (በጠጥ)
ሞፅንጋዕ	ታላቅ በረት
ድኩእ	ፋንድያ
መንዴድ	የጥጆች ቤት

ሐ| የሚበሉ የዱር እንስሶች ።

ቆቅሕ	ወንድ ቆቅ
ጡራይካ	ሴት ቆቅ
ዋዕላ	ቡኸር
ው ዕላ	ሳላህ
ኃየል	ዋላ
ቀዘል	ሚዳቋ
ወይጠል	ድኩላ
ዓሣ	ዓሣ የባሕር እንስሳ
ጋርሣ	አምባዛ ዓሣ
ጻሕው	የዓሣ እጥንት
ሴረንስ	ቆርኬ
ጋሙስ	ገረኑክ
ቶራ	አጋዘን
ዘግራ	ወንድ ጅግራ
ዘርቤዶ	ሴት ጅግራ
ኦርና	የሜዳ ፍየል
ኤሎን	ኒያላ
መዓን	አባራይሌ

ደስከን	ድፋርሳ
ደስከኖ	ጕሽ
አርጋ	ሰስ

መ| የማይበሉ የዱር እንስሶች ።

ግሂ	እሽኮከ
መንተሌ ደስጴዳ	ጥንቸል
ፎቀንስ	ጉሬዛ
ቀርዲና	ዝንጀሮ
ቀርዲናት	ዝንጀሮች
ቀርድ	ዝንጀሮ
ቅርድ	ግመሬ ዝንጀሮ
መሊጹ	ጥቁሬ ዝንጀሮ
ቅጹ	ነጬ ዝንጀሮ
ቀለውፃ	እናት ዝንጀሮ
ይርፃ	የዝንጀሮ አገር መደቁር
ሐለስትዮን	የሜዳ አህያ
ከራግልዮን	እሣማ
ባቡት ጼዴኔት	ኤሊ
ሐራውያ	እሪያ
አህርው	እሪያዎች
ሐለስትዮ	ጦጣ
ጽሕው	ጥርኝ
ስሒጥ	ቀጭኔ

ሠ| የቤት አራዊቶች ።

አሳተርሙ	የሳት ራት
አዲማ	ትኋን
ኤልባዝር	እራስ ውሻ
ኤብለዝር	የውሻ ቡችላ
ከልብ	ውሻ
ከለባት	ውሾች
ጽንጽያ	የውሻ ዝንብ
ቁንስጥያጉ	አሮጌ ውሻ
ሔንቄ	ቅማል
ቁጥኒ	ቅጫም
ብርኒ	ወንድ ድመት
ሐሴሜት	ሴት ድመት
አጣኒ	ትልቅ አይጥ
ጽርኒ	አይጥ
አንጼዋ	አይጠ መጐጥ
ቆብኒ	ትንኳሽ
ቁጥን	የሐር ትል ሸረሪት
አቃሮን	ዝንብ
ዘናቢር	ተቈናጣጭ ዝንብ
አኮት	ትልቅ ዝንብ
ላጽቂት	እንሽላሊት
ሣሬት	ሸረሪት
ቀዶ	ጥንዚዛ
ቀጸ	ብራቢሮ

ረ| የዱር አራዊት ።

ኔስታሊ	የመስክ እባብ
ጋሌ	ጥቁር » »
ከይሲ	እባብ
አክይስት	እባቦች
ጽርንዕ	ክፉእ ባብ
አርዌ	ሔዋንን ያሳተች እባብ
ተኵላ	ተኵላ ነጣቂ
መሰጥ	ነጣቂ (ተኵላ)
ቁንጽል	ቀበሮ
ቈናጽል	ቀበሮች
ሐራድል	ጅብ
ጐራድል	የጅብ ደበል
ሎም .	አሮጌ ጅብ
ዝእብ	የጅቦች አለቃ
ድብ	ዳልጋ አንበሳ
አንበሳ	አንበሳ
አናብስት	አንበሶች
ሕዝአት	ያንበሳ መደብ
ድማክን	የአንበሳ ግልገል
ሰፒራ	እውራሪስ
ሐሪስ	እመጫት አውራሪስ
አውረሐሪስ	የአውራሪስ ግልገል

ሐንዘር	አነር
ነምር	ነብር
አናምርት	ነብሮች
አቅራብ	ጊንጥ
አቃርብት	ጊንጦች
ሌዋታን	ታላቅ ዘንዶ
ብሔት	» »

ዓለምን ክበው የያዙ

ተመን	ዘንዶ
አቃጠን	እንበጣ
አናኩዕ	» » »
ደጎብያ	ኩብኩብ አንበጣ
አቀጠን	ፌንጣ
ላጽቄት	እንቃቅላ ፌንጣ
ንብሌስ	ተምች
ኬሌሜዎን	እስስት
ጽቁን	ፍልፈል
አጽፋዕት	ፋሮ
ኵልኵልት	ጕንዳን
ጻጹት	ዘመሚት
አልድኩ	አበሸማኔ
ዓርዌ	አውሬ
ዓራዊት	አውሬዎች
ሐርማዝ	ደጋጋ ዝሆን
ነጌ	ዝሆን
ነጌያት	ዝሆኖች
ቀርነ ነጌ	የዝሆን ጥርስ
ቅንፍዝ	ጃርት
ከማንዮ	ግሥላ
ቀጻጼ	ገበሎ
ወልጥ	አራጅ
ውልጥ	መጠማጥ
ዘርከጥ	እፉኝት

ሰ| ስለ አሞራዎች ።

ደንቀል	ጋጋኖ አሞራ
ሄሮድያኖስ	አሣ ለቃሚ አሞራ
ዋኖስ	ዋልያ
ጠውስ	ዘማች አሞራ
ጣኖስ	ልዩ አሞራ
ፊንክስ	ጥንበ በላ አሞራ
አለቄጥሩ	አራት ራስ አሞራ
ዳክሜራ	ዳክዬ
ቃቂር	ጥቁር ቁራ
ንስር	አሞራ
ንስር	ሞቶየሚታደስ የማብዕ አሞራ
ጌላውቂ	እባብ ዋጭ አሞራ
አንቄ	ጭላት
ማዕነቅ	ቁርዬ
ድዮጥራቡ	አገዳ ሰበር አሞራ
ሔጹን	ታላቅ አሞራ
ሔጻን	ጆፌ አሞራ
ሌጡቂን	ነጭ አሞራ
ብራድልዮን	ጎሴ አሞራ
አልያጠን	ጅብሪ
ኤላውጠን	ግልገል አንሣ አሞራ
ኤጻን	ኤሎስ አሞራ
ቀቀኖ	እርኩም
አውስት	ጭልፊት
ሔልሜሌክ	ቢሔ ቁራ
አድራማሌክ	ጉጉት
ጉዛ	ጭላት
ሂጻ	ወንዝ ዓመቴ
ግሪጻ	ገዴ

ቀ| ስለ ያፎች ተጸውዖ ስም ።

ሊሎ	፬ ጉተና ያለው ወፍ
ሴራንስ	ሽንብሩት ወፍ
ርግብ	ርግብ
አርጋብ	እርግቦች

ድምድማ	የተበጠረ ጐፈሬ
ሲበት	ሰበት
ገጽ	ግንባር ፊት አወራረድ
ገጻት	ግንባሮች (ገጾች)
ፍጽም	ግንባር (ፊት)
ቀርነብ ቅርንብ	ቅንድብ
ቀራንብት	ቅንድቦች
ዓይን	ዓይን
አዕይንት	ዓይኖች
ምጉንጳ	ሽፋል
ዕዝን	ጆሮ
አእዛን	ጆሮች
መልታህ	ጕንጭ
መላትህ	ጕንጮች
መላታሕት	ፊት አወራረድ
አንፍ	አፍንጫ
አዕናፍ	አፍንጮች
ከንፈር	ከንፈር
ከናፍር	ከንፈሮች
ስን	ጥርስ
አስናን	ጥርሶች
መንሰክ (ጥረስ)	መንጋጋ
ትናግ	ላንቃ
ልሳን	መላስ (አንደበት)
ቃል	ቃል (ድምፅ)
እስትንፋስ	ትንፋሽ
ጉርዔ	ጉረሮ
ምራቅ	ምራቅ
ፋጻ	ፉጨት
ጉማ ጕሕና	ጐርናና ድምፅ
ቃና	የዜማ ድምፅ ስልት
ሕልቅ	አገጭ
ጽሕም	ጢም
ክሳድ	አንገት

ክሳውድ	አንገቶች
መትከፍ መትከፍት	ትከሻ
መታክፍት	ትከሻዎች
ዘባን	ጀርባ
እንግድአ	ደረት
ሕፅን	ብብት
እድ	እጅ
አእዳው	እጆች
መዝራዕት	መዳፍ
መዛርዕ	መዳፎች
ኩርናዕ	ክርን
እመት	ክንድ
እመታት	ክንዶች
እራሕ	መሀል እጅ
እራሐት	መሀል እጆች
አፃብዕ	ጣቶች ጣት
ጥብዕ	ጡት
አጥባት	ጡቶች
ገቦ	ጐን (አጠገብ)
ገበዋት	ጐኖች (አጠገቦች)
ቈርየት	ቀጭን ሰጥር
ከርስ (ከብድ)	ሆድ
ልብ ልቡና	ልብ
አልባብ	ልቦች
ሕሊና	አሳብ
አማዑት	አንጀት
ንዋየ ውስጥ	ሆድ ዕቃ
ሕንብርት	እንብርት
ኵሊት	ኵላሊት
ኰልያት	ኵላሊቶች
ሐሞት	አሞት
እስኪት	የወንድ ብልት
አኒን	ቈለጥ
ሕልፅ	የሴት ብልት

ቅጥራቅጥሬን	ድንቢጥ
አሮድልዮን	አፈ ያሬድ
ኢብን	የመስቀል ወፍ
አርጋን	ጨረባ
ተረቅት	የሌት ወፍ
ዘራት	ዋኔ
ጽግኔት	ቡላል
ፍርፍርት	ድርጭት
ለሮን	ይብራ
	ዘበ ፫ቱ ጉተና
አርጋ	መቂ
መንጢጥ	ትልቅ ወፍ

በ| የሚበሉ የእንስሳት ሥጋ ተጸውዖ ስም

ስማሕ	ጣፊያ
መቀኍዳል	ጮማ (ስብ)
ሥርወ ኀሩም	ሽሉዳ
በልቆም	ሐሞት
ውልም	ጉበት
ከዕሴ	ሰንበር
መጣራ	ብራኳ
ምሣውር	ታናሽ
ምስፋር	ሻኛ
ምንፋር	ፍርንባ
ባሦር	ሥጋ
ክንፋር	ቤተሣልገኝ
ራኩዕ	ብራኳ
ቴዳብ	ዳቢት
ሦሌሊት	ብልት (መለያያ)
ቀፈት	ደንደስ
አማዑት	አንዠት
ኵልያት	ኵላሊት
ጸራዒት	ታልማ
ጽርኤ	ግብጣ
ስብዕ	ሰባት

ተላዕ	ታላቅ
ትላዕ	ጡንቻ
አንጒዕ	ቅልጥም
አውዕ	ወርች
ቆስያ ቋስያ	ቄሽት
አገዳ	እግር አገዳ
ዘልቲዳ	ጐድን ተዳቢት
ቈስጤ	ጭቅና
ሰመጥ	ላት
ንዋየ ውስጥ	ሆድ ዕቃ
ጊጳ	ነብሮ
ግዴጳ	ጨጓራ
ግዴፕ	ሽንፍላ

፫ ምዕራፍ ፩ኛ ክፍል

ሰውና የሕዋሳቱ ተጸውዖ ስም

ሰብዕ ፬ ባህርያተ ሥጋ ፫ ባህርያተ ነፍስ ያለው በሥላሴ አር አያ የተፈጠረ ሰው ነው ።

ባህርያተ ሥጋ	የሥጋ ባሕሪዎች
እሳት	የእሳት ባሕርይ
ነፋስ	የነፋስነት ባሀርይ
ማይ	የውኃነት ባርይ
መሬት	የመሬትነት ባሀር[illegible]
ባህርያተ ነፍስ	የነፍስ ባህርዮች
ሕያዊት	ሕዋሳትን የምታን[illegible] ሳቀስ ሕይወት
ለባዊት	ልብ የምታደርግ
ነባቢት	የምትናገር
ርእስ	ራስ
ድማሕ	መሐል ራስ
ናላ	እናት
ስእርት	የራስ ጠጉር
ጽፍሮ	ሽሩባ
ድንጉዝ	ጥቅል ሥራ

ድምድማ	የተበጠረ ጕፈሬ
ሲበት	ሽበት
ገጽ	ግንባር (ፊት አወራረድ)
ገጻት	ገጾች ግምባሮች
ፍጽም	ግንባር (ፊት)
ከዋላ	ኋላ
ቀርነብ (ቅርንብ)	ቅንድብ
ቀራንብት	ቅንድቦች
ዓይን	ዓይን
አዕይንት	ዓይኖች
ምጕንጽ	ሽፋል
ዕዝን	ጆሮ
አዕዛን	ጆሮች
መልታሀ	ጉንጭ
መላትሀ	ጉንጮች
መልታሕት	ፊት አወራረድ
አንፍ	አፍንጫ
አዕናፍ	አፍንጮች
አፍ	አፍ
ከንፈር	ከንፈር
ከናፍር	ከንፈሮች
ስን	ጥርስ
አስናን	ጥርሶች
መንሰከ (ጥረስ)	መንጋጋ
ትናግ	ላንቃ
ልሳን	መላስ (አንደበት)
ቃል	ቃል (ድምፅ)
እስትንፋስ	ትንፋሽ
ጕርዔ	ጉረሮ
ምራቅ	ምራቅ
ፋጻ	ፋጨት
ጉማ (ጕሕና)	ጉርናና ድምፅ
ቃና	የዜማ ድምፅ (ስልት)
ሕልቅ	አገጭ
ጽሕም	ጢም
ከላድ	አንገት
ከሳውድ	አንገቶች
መትከፍ (መትከፍት	ትከሻ
መታክፍት	ትከሻዎች
ዘበን	ጀርባ
እንግድአ	ደረት
ሕፅን	ብብት
እድ	እጅ
አእዳው	እጆች
መዝራዕት	መዳፍ
መዛርዕ	መዳፎች
ኵርናዕ	ክርን
እመት	ክንድ
እመታት	ክንዶች
እራሕ	መሀል እጅ
እራሐት	መሀል እጆች
አፃብዕ	ጣቶች (ጣት)
ጥብዕ	ጡት
አጥባት	ጡቶች
ገፀ	ጐን (አጠገብ)
ገበዋት	ጐኖች (አጠገቦች)
ቍርየት	ቀጭን ሰጥር
ከርስ (ከብድ)	ሆድ
ልብ (ልቡና	ልብ
አልባብ	ልቦች
ሕሊና	አሳብ
አማዑት	አንጀት
ንዋየ ውስጥ	ሆድ ዕቃ
ሕንብርት	እንብርት
ኵሊት	ኵላሊት
ኵልያት	ኵላሊቶች
ሐሞት	ሐሞት
እስኪት	የወንድ ብልት
አኊን	ቈለጥ
ሕልፅ	የሴት ብልት
ከርቤዛ	ሴትን የሚገርዝ
ዳዕሌ	ዳሌ

ሐቌ	ወገብ
ቀኍይጽ	ጭን
አቀኍያጽ	ጭኖች
ብረክ	ጉልበት
አብራክ	ጉልበቶች
ካቢ	ባት
እግር	እግር
አእጋር	እግሮች
ሰኰና	ተረከዝ
መከየድ	ጫማ (እግር)
ቆም	ቁመት
መልክዕ	መልክ
ቀይሕ	ቀይ
ቀይሐን	ቀዮች
ጸሊም	ጥቁር
ጸሊማን	ጥቁሮች
ነዊኅ	ረዥም
ነዊኃን	ረዥሞች
ሐጺር	አጭር
ሰንበል	ዛላ ውበት
አፀል	አካል
አቅል	ጥበብ (ብልሀት) አዓብ
አቅል	አእምሮ
አካል	አካላት
ስም	ስም
አስማት	ስሞች
ዓፅም	አጥንት| ዓፅም
አዕፅምት	አጥንቶች| ዓፅሞች
ደም	ደም
ሕዋስ	ብልት መንቀሳቀስ
ሕዋሳት	ብልቶች ተንቀሳቃሾች
መንፈስ	ነፍስ ረቂቅ የማይዳሰስ
ፀጕር	ጠጕር
ፀጓር	ወጕራም

ነፍስት	ብልት ሰውነት
አምቅንት	ጅማት ቋንጃ
ዝንየት	ፍትወተ ሥጋ
ግዝፈት	መደንደን መወፈር
ግዙፍ	ደንዳና ወፍራም
ግዙፋን	ደንዳኖች ወፍራሞች
መትን	ትልቅ ጅማት
ሥን	ደም ግባት
መሳውዕ	ጅማት
አንጉዕ	ቅልጥም
ሥርው	ስር ጅማት
ግዕዝ	ቋንቋ ጠባይ ባሕሪ
ላህይ	ደም ግባት መልክ
መለያልይ	ብልት
ባህርይ	ባህሪ ጠባይ
ሳውዳ	ጠባይ እሳታዊ ሐሞት
ሚድ	ቋንቋ
ፋጻ	ፉጨት
ሐፍ	ወዝ

ካልዕ ክፍል ፪ኛ ክፍል ።

በይነ ተዋስቦ	ስለ ጋብቻ
ብእሲ	ወንድ
ብእሲት	ሴት
ብእሲሃ	ባሏ
ብእሲቱ	ሚስቱ
ድንግል	የተጠበቀ ጥብቅ
ድንግልት	ጥብቅ (ቆንጆ)
ባቱል	ልጃገረድ
ፈሐሪሃ (ሕዜሃ)	እጮኛዋ
ፍሕርቱ (ሕዜሁ)	እጮኛው
መርዓዊ	ወንድ ሙሽራ
መርዓት	ሴት ሙሽራ
ተመርዓውያን	የወንድ ሚዜዎች
ተመርዓውያት	የሴት ሚዜዎች
ቤተ መርዓ	የሙሽራ ቤት

ሰብሳብ	የሕግ ጋብቻ (ተክሊል)
ፒላስ	የጫጉላ ቤት
ከብካብ	ሠርግ
ቤተ ከብካብ	የሠርግ ቤት
ደቀ ምርያ	ሠርገኞች
ሰብአ ምርያ	እድመኞች
አበ ምዕርውና	የነገር አባት
ትልወት	ማጫ ማሠሪያ ገንዘብ
ምት	ባል
ምታ	ባሏ
ታሕማ	አማች (አማችነት)
አሕማ	ወንድ አማች
ሐማት	ሴት አማት
አሕማው	አማቶች
መስተሐምው	ዋርሳ
ኅዳግ	ፍቺ

ስለ መዋለድና ዝምድና ከነቤተሰቡ

ማልሳይ ክፍል ፫ኛ ክፍል ፡፡

መከን ጥ	መከን
መከናት ጥ	መከኖች
ወላድ	ወላድ
ወላድያን	ወላድ ወንዶች
ወላድያት	ወላድ ሴቶች
ትክቶ	አደፍ
መዋዕለ ትክቶ	የአደፍ ሰሞን
ዕለተ ንጽሕ	የነፃችበት ቀን
ተራክበ	መገናኘት
ፀኒሥ	መጽነሥ
ፅንሥት	እርጉዝ
ሰድሉ	የሽል ቤት
ማሕምም	ምጥ
ማሕምምት	ምጥ የያዛት ሴት
መወልዲት	አዋላጅ (ወጌሻ ሴት)
መወልዳት	አዋላጅዎች (ወጌሻዎች)
ሰፋድል	የእንግዴ ልጅ
ሰይል	አራስ ልጅ (ሽል)

ወሊድ	መውለድ
ተባዕት (ወልድ)	ወንድ ልጅ
እንስት (ወለት)	ሴት ልጅ
መንታ	መንታ መውለድ
ሐራስ	አራስ
ግዝረት	መገዘር
ግዙር	የተገዘረ
ቈላፍ	ያልተገዘረ
አብ	አባት
እም	እናት
ወላዲ	ወላጅ አባት
ወላዲት	ወላጅ እናት
ንዑስ	ትንሽ ልጅ
ንዕስት (ነዐስ)	ትንሽ ሴት ልጅ
ደቂቅ	ልጆች (አሽከሮች)
ደቃውቅ	ጥቃቅን ልጆች
ሕፃን	ትንሽ ልጅ
ሕፃናት	ትንንሽ ልጆች
ሐፃኒ	አሳዳጊ ሞግዚት
ሐፃኒት	አሳዳጊ ሴት ሞግዚት
ዱድ	አጐት
ዱዴት	አክስት
እኁ	ወንድም
አኀው	ወንድሞች
እኅት	እት
እኋት 'እኅታት,	እቶች
ሒው	አያት
እምሒው	ወንድ ቅድማያት
ሒውት	ሴት አያት
እምሒውት	ሴት ቅድማያት
ወልደ አብ	ያባት ልጅ
ወልደ እም	የእናት ልጅ
ወለተ አብ	ያባት ልጅ ሴት
ወለተ እም	የእናት ልጅ ሴት

ይህ የሩቅ አነጋገር ነው

የቅርብ ሲሆን ፣

ወልደ አቡየ	ያባቴ ልጅ ወንድ
ወለተ አቡየ	የናቴ ልጅ ሴት
ወልደ እምየ	የናቴ ልጅ ወንድ
ወለተ እምየ	የናቴ ልጅ ሴት
ወልደ አቡየ	
ወእምየ	የናቴ ያባቴ ልጅ

የሚከተለውንም በሙሉ እንደዚሁ አወራርሰህ አንብብ ።

ወልደ እኁ	የወንድም ልጅ
ወልደ እኅት	የእት ልጅ
ወልደ ዱድ	ያጎት ልጅ
ወልደ ዱዲት	ያክስት ልጅ
ውሉደ ሔውንሕነ	ያንድ አያት ልጆችነን
እድ	ወንድ
እደው	ወንዶች
እንስት	ሴት
አንስት	ሴቶች
አበ ክርስትና	የክርስትና አባት
ወልደ ክርስትና	የክርስትና ልጅ
እመ ክርስትና	የክርስትና እናት
ወለተ ክርስትና	የክርስትና ልጅ ሴት
አበ ጥብ	የጡት አባት
ወልደ ጥብ	የጡት ልጅ
እመ ጥብ	የጡት እናት
አበ ምዕቅብና	ያደራ አባት
ወልደ ምዕቅብና	ያደራ ልጅ
እመ ምዕቅብና	ያደራ እናት
ወልደ መዓር	በማር የተወለደ ልጅ
ወልደ ተሐጽኖ	ማደጎ (ጉዲፈቻ)
ፍቁር	ወዳጅ
ፍቁራን	ወዳጆች
ዐርክ	ወዳጅ (ልጅ)
ቍልኤ	ወዳጅ (ባልንጀራ)
ዘሙግ	ባልደረባ (ወገን)
ቢጽ	ባልንጀራ
አብያጽ	ባልንጀሮች

ተዘምዶ	መዛመድ
ትዝምድ	ዝምድና
ዘመድ	ዘመድ
አዝማድ	ዘመዶች
ሙኰሴ	ሞግሽ
መኰስየ	ሞግሼ
አያያ	ተመሳሳይ (እኩያ
ጎር	ጐረቤት
አግዋር	ጐረቤቶች
ሀገሬት	ባላገር (መንደረኛ
ወዓሊ	ሎሌ
ወዓልት	ሎሌዎች
ገብር	አገልጋይ (ባሪያ
አግብርት	አገልጋዮች (ባሮች
አመት	ሴት አገልጋይ (ባሪ
አእማት	አገልጋዮች (ባሮች
በአለ አስብ	ባልደሞዝ (ቅጥ
በዓልተ አስብ	» » » » »
ነባሪ (ኀዳሪ)	ቤተ ሰብ
ነባርያን (ኀዳርያን)	ቤተ ሰቦች
አብያታዊ	ቤተኛ
አብያታውያን	ቤተኞች
አባብ	ምንደኛ ሙያተኛ
አባቢት	ምንደኛ ሙ/ ሴት
ገባዒ	የቀን ሠራተኛ

❀ ❀

ማልስ ክፍል ፫ኛ ክፍል

በስም ለውጥነት ራሳቸውን ችለ… የሚነገሩና ዘርፍም ሆነው ለምን የ… አጕላምሱ ነባር ግሦች ።

የመንፈሳዊነት ዘርፍ

መስተጋድል	ተጋዳይ(ለሃይማኖ…
መስተጋድላን	ተጋዳዮች (ለሃ…
መንፈሳውያን	መንፈሳዊዎች
ንጹሐን	ንጹሖች (ልዩ…
ቅዱሳን	የተመሰገኑ
ጻድቅ	በተጋድሎ ጽድቅን ያ…

ጻድቃን	በተጋድሎ ጽድቅን ያገኙ
ስምዕ	ሰማዕትነት
ሰማዕት	መከራን የተቀበለ
ሰማዕታት	መከራን የተቀበሉ
መናኒ	መናኝ
መናንያን	መናኞች
ሐዋርያ	ሰባኪ (አስተማሪ)
ሐዋርያት	ሰባኮች (አስተማሮች)
ወንጌላዊ	ወንጌልን የጻፈ
ወንጌላውያን	ወንጌልን የጻፉ
ባሕታዊ	ብቸኛ
ባሕታውያን	ብቸኞች
ነቢይ	ትንቢት ተናጋሪ
ነቢያት	» » ተናጋሪዎች
፸ አርድዕት	የሐዋርያት ረዳቶች
ሠለስቱ ምዕት	ሕግን የደነገጉና ሃይማኖትን የወሰኑ
ምዕመን	የታመነ እሙን
ምዕመናን	የታመኑ እሙኖች
ቡሩካን	የተባረኩ ምስጉኖች
ሰላማዊ	የሰላም ወዳጅ
ሰላማውያን	የሰላም ወዳጆች
ሰላም	ፍቅር ጸጥታ
መሐሪ	ይቅር ባይ
መሐርያን	ይቅር ባዮች
ምሕረት	ይቅርታ ምሕረት
ተዐጋሢ	ታጋሽ ቻይ
ተአጋሥያን	ታጋሾች ቻይዎች
ትዕግሥት	መታገሥ መቻል

የሥጋዊ ዘርፍ ።

መፍርህ	ተፈሪ
መፈርሀን	ተፈሪዎች
ኃያል	ኃይለኛ
ኃያላን	ኃይለኞች
ባዕል	ባለጸጋ
ባዕላን (ብዑላን	ባለጸጎች
መስተበቅል	ተበቃይ
መስተበቅላን	ተበቃዮች
ሕዝብ	ሕዝብ (ወገን
አሕዛብ	አሕዛብ (ወገኖች
ሕዝባዊ	የጨዋ ወገን
መሐዛት	ጉልማሶች ወጣቶች
ወሬዛ	ጉልማሳ ወጣት
ውርዝዋን	ጉልማሶች
ልሂቅ	ሽማግሌ (አለቃ
ልሂቃን	ሽማግሎች (አለቆች
መስልም	የእስላም ፉቅራ
ተንባላታዊ	እስላም
ተንባላት	እስላሞች
ተናፃልት	ልዩ መልእክተኞች
ፈላሲ	ስደተኛ
ፈላስያን	ስደተኞች
ግዩር	መጤ
ግዩራን	መጤዎች
በዋሬቃ	ባላባት (ዋና)
መሐይምናን	ምዕመናን
መሐይምናት	ምዕመናት ሴቶች
እግዚእ	ጌታ
አጋእዝት	ጌቶች
ረበዋት	አለቆች
ዐበይት	ታላላቅ ጌቶች
ነዳዕት	የሠራተኛ አለቆች (ካበ)
ኅሩያን	የተመረጡ ምርጦች
ኄራን	ቸሮች (ደጎች)
ርኅሩኃን	የሚራሩ (ራሪዎች)
ትጉሀን	ትጉዎች (ንቁዎች)
ብውሓን ብሑታን	ሥልጡኖች
ንዑሳን	ትንንሾች

ዓቢያን	ትልቆች
ባዕድ	ባዕድ (ልዩ)
ባዕዳን	ባዕዶች ልዩዎች
ዐብድ	ሰነፍ
ዐድዳን	ሰነፎች
አቤር	አሮጌ
አቤራን	አሮጌዎች
አረጋዊ	ሽማግሌ
አረጋውያን	ሽማግሎች
አእሩግ	ሽማግሎች
ድክቱም	ደኃ (የደኸየ)
ቀሊል	ቀላል
ቀሊላን	ቀላሎች
ምስኪን	ፍጹም ደኃ
ምስኪናን	ፍጹም ደሆች
ነዳይ	ደኃ
ነዳያያን	ደሆች
ረዳዒ	ረዳት
ረዳዕያን	ረዳቶች
ጸላኢ (ፀር)	ጠላት
አዕራር	ጠላቶች
ጸላእት	ጠላቶች

ስለሴቶች አንቀጽ የማመልከቻ ያህል ።

አዛል	ለቤትዋ ታታሪ ብርቱ ሴት ለባሏ ዘውድ
ዘማ	ጋለሞታ
ዘማዊት	አመንዝራ
መዓስብ	ባል ፈታ የገለሞተች
ሕግሩት	አሳቢ ተካዝ
ሕዝባዊት	የጨዋ ወገን
መበለት	ባልቴት
መዓስብት	መበለት
እቤርት	አሮጊት
እቤራት	አሮጊቶች
አረጋዊት	ሽማግሌ ሴት
ዕቁባት	በሚስት ላይ የሚቀመጡ ቁባት ሴቶች
ዕቅብት	ጥብቅ ቁባት
ማኅዝን	ሥውር ዕቁባት
ፈላሲት	ስደተኛ የሰው አገር ሴት
ፈላስያት	ስደተኞች
ግዩርት	መጤ
ግዩራት	መጤዎች
አራጊት	አሮጊት

ራብዕ ክፍል ፬ኛ ክፍል

የስም ቅጽሎች

ለመንፈሳዊ ክብር

ስቡሕ	የተመሰገነ
ንጹሕ	ንጹሕ ' ልዩ ,
ልዑል	ታላቅ 'ከፍ ያለ
ቅዱስ	የተቀደሰ 'ምስጉን ,
ውዱስ	የተመሰገነተመስጋኝ
ክቡር	የከበረ
እኩት	ምስጋና የሚገባው
ቡሩክ	የተባረከ ምስጉን
ንዑድ	የከበረ ክቡር

የሥጋዊ ክብር (ቅጽሎች)

ብሩህ	የበራ የሚያበራ
ብዙኅ	ብዙ (የበዛ)
ርኅሩኅ	የሚራራ (ቸር)
ብውሕ	ሥልጡን (የሠለጠነ)
ትጉህ	ትጉ የተጋ
ፍሡሕ	ተደሳች (የተደሰተ)
ንቁሕ	የነቃ "ንቁ,,
ንጹሕ	ንጹሕ "የነጻ,,
ጥሉል	ለምለም (የለመለመ)
ድኩም	የደከመ "ደካማ,,
ጥዑም	የጣፈጠ (ጣፋጭ)
ዕጉሥ	የቻለ (ቻይ)
ንቡር	የተቀመጠ

ሥሙር	አገልጋይ(የተወደደ)
ምውቅ	የሞቀ „ የሚሞቅ ,,
ጽዑቅ	የተጨነቀ
ልቡብ	ጭምት ገራም (አስተዋይ)
ስኩብ	የተኛ
ርጡብ	የረጠበ „ እርጥብ ,,
ርሁብ	የተራበ „ራብተኛ ,,
ርጉዕ	የረጋ „ የጸና ,,
ቅሩብ	ቅርብ “ የቀረበ ,,
ዕፁብ	የተደነቀ የሚደነቅ
ግልቡብ	የተሸፈነ (ሽፍን)
ጽጉብ	የጠገበ
ቅኑት	የታጠቀ
ብሑት	ሥልጡን (የሠለጠነ)
ክሡት	የተገለጸ ‚ ግልጽ ,
ክቡት (ኅቡዕ)	የተሸሸገ ‘ ሽሽግ ,
ምሉዕ	የሙላ ‘ ሙሉ ,
ርሱእ	ያረጀ ‘ አሮጌ ,
ርቱዕ	የቀና ‘ቅን ,
ቅቡዕ	የተቀባ
ኍኵዕ	ቸኳላ ‘ችኩል ,
ፃቡዕ	ጨካኝ
ፃዕጡዕ	ያማረ ቅልጥፍጥፍ ያለ
ጽሙእ	የተጠማ
ጽኑዕ	የጸና ‘ ጥኑ ,
ሐሑክ	የሚራራ ‘ ርኅሩኅ ,
ኑሩክ	የተባረከ ‘የተመሰገነ,
ሁክ	አስተዋይ
ሞዑዝ	ጣፋጭ ሽታ
ምርኩዝ	ምርኩዝ ‘ ደገፉ ,
ለኑዝ	የተያዘ ‘የተጨበጠ ,
ሩይ	ምርጥ ‘ የተመረጠ,
ሩይ	ትክክል ‘አንድነት ,
ሩይ	ጥሩ ‘ የጠራ ,
ዑድ	የተንቀጠቀጠ እንቅጥቅጥ
ሁድ	የተገለጸ ‘ ግልጽ ,
ክቡድ	የከበደ ‚ የጸና ,
ድሙድ	የተጠመደ
ጽሑድ	የለዘበ ‘ ልዝብ ,
ትሩፍ	የተረፈ ‚ ቀሪ ,
ንጡፍ	የተለበጠ

የክብር ዘርፍ ተውላጠ ስምነትን ያስከተለ

መሠርህ	የሚአቃና አቃኚ
መከሀ	ተመኪ (የሚአስመካ)
መወክህ	ድንፉታ አዋቂ
መፍርህ	ተፈሪ (የሚአስፈራ
ከሐሊ	ቻይ (የሚችል)
መስተማህል	ይቅር ባይ
መተንብል	ለማኝ (አማላጅ)
ኃያል	ኃይለኛ (ተጋዳይ)
ኃያላን	ኃይለኞች ተጋዳዮች
ሐላሚ	ሕልመኛ
መሐድም	ተረተኛ (ተራች)
መስተሳልም	አስታራቂ አፈ ቃቃሪ
አዳም	ያማረ (ምን ያምር)
ወራሲ	ወራሽ
ሐዲስ	አዲስ
ሔር	ቸር (ደግ)
ማኅበር	ማኅበር (ስብሰባ)
መንክር	ድንቅ (የተደነቀ)
መጥምቅ	አጥማቂ የሚአጠምቅ
ራህብ	ሰፊ (ስፋት)
ነባቢ	ተናጋሪ (የሚናገር
ወሀቢ	ሰጪ (የሚሰጥ)
ሐታቲ	መርማሪ
ቀጢን	ቀጭን
ምዕመን	የታመነ (እሙን)
አጥናን	አሸናፊዎች
ጸወን	መጠጊያ (ጥግ)

መዋዒ	አሸናፊ
ሠዋኢ	አራጅ (ሠዊ
ሳዕማዕ	ቅልጥፍጥፍ ያለ ቀልጣፋ
ጥዕጡዕ	ምስጉን ዝግጁ
ለባዊ	ልበኛ ልብ አድራጊ
ነዓዊ	አዳኝ
ኖላዊ	እረኛ
ዜናዊ መዜንው	ወሬ ነጋሪ ወሬኛ
ጸጋዊ	ሰጭ የሚሰጥ
ሕልው	ያለ የሚኖር
ሕያው	ደህነኛ
መለብው	አስተዋይ(አስታዋሽ
መትልው	ተከታይ (ምክትል)
ሥርግው	የተሸለመ
ድልው	የተዘጋጀ (ዝግጁ)
ጽምው	ጭምት (እርጉ)
ናዛዚ	አጽናኝ
በለዝ	ጽኑ (የጸና)
ሰናይ	ያማረ (የሚያምር)
ልህድ	ቅምጥል የተቀማጠለ
መስተዋሕድ	የሚአስማማ አፋቃሪ
መስተናግድ	እንግዳ ተቀባይ
ነግድ	እንግዳ
አንጋድ	እንግዶች
ምዕራግ	መወጣጫ
መዓርግ	ማዕርግ

ሐምሳይ ክፍል ፭ኛ ክፍል
የነውረኛ ተጸውዖ ስም ቅጽል ።

ርሱሕ	አዳፋ ያደፈ
መጥቁል	ዋሾ (ጠንቋይ)
ሕሡም	ክፉ የከፋ
ሕርቱም	የተጉሳቈለ 'ጉስቁላ
ጽሙም	ቸልተኛ 'አደናቋሪ'
ርኩስ	የረከሰ 'ርኩስ'
ዕቡስ	ከበደል የማይመለስ
ሕሡር	የተጉሳቈለ 'ጉስቁላ'
ኅቁር	የተናቀ ' ንቁፍ '
ኅውር	ደካማ « እውቀት የለሽ »
ስኩር	ሰካራም
ንሑር	አኩራፊ
ዝጉር	የሚጃር ተጃሪ
ስዑብ	ርኩስ አዳፋ
ምኑን	የተናቀ 'የተጠላ,
ጽሉዕ	የተጠላ
ጽዩዕ	ክርፋታም የሚከረፋ
ሕኩክ	ወላዋይ
ምዑክ	ቁጡ ,ክፉ,
ንሁክ	ኩርፍተኛ ሆድ የሚብሰ
ልቡይ	ብልሹ
ሌቡይ	ትዕቢተኛ ,ክፉ,
እኩይ	የክፉ ክፉ
ጊጉይ	የበደለኛ በደለኛ
ጽንሁይ	ጠውላጋ
ዕቁድ	ልቁጽ አፉ የተሳሰ
ምሑዕ	ነቃፊ ,ተሳዳቢ,

ተውላጠ ስምነትን ያስከተለ
የነውር ስም ቅጽል ።

	ሰሱ 'ሰስታም'
መቃሒ	አታካች 'አድካ
መሰርሕ	ሕመምተኛ 'ሟር
ሰያሂ	ፈሪ
ፈራሂ	ጠፉና 'ጭፍንገ
ጥንፍሂ	ከዳተኛ 'ወንገ
መምአሊ	ሰካራም 'አመን
ፈሐሊ	ቀማኛ 'ወንበ
ሐቃል	አባይ 'ዋሾ'
ሐባሊ	ቂመኛ
ተበቃሊ	በነገር የሚነካ 'አገ
መቃሊ	ጠንቋይ
መሠግል	

መጽአሊ	ተሳዳቢ
መሐበል	ሴሰኛ
መታህል	ዘዋሪ
ስሱል	የተወገደ ‘ የተለየ ’
መአንትል	ቸልተኛ ‘ እንጎራጓሪ’
ነኰላል	ዘዋሪ ‘ ባዛኝ ’
ንዝሕላል	በዘንተኛ
መስተፋውል	ሟርተኛ (ጨሌ ጣይ)
ፋል	አሾክሿኪ ‘ ዛር ’
ፍሒል	ዘማዊ ቁንጥር ቁንጥር ባይ
ሐማሚ	ምቀኛ
አረሚ	አረመኔ ‘ ጠላት ’
መስሐም	ዋሾ ‘ አባይ ’
መስተቃስም	ሙዋርተኛ ዛጎል ጣይ
ፀታም	ጠማማ
መግድም	ዱር ለዱር ሂያጅ
ደነሰ	ኃጢአት ሠራ
ዳንስ	ኃጢአት
ደናሲ	ዳንሰኛ
ደናስያን	ዳንሰኞች
ደናሲት	የሴት ዳንሰኛ
ደናስያት	ዳንሰኞች
መለጕንስ	ቸልተኛ ‘ ቀለጤ ’
ሳምሲ	አጥፊ ‘ ጥፋተኛ ’
አባሲ	በደለኛ ‘ በዳይ ’
ወራቂስ	ከበደል የማይመለስ
	ልክስክስ ‘ ለከስካሳ ’
ዲያቢሎስ	ግም ‘ የገማ ’
ሐርሶ	ሙዋርት ጣይ
ተአዋሪ	ቸልተኛ
ተአያሪ	ተግደርዳሪ
አንደበራ	ዲቃላ ያልተቀጣ የቤት ልጅ
መስተሐቅር	አቃላይ (ነቃፊ)
መሪር	መራራ (የመረረ)
መዐሥር	አድመኛ
መዓይር	ናቂ (አላጋጭ)

ነውር	ነውር
ገባሬ ነውር	ነውር ሠሪ (ነውረኛ)
ሠራቂ	ሌባ
ሠረቀት	ሌቦች
ሐራ ጥቃ	መናፍቅ
መናፍቅ	ተጠራጣሪ (መናፍቅ)
መስተሳልቅ	ዝብብተኛ ዘባች
ለቅራቅ	ፋቅራ
አጽሐቢ	አዘብፃቢ አስቸጋሪ
አውጋቢ	ኵርፍተኛ
ሐሊባ	አቃጣሪ ፈታል
ሐብሐብ	ሙሐለኛ
ማውታ	በክት
እጓለ ማውታ	እናት አባት ፤ ዘመድ አዝማድ የሌለው ደኃ
ስላት	ዝብብት
ሌስ	ቀባጣሪ
መዘይን	ነገረ ሠሪ
ሚን	ተንኮል
ሜን	ተንኮለኛ
ሰብአ ዓይን	ዓይነ ወጎች
ሰወን	ልጋግ
ሴውን	ልጋጋም
ብሕኑን	አውታታ (ባከና)
ጋኔን	የወደቀ (ጸጋውን የተገፈፈ)
እውጻኢ	አውጭ አግቢ
ገፋዒ	በዳይ (ግፈኛ)
ጠዋዒ	ንፉግ (ቅቅታም)
መሳይዕ	ነውር አድራጊ (ዝሙተኛ)
መሳብእ	ጋኔን ሳቢ
ረሲዕ	ዝንጉ (ክሓዲ)
ወርዕ	ሰንካላ
ጽራዕ	የማይረባ (ሙያቢስ)
ፃዕፃዕ	ጭንጋፍ
አውጣኪ	መናፍቅ
መአትክ	አታካች (አበዛኝ

መሐውክ	ሖዋኪ (ሁከተኛ)
በኳ	ብላሽ
ሐሳዊ	ዋሾ (አባይ)
ሶማዊ	ግብረ ሰዶም ሠሪ
ነጐጓዊ	ተቅበዝባዥ(ባካኝ)
ዓላዊ	ከዳተኛ (ሽፍታ)
አፌክዊ	አፍዛዥ (አደንጓዥ)
አፅላዊ	መጽሐፍን በድፍረት የሚተረጕም
ዘማዊ	ዝሙተኛ አመንዝራ
ደንፃዊ	ንፉግ
ፀራዊ	ጠላት
መላክው	ፈዛዛ
መስተቃሕው	ቶክክረኛ
መኋሕልው	ምፀተኛ (ሸንጋይ)
መሌውልው	ውልብልብ (ወላባ)
መጣእው	ለቃልቻ የሚሰግድ
መናሕስው	አቃላይ
መናስው	ክፉ ፈተና
መደልው	ግብዝ
እድው	ባላጋራ
ዕልው	ሽፍታ (ዓመፀኛ)
ድንጽው	ደንቆሮ
ሐማዩ	አሚተኛ
ተሐያዩ	ቸልተኛ (ቸል ባይ)
አመክናዩ	አመካኝ
መሐው ል	አላጋጭ (አቃላይ ፌዘኛ)
ሐካይ	ክፉ (አታካች)
መሐብልይ	በዝባዥ (በርባሪ)
መልወይ	ደንጋራ (ተሳሳች)
መምዕላይ	ከዳተኛ (ወንጃይ)
መስተአክይ	ናቂ (ተሳዳቢ)
መሠርይ	አስማተኛ (መድኃኒተኛ)
መእንጥይ	ችኮ (ነዝናዛ)
መዓብይ	እምቢተኛ
ምልኪይ	ጓጓጭ

ልድ	(የቤት ውልድ)
ዕቁድ	ልቁድ የተሳሠረ
ጸዋግ	ክፉ (ጠማማ)
ሐያጢ	ሸንጋይ (አባባይ)
ሰሐጢ	አሚሪ
ዓማፂ	አመጸኛ
አዕቃጺ	አስነካካይ
ሥሑጽ	ጥልቅ ጥልቅ ባይ
ጻርፃ	ቀማኛ
ጕሐጺ	ጕሽማጭ

ምዕራፍ ፲

፩ኛ ክፍል ።

ቤተ ክርስቲያን ከነጓዟ ።

ክርስቲያን	ክርስቲያን
ክርስቲያናት	ክርስቲያኖች
ቤተ ክርስቲያን	ሥጋው ፣ ደሙ የሚ ሠዋበት
መቅደስ	መቀደሻ
መንበረ ታቦት	የታቦት መቀመጫ
ታቦት	ታቦት መሰለሻ መቀደሻ
ታቦታት	ታቦቶች
ጽሌ	ጽላት
ጽላት	ጽላቶች
ጻሕል	ሥጋው ደሙ የሚ ፈተትበት
ጽዋዕ	ደመ መለኮት የሚቀርብበት
ዕርፈ መስቀል	የደሙ ማቀበያ
መቍረርት	የቅዳሴ ጠበል መቀበያ
ኤላም	የድርገት መውረጃ
ቅድስት	ሥጋውን ደሙን መቀበያ
ቅኔ ማኅሌት	ጣዕመ ዜማ የሚነገርበት
ዓውደ ምሕረት	የቤተ ክርስቲያን ወለል ።
ቤተ ልሔም	የመሥዋዕት ማዘጋጃ

ኤጲስያ	ደጀ ሰላም
ሊቀ ጳጳሳት	የጳጳሶች በላይ አለቃ
ጳጳስ	ጳጳስ
ጳጳሳት	ጳጳሶች
ኤጲስ ቆጶስ	የጳጳስ ተከታይ
ኤጲስቆጶሳት	የጳጳሳት ተከታዮች
ቆሞስ	ቆሞስ
መነኰስ	መነኵሴ (ባለም የሞተ)
መነኰሳት	መነኵሴዎች
ቀሲስ	ቄስ
ቀሲሳን	ቄሶች
ልዑካን	ሰሞነኞች
ዲያቆን	ዲያቆን
ዲያቆናት	ዲያቆኖች
አናጕንስጢስ	አንባቢ ዲያቆን
ሊቅ	አለቃ (አዋቂ)
ሊቃውንት	አለቆች (አዋቆች)
ሊቀ ሊቃውንት	የአዋቆች አዋቂ
ሊቀጠበብት	የአለቃው ምክትል
እግዚአ የማን	ቀኝ ጌታ
እግዚአ ጸጋም	ግራ ጌታ
ርእሰ ደብር	የደብሩ እንደራሴ
መዘምር	ደብተራ (አመስጋኝ
መዘምራን	ደብተሮች (አመስጋኞች)
ሊቀ መዘምራን	የደብተሮች አለቃ
አክሊሮስ	ገበዝ
ኮሞስ	መጨኔ
አቃቤ ሰዓት	ሰዓት ተጠባባቂ
መንጽሒ	በንስሐ የሚአነፃ
ምድማሳ	ርሬ መስቀል
ቀበላ	የጾም መያዣ
ኃይከል	መቅደስ ታቦት
በዓል	በዓል የክብር ቀን
በዓላት	በዓሎች « « ቀኖች
ጸናጽል	ጸናፅል ሻኵራ
አስኬማ	አስኬማ ቆብ

ናታኒም	ለቤተ መቅደስ የተሰጠ
ከኒሳ	ቤተ ክርስቲያን
ቅዳሴ	ምስጋና መቀደስ
ሲኖዶስ	የቤተ ክርስቲያን ጉባኤ
ሥሉስ	በአንድነት በሦስትነት ያለ
መንፈስ	ረቂቅ የማይዳሰስ
ቅዱስ	የተቀደሰ ንጹሕ ልዩ
ናብሊስ	ቃጭል
ኦርቶዶክስ	የተዋሕዶ ሃይማኖት
አብሟሊስ	የሥርዓት መጽሐፍ
አክዮስ	ይገባዋል
ኤጴሞስ	የክህነት ቀሚስ
እንፎራ	ደመ መሥዋዕት
ጵርስፎራ	ሥጋው ደሙ
ጰጴሬ	ግምጃ
ፍካሬ	ትርጓሜ
ምዝማር	ጥቅስ
ሞገር	ማሳረጊያ
ዕጣን ሞገር	የዕጣን ማሳረጊያ ቅኔ
ስንክሣር	መንፈሳዊ ታሪክ ያለ
	በት መጽሐፍ
ቄድር	የንስሐ ጥምቀት
በድር	ሩጫ (ገድል)
ዴር	የገዳም ማኅበር
ከበሮ	የአምላክ ማመስገኛ
ቤታ ጼታ	ስመ አምላክ
ኅብረ ወርቅ	ወርቀ ዘበ
ቤዴቅ (ኒቆታ)	ዕቃቤት [የሥዕል ቤት]
ከርቤ	የስቅለት ማዕጠንት
እዛብ	የሐር መነሳንስ
ዘቢብ	ደመ መለኮት
ገይብ	ባለወርቅ መርገፍ ጽዋ
ፀልበ	መስቀል
ሐሜለት (ሰበን)	መጠምጠሚያ
ሃይማኖት	ሃይማኖት
ሕቢት	ሰሞነኛ (አገልጋይ)

ሕብስት	ሥጋ መለኮት
መርዋሕት	ድባብ ያዥ
ምርዋሕ	ድባብ
መንጠላዕት	መጋረጃ
መንጠዋልዕ	መጋረጃዎች
መዋርህት	መረዋ ደወል
ሙዳየ ምጽዋት	የምጽዋት መቀበያ
ማኅሌት	የዜማ ምስጋና
ማዕከት	ቃል ኪዳን
ሚላት	ነጭ ሐር ግምጃ
ምኔት	ገዳም ዋሻ
አበ ምኔት	የገዳም አባት
እመ ምኔት	የገዳም እናት
ምጽዋት	ምጿት መመጽወት
ሞጣሕት	መጐናጸፊያ
ስዕለት	ልመና
ብፅዓት	ስለት (መሳል)
ግንዘት	የፍትሐት መጽሐፍ
ግዘት	መገዘት (ግዝት)
ጥምቀት	መጠመቅ (ጥምቀት)
ጸሎት	ጸሎት (ልመና)
ቀኖና	ቅኖና [ሥርዓት]
ጌና	በዓለ ልደት
ሊጠን	ጸሎት [ልመና]
ልብን	ነጭ ዕጣን
ሎግዮን (ቴራን)	የክህነት ልብስ
አማን	እውነት
አሚን	ማመን ሃይማኖት
አሜን	አሜን እውነት ይሁን
አትሮን	የመጽሐፍ ማንበቢያ
ዕጣን	ዕጣን
ኪራላይሶን	እግዚኦ መሐረነ (በዕብራይስጥ)
ኪዳን	የአንድነት መሐላ
ዲሎሳን	ቀሚስ (ኩፋር)
ገርዜን	ቀጸላ የሚሆን ግምጃ
ጠሊሳን	መጐናጸፊያ
ምዕና	ደጀ ሰላም
በሊና	ጥቁር ሐር ግምጃ
ዳርከና	ቢጫ ሐር ግምጃ
ሱባኤ	ጸሎት (ቀኖና)
እግዚእ	ጌታ (አምላክ)
በትረፌያክ	ሊቀ ካህናት
በትረያርክ	ሊቀ ጳጳሳት
ግጻዌ	የመጽሐፍ ማውጫ
ሎዛ	የረድኤት ቦታ
ብዕዛ	ቃጭል (ፀናጽል)
ተክሪዝ	መጽሐፈ ጽጽስና
አውሎግያ	የተባረከ ሕብስት
ኤጲፋንያ	የክርስቶ መገለጽ
ለሐይ (ለይ)	ቀይ ግምጃ ሐር
ከለሜዳ	ቀይ ቱቢት ግምጃ
ተዋሕዶ	አርቶዶክስሃይማኖት
አጽርዬ	እኩቴት መሥዋዕት
የውጣ	፲ቱ ቃላት
ጰንጠቈስጤ (ቴ)	በዓለ ፶
ጽዲጥ	ቅብቅዱስ
ለንጽ	መታጠቂያ ሸንቀጠ
ሞሬ	መክፈልት
አጽፍ	አጽፍ
ዱራፓ	ነጭ ሐር ልብሰ ቅዳሴ
ፓፓ	ጳጳስ
ፓፔ	ድባብ

ካልዕ ክፍል ፪ኛ ክፍል

በይነ ትምህርት	ስለትምህርት
መሐረ	አስተማረ
መምህር	አስተማሪ
መምህራን	አስተማሪዎች
ምሁር	የተማረ
ምሁራን	የተማሩ
ደቀ መዝሙር	የተማረ ባለሙያ

መምህረ ንባብ	የንባብ መምህር
መምህረ ዜማ	የዜማ መምህር
መምህረ ቅኔ	የቅኔ መምህር
መምህረመጽሐፍ	የመጽሐፍ መምህር
ረድዕ	ተማሪ
አርድዕት	ተማሮች
አርድዕተ ንባብ	የንባብ ተማሮች
አርድዕተ ዜማ	የዜማ ተማሮች
አርድዕተ ቅኔ	የቅኔ ተማሮች
አርድዕተ መጽሐፍ	የመጽሐፍ ተማሮች
አርድዕተ ኪን	የተግባረ እድ ተማሪዎች
ማዕምር	አዋቂ
ማዕምራን	አዋቆች

የንባብ መልመጃ መጽሐፍ

ፊደል	ፊደል
ፊደለ ሐዋርያ	የዮሐንስ መልእክት
ወንጌለ ዮሐንስ	የዮሐንስ ወንጌል
ዳዊት	የዳዊት መዝሙር
መሐልየ ነቢያት	የነቢያት ጸሎት
መሐልየ ሰሎሞን	የሰሎሞን ምስጋና

የዜማ መጻሕፍት

ምዕራፍ	የቃል ትምህርት
ጾመ ድጓ	በጾም የሚነገር ምስጋና
ድጓ	ከዓመት ዓመት የሚ ነገር ምስጋና
ዝማሬ	የቅዳሴ ምስጋና
መዋሥዕት	ለሙታን የዜማ ጸሎት

የትርጓሜ መጻሕፍት

ብሉይ	ብሉይ ኪዳን
ሐዲስ	ሐዲስ ኪዳን
መጠነ ኍልቆሙ	የቁጥራቸው ልክ ፹፩
ሊቅ	የሊቃውንት መጽሐፍ

ሃይማኖተ አበው	የሃይማኖት መጽሐፍ
ፍትሐ ነገሥት	ፍርድ መስጫ መጽሐፍ
ደራሲ	ድርሰት ደራሽ
ደራስያን	ድርሰት ደራሲዎች
ቀሳሜ መጻሕፍት	ድርሰት የሚአዘጋጅ
ንጽቢን	የጥበብ መጽሐፍ
ረቢ	አስተማሪ (መምህር)
ሮማይስጥ	የሮም ቋንቋ ላቲን
ቅብጢ	የዕርዕ « » »
እብራይስጥ	የእሥራኤል ቋንቋ
ነቍጥ	ነቍጥ ነጥብ ፣ ፤ ።
ሆፃ	መራመሚያ
ሐጻፍ	መምህር
ከፔ	የቀለም ቀንድ

፲፩ ምዕራፍ ፩ ክፍል
ስለ ንጉሥና፣ ንጉሣዊ ቤተ ሰብ

መሢህ	የተቀባ ንጉሥ (ክርስቲያን)
ንጉሥ	ንጉሥ የእግ እንደራሴ
ንጉሠ ነገሥት	የንጉሦች ንጉሥ
መንግሥት	መንግሥት (ሕዝብ)
መንግሥታት	መንግሥቶች
ነገሥታት	ንጉሦች
ንግሥት	የሴት ንጉሥ
ንግሥታት	ንግሥቶች
እጬጌ	አፄ
ዳንኬ	ጃንሆይ
አክሊል	ዘውድ
ቀጸላ	ቀጸላ (ዘውድ)
ጌራ	ራስ ወርቅ
ግርማዊ	ተፈርቶ የሚያስፈራ
ግርማዊት	ተፈርታ የምታስፈራ
መንበር	ማዕርገኛ ወንበር
መንበረ ዳዊት	የመንግሥት አልጋ
ወራሴ መንግሥት	አልጋ ወራሽ
ማር	አቤቶ

መስፍን	የንጉሥ ምክትል
መሳፍንት	መስፍኖች
ሰፋኒ	ገዢ (መስፍን)
ሰፋኒት	የሴት መስፍን
ርእሰ መኳንንት	ራስ
ርእሳዊ ወዚር	ራስ ቢትወደድ
ወዜር	ቢትወደድ
ወዚር	በጅሮንድ
መኰንን	መኰንን ደጃዝማች
መኳንንት	መኰንኖች « «ዦች
መኰንነ ፍጽም	ፊታውራሪ
ሥዩም	ከፍ ያለ ሹም
ሥዩማን	ታላላቅ ሹሞች
ሢመት	ጠቅላላ የሹመት ስም
ሊቀ ይምን	የቀኝ ሊቀ መኳስ
ሊቀ ጽግም	የግራ ሊቀ መኳስ
ሞገሳውያን	
ሊቃናት	ሊቀ መኳሶች
አዚዝ	አዛዥ
አዚዛን	አዛዦች
ጽርሕ	ቤተ ንጉሥ እልፍኝ
ሊቀ ደቀ ጽርሕ	የልፍኝ አስከልካይ
ደቀ ጽርሕ	የልፍኝ አሽከሮች
ሠረገላ ንጉሥ	ባለዙፋን ሠረገላ
ሰሐቤ ሠረገላ	ሠረገላ ሳቢ
ሠረገላውያን	ሠረገላ ቤቶች
ቤተ ትርአስ	ራስጌ ቤት
አብያታውያን	
ዘትርአስ	ራስጌ ቤቶች
ሊቀ ቤት ዘትርዐስ	የራስጌ ቤት አለቃ
ዘርቤታዊ	እንጣፊ
ዘርቤታውያን	እንጣፊዎች
መኀብዝ	እንጀራ ቤት
መኀብዛን	እንጀራ ቤቶች
ሊቀ መኀብዛን	የእንጀራ ቤት አለቃ
ቀዳሒ	ቀጂ

ቀዳሕያን	ቀጂዎች
ሊቀ ቀዳሕያን	የቀጂዎች አለቃ
ቤተ ሜስ	ጠጅ ቤት
ሊቀ ሜሳውያን	የጠጅ ቤቶች አለቃ
ገዛኢ	አሳላፊ
ገዛእት	አሳላፊዎች
ገዛእተ ሜስ	ጠጅ አሳላፊዎች
ሊቀ ገዛእት	ያሳላፊዎች አለቃ
አቃቤ መግዝዕ	ወረገኑ
አቀብተ መግዝዕ	ወረገኖች
ሊቀ አቅብተ መግዝዕ	የወረገኖች አለቃ
አቅራቤ መግዝዕ	ሰንጋ አቅራቢ
ቤተ ባሥር	የሥጋ ቤት
ባሦራዊ	ሥጋ ቤት
ባሦራውያን	ሥጋ ቤቶች
ሊቀ ባሦራውያን	የሥጋ ቤቶች አለቃ
ፓና	ፋና
ፓናዊ	ፋና ወጊ
ፀዋሬ ሰይፍ	ሰይፈ ዣግሬ
ፀወርተ ሰይፍ	ሰይፈ ዣግሬዎች
ሊቀ ፀወርተ ሰይፍ	የሰይፈ ዣግሬዎች አለቃ
መንገኒቅ	ጠመንጃ
መንገኒቃዊ	አንጋች
መንገኒቃውያን	አንጋቾች
ሊቀ መንገኒቃውያን	ያንጋቶች አለቃ
ዝብጠ	ነጋሪት
ቀርነ ዝብጠ	ሰንተል ደባይ ነጋሪት
ገብሮናት	ነጋሪት መችዎች
ገብሮናዊ	የነጋሪት መችዎች አለቃ
ለጓሚ	ለጓሚ (ባልደራስ
ለጓምያን	ለጓሞች ባልደራሶች
ሊቀ ለጓምያን	የለጓሞች አለቃ ባልደራ
ቀዋሚ	ቋሚ
ቀዋምያን	ቋሞች
ሊቀ ቀዋምያን	የቋሞች አለቃ

ቀርን	መለከት(መንግሥት)
ኢዮቤልዮን	መለከት
ኢዮቤልዩ	፳፭ኛው ዘመነ መንግሥት
	የብር ጽዋ
	፶ኛው ዘመነ መንግሥት
	የወርቅ ጽዋ
ብህንዛ	እንቢልታ
ገንቻ	ቆሸንት
ቤተ ጳደሬ	ግምጃ ቤት
ቤተ ሁል	ዕቃ ቤት
ደቀ ኰኵሕ	ጭንጫ አሽ፡ሮች
ወኃቤ ትእዛዝ	ሊጋባ
ነሣኤ ትእዛዝ	አጋፋሪ
አፃዌ ኖኅት	በር ዘጊ
ሊቀ አጻውያን	የዘጊዎች አለቃ
ማዕቀበ ክብር	የክብር ዘበኛ
መዓቅብተ ክብር	የክብር ዘበኞች
ሊቀ አቀብተ ክብር	የክብር ዘበኞች አለቃ
በዓለ አቃቤ ክብር	የክብር ዘ| ጠቅላይ አዛዥ
መዓቅብ	በረኛ ጋርድ
ማዕቀብ	በር መጠበቂያ መሣሪያ
አቃቤ ጽርሕ	የእልፍኝ ዘበኛ
አቀብተ ጽርሕ	የልፍኝ ዘበኞች
ሊቀ አቃቤ ጽርሕ	የልፍኝ ዘበኛ አለቃ
ኬልቲ	ቀኛዝማች
ፌልቲ	ግራዝማች
ርእሰ ነጋዲ	ነጋድራስ
ርእሰ ሐራ	ባላምባራስ
በአለ ክብር	ብላታ
ፀዓለ ክብር ሉአላዊ	ብላቴን ጌታ
ፒላስ	ግምጃ ድንኳን
ደብተራ	ድንኳን
ደባትር	ድንኳኖች
ሐይመት	ትልቅ ጎዴ ድንኳን

ሐይመታት	ጎዴ ድንኳኖች
ሐይመታዊ	ድንኳን ሰፊ
ሐይመተ ፍስሐ	ንጉሣዊት ድንኳን (ደስታ)
ጸአኔ ሐይመት	ድንኳን ጫኝ
ሊቀ ሐይመታውያን	የድንኳን ጫኞች አለቃ
ቄሣር	አፄ (ንጉሠ ነገሥት)
ፌልሶ	ዙፋን
ሕለት ወርቅ	ንጉሣዊ ወርቅ ዘንግ
ሉል	ንጉሣዊ ማዕርግ
ኅብረ ወርቅ	ወርቅ ዘበ ቀሚስ
ሰንደቅ	ሰንደቅ ዓላማ
አብሪል	ዓዋጅ
ዓዋዲ	ዓዋጅ ነጋሪ
ጌቤሌም	ዓዋጅ መንገሪያ ቦታ
ዜና መጥቅዕ	የነጋሪት ጋዜጣ
ሣህል	የምሕረት ዓዋጅ
ትዕይንት	ከተማ
ትዕይንተ ንግሥ	መናገሻ ከተማ
ሶፍያ	ወይዘሪት
እንጌቤናይ	ወይዘሮ
እንጌቤናት	ወይዛዝር
ሉጺት	ደንገጡር
ሉጽያት	ደንገጡሮች
ሠርጐ መንግሥት	የመንግሥት ሽልማት
ኅብረወርቅ	ወርቅ ዘቦ ቀሚስ
ኅብረሐመልሚል	ነጭ ሐር ቀሚስ
መእስቅ	ወርቅ ሰገጥ ቀሚስ
ቈጽለ ወርቅ	ወርቅ አጫዋች (መርገፍ)
ከባን	ከባ
ከባን ዘወርቅ	ወርቅ ከባ
አጽፈ ግርማ	ካባ ላንቃ
ምክዕቢት	ድርብ
ምክዕቢተ ክብር	ጥንግ ድርብ
ጽላሎ፡ለይ	ሐር ጥላ
ጽላሎተ ወርቅ	ወርቅ ጥላ
ጽላሎተ ምጥናፍ	ወርቅ ሙካሽ ጥላ

ሠርጐ ክብር	የኒሻን ሸልማት	ቅናተ ወርቅ	ወርቅ መታጠቂያ
ትዕምርተ ክብር	ኒሻን	መክሬ ዘወርቅ	ወርቅ ዝናር
ትዕምርተ ቀትል	የጦር ሜዳይ	ክረ ወርቅ	ወርቅ ክርቻ
ትዕምርተ ያርብሕ	የአርበኝነት ሜዳይ	ሥነ ክር ዘወርቅ	ወርቅ መጣብር ክርቻ
ትዕምርተ ፈላሲ	የስደተኛ ሜዳይ	ሥነ ክር ዘብሩር	ብር መጣብር ክርቻ
ትዕምርተ ያርብ		ገይብ	ወርቅ መረሻት
ሕ ውሳጣዊ	የውስጥ አርበኛ ሚ	አይግን	ሐር ጥልፍ መረሻት
ወልታ ዘወርቅ	ወርቅ ጋሻ ጣፉ	ወቅፈ በቀል	የበቅሎ ዶቃ
ወልታ ብሩር	ብር ጣፉ ጋሻ	ወቅፈ ወርቅ	ወርቅ ዶቃ የበቅሎ
ኩናተ ወርቅ	ወርቅ ጦር	ወቅፈ ብሩር	ብር ዶቃ የበቅሎ
ኵናተ ብሩር	ብር ጉብጉብ ጦር	ሐብለተ ወርቅ	ወርቅ ስሉሴ
ሕለተ ወርቅ	ወርቅ ዘንግ የሊጋባ	ሐብለተ ብሩር	ብር ስሉሴ
አሣዕነ ወርቅ	ወርቅ መጫሚያ	በቅል ምስለ ሥርዓቱ	በቅሎ ከነሥርዓቱ
ውቅየተ ለይ	ሐር ግምጃ ሱሬ	ፈረስ ምስለ ሠርጉሁ	ፈረስ ከነመጣብሩ

ካልዕ ክፍል	፪ኛ ክፍል
ቤተ ግብር ዘመንግሥት	የመንግሥት መምሪያ ቤት (አድሚኒስቲራሲዮን)
ዘግርማዊ ቤተ ጽሕፈት	የግርማዊነታቸው ጽሕፈት ቤት
ዘግርማዊ ሊሉይ ጸሐፊ	የግርማዊነታቸው ልዩ ጸሐፊ
ዘግርማዊ ነሣኤ ቃል	የግርማዊነታቸው ቃል ተቀባይ
መማክርተ አክሊል	የዘውድ አማካሪዎች
ዘመማክርተ አክሊል አስተጋባኢ	የዘውድ አማካሮች ሰብሳቢ (ፕሬዚዳን)
ጸሐፌ መማክርት ዘአክሊል	የዘውድ አማካሮች ጸሐፊ
መባሕት	ሥልጣን ፣ መብት (ሚኒስቴር)
በዓልተ መባሕት	ባለሙሉ ሥልጣኖች (ሚኒስትሮች)
በዓለ መባሕት	ባለሙሉ ሥልጣን (ሚኒስትር)
ካልዕ በዓለ መባሕት	ሁለተኛ ባለሥልጣን (ዴታ ሚኒስትር)
መትልው በዓለ መባሕት	ምክትል (ሚኒስትር)
ረዳኢ በዓለ መባሕት	ረዳት) ም (ሚኒስትር)
ማዕቀባዊ መበዓለ መባሕት	ተጠባባቂ) ም (ሚኒስትር)
ዘበዓለ መባሕትሁ ሊሉይ ጸሐፊ	የሚኒስትሩ ልዩ ጸሐፊ
ዘበዓልተ መባሕት ቤተ ምክር	የሚኒስትሮች ምክር ቤት
ዘበዓልተ መባሕት ቤ. ም. አስተጋባኢ	የሚኒስትሮች ም. ቤ. ሰብሳቢ (ፕራዚዳን)
ዘበዓልተ መባሕት ቤተ ምክር ዓቢይ ጸሐፊ	የሚኒስትሮች ም. ቤ. ዋና ጸሐፊ
መራሄ ግብር	ሥራ መሪ (ዲሬክተር)

መትልው መራሄ ግብር	ምክትል ዲሬክተር
ዓቢይ ጸሐፊ	ዋና ጸሐፊ
መትልው ጸሐፊ	ምክትል ጸሐፊ
ሐታቲ ግብር	ሥራ መርማሪ (እንስፔክተር)
※　※	
መባሕት ላዕላዊ	ጠቅላይ ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ላዕላዊ	ባለሙሉ ሥልጣን ጠቅላይ ሚኒስትር
መባሕት ዘምክላዕ	የመከላከያ ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘምክላዕ	የመከላከያ ሚኒስትር
መባሕት ዘምኲናነ ሀገር	ያገር ግዛት ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘምኲናነ ሀገር	ያገር ግዛት ሚኒስትር
መባሕት ዘተግባረ ዘአፍአ	የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘአፍአ ተግባር	የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር
መባሕት ዘትምህርት ወዘሥነ ጥበብ	የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘትምህርት ወዘሥነ ጥበብ	የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስትር
ዘጽሕፈት መባሕት	የጽሕፈት ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘጽሕፈት	የጽሕፈት ሚኒስትር
ዘፍትሕ መባሕት	የፍርድ ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘፍትሕ	የፍርድ ሚኒስትር
ዘገራህት መባሕት	የርሻ ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘገራህት	የርሻ ሚኒስትር
ዘንግድ ወዘኪነ ጥበብ መባሕት	የንግድና የእንዱስትሪ ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘንግድ ወዘኪነ ጥበብ	የንግድና የእንዱስትሪ ሚኒስትር
ዘግብር ወዘምርካብ መባሕት	የሥራና የመገናኛ ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘግብር ወዘምርካብ	የሥራና የመገናኛ ሚኒስትር
መባሕት ዘዓቂበ ዘጥኢና	የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘጥኢና ዐቂብ	የጤና ጥበቃ ሚኒስትር
ዘሰብሳብ መባሕት	የግቢ ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘሰብሳብ	የግቢ ሚኒስትር

ልሁቀተ መባሕት ዘሕዝብ	የሕዝብ እድገት ሚኒስቴር
ዘልሁቀተ ሕዝብ በዓለ መባሕት	የሕዝብ እድገት ሚኒስትር

ዘምርእና መባሕት	የጡረታ ሚኒስቴር
ዘምርእና በዓለ መባሕት	የጡረታ ሚኒስትር

እንግዲህ የሚኒስትሮችን ተራና ሥራ በዝርዝር ከገለጽን በውስጣቸው የሚገኘውን የዘርፍ አገባብ በሚከተለው በገንዘብሚኒስቴር እናሳያለን ።

ሣልስ ክፍል	፫ኛ ክፍል
ዘንዋይ መባሕት	የገንዘብ ሚኒስቴር
በዓለ መባሕት ዘንዋይ	የገንዘብ ሚኒስትር
መትልው በዓለ መባሕት ዘንዋይ	ምክትል የገንዘብ ሚኒስትር
መትልው በዓለ መባሕት ዘአስብ	ምክትል የደመወዝ ሚኒስትር (ባዠት)
ንቡይ መራሂ ግብር ዘመባሕተ ንዋይ	የገንዘብ ሚኒስትር ሥራ መሪ (ዋና ዲሬክተር)
መትልው መራሂ ግብር ዘመባሕተ ንዋይ	የገንዘብ ሚኒስቴር ም. ዲሬክተር
ንቡይ ጸሐፊ ዘመባሕተ ንዋይ	የገንዘብ ሚኒስቴር ዋና ጸሐፊ
ዘመባሕተ ንዋይ መትልው ጸሐፊ	የገንዘብ ሚኒስቴር ምክትል ጸሐፊ
ሐታቲ ግብር ዘመባሕተ ንዋይ	የገንዘብ ሚኒስቴር ሥራ መርማሪ (እንስፔክተር)
ክፍለ ቤተ ግብር	የመሥሪያ ቤት ክፍል ቢሮ
ዘበዓለ መባሕትሁ ቤተ ግብር	የሚኒስትሩ መሥሪያ ቤት (ቢሮ)
ዘመትልው በዓለ መባሕትሁ ቤተ ግብር	የምክትል ሚኒስትሩ መሥሪያ ቤት(ቢሮ)
ዘንቡይ መራሂ ግብርሁ ቤተ ግብር	የዋናው ዲሬክተር መሥሪያ ቤት (ቢሮ)
ግብር	ሥራ
ገባሪ	ሠራተኛ
ገባርያን	ሠራተኞች
ምኃዳረ ግባርያን	የሠራተኞች ማስተዳደሪያ (ፔርሶኔል)
አማኃዳሪ	የሠራተኞች አስተዳዳሪ(የፔርሶኔል ሹም)
ተወካፌ ገባርያን	ሠራተኞች ተቀባይ
መዓሥረ ግብር	ሥራ ቀጣሪ (ፔርሶኔል)
ቤተ መዛግብት	የመዝገብ ቤት (አርሺብ)
ዘቤተ መዛግብት ሥዩም	የመዝገብ ቤት ሹም
መዝገበ ፍትሕ	የፍርድ መዝገብ (ፋይል)
ክፍለ ሂሣብ	የሂሣብ ክፍል
ዘክፍለ ሂሣብ ሥዩም	የሂሣብ ክፍል ሹም
ክፍለ ምስትጋባዕ ዘሂሣብ	የሂሣብ ማጠቃለያ ክፍል

ቤተ ንዋይ	የገንዘብ ቤት
ላዕላዊ ቤተ ንዋይ	ጠቅላይ ግምጃ ቤት
አስብ	ደመወዝ
መጠነ አስብ	የደመወዝ ልክ « ባዥት »
ወኃቤ አስብ	ደመወዝ ሰጪ
ክፍለ ውኂብ	የማደያ ክፍል

ክፍለ መልእክት	የመልእክት ክፍል
ዘክፍለ መልእክት ሥዩም	የመልእክት ክፍል ሹም
ኀላፌ ግብር	የሥራ ኃላፊ
ላእክ	ተላላኪ
ላእካን	ተላላኪዎች
ዓቃቤ ኆኅት	በር ጠባቂ « ነጋሪና አስገቢ »
ተወካፌ ትእዛዝ	ትእዛዝ ተቀባይና አስተላላፊ
ተወካፌ እንግዳ	እንግዳ ተቀባይ
ምዕራፈ እንግዳ	የእንግዳ ማረፊያ

ዘመሬት በዊዕ	የመሬት ገቢ
ዘመሬት በዊዕ መራኄ ግብር	የመሬት ገቢ ዲሬክተር
ዘውስተ ሀገር በዊዕ	ያገር ውስጥ ገቢ
ዘውስተ ሀገር በዊዕ መራሒ ግብር	ያገር ውስጥ ገቢ ዲሬክተር
ይቢዓ ጉባኤ ጸባሕት	ዋና የቀረጥ መሰብሰቢያ (ጉምሩክ)
ዘምዕራፈ መጽብሕ መራሒ ግብር	የጉምሩክ ዲሬክተር
መጋቤ ንዋይ	የገንዘብ ሹም (በጅሮንድ)
መጋቤ ንዋይ ዘምኵናነ ሸዋ	የሸዋ ጠቅላይ ግዛት በጅሮንድ

« እንዲሁ ዘጐጃም ዘወሎ ጠ. ግዛት በጅሮንድ እያልክ አወራርስ »

ዘመዝገብ ወዘጠማረ እምነት ክፍል	የመዝገብና የሰነድ ማደያ ክፍል
ዘመዝገብ ወዘጠማረ እምነት መራሒ ግብር	የመዝገብና የሰነድ ዲሬክተር
መዝገበ በዊዕ ወወጺእ	የወጭና የገቢ መዝገብ
መዝገበ ኍልቍ	የቁጥር መዝገብ (ካርኒ)
ትዕምርተ መዝገብ	የመዝገብ ምልክት (ሞዴል)
ሰሌዳ	ብራና (የካርታ ወረቀት)
ረቅ	ወረቀት ባለመስመር
ክርስታስ	ብትን ወረቀት (ደብዳቤ)
ብርዕ	ብዕር
ብርዓ ብርት	ብረት ብዕር

ብርዓ ወርቅ
ብርዓ ኪን
ናዕክ
ቀለመ ፀብር
መርብሔ ጽሑፍ
ጸሐፊ
ጸሐፍት
ጸሐፌ በዊዕ
ጸሐፌ ወጺእ
ጸሐፌ መዝገብ
መዘክር
ሐታቲ መዝገብ

ወርቅ ብዕር
የኪስ ብዕር (እስፒል)
እርሳስ
ጭቃ ቀለም
ካርቦን
ጸሐፊ
ጸሐፊዎች
ገቢ ጸሐፊ
ወጭ ጸሐፊ
መዝገብ ጸሐፊ
ተቈጣጣሪ
መዝገብ መርማሪ (ከንትሮን)

ራብዕ ክፍል ፤

ጸዓለ መበሕት ዘምኵናነ ሀገር
ዘምጓዳርሁ መትልው በዓለ መበሕት
ዘቤተ መስተዳልው ወዘክፍለ ርስት መ|በ|መ|
ዘጓድዐት መትልው በዓለ መበሕት
ዓቃቤ ጓድዐት
ዓቀብተ ጓደዐት
ላዕላዊ ዓቃቤ ጓድዓት
ዘአዲስ አበባ ሊቀ ጓጽአት

፬ኛ ክፍል

ያገር ግዛት ሚኒስትር
ያስተዳደሩ ም. ሚኒስትር
የማዘጋጃ ቤትና የርስት ክፍል ም' ሚኒስትር
የጸጥታ ምክትል ሚኒስትር
ጸጥታ ጠባቂ (ፖሊስ)
ጸጥታ ጠባቆች (ፖሊሶች)
የፖሊስ ጠቅላይ አዛዥ
የአዲስ አበባ ፖሊስ አዛዥ

እንዲሁ ዘሸዋ ፤ ዘጐጃም እያሉ በዘ. ማወራረስ ነው ።

መከነ ጓድዐት
ክፍለ ዕልወት ዘጓድዐት
ዋሕድ መከን ዘጓድዐት

የፖሊስ ጣቢያ
የፖሊስ የወንጀል ክፍል
፩ኛ. ፖሊስ ቢጣያ

(እንዲሁ በዘ. ካልዕ ሣልስ ፪ኛ ፫ኛ ጣቢያ እያሉ ጣቢያውን ሁሉ ማወራረስ ነው)

መጋኔ ሐብል
መጠንተ ሐብል
ሊቀ መጠንተ ሐብል
ዋሕድ ወልታ ምድር
መንፈቀ ወልታ ምድር
ራብዐይ ወልታ ምድር
ሣልሣይ ወልታ ምድር
ዋሕድ ሐብለ ምድር

ቀላድ ጣይ ለኪ
ቀላድ ጣዮች ለኪዎች
የቀላድ ጣዮች አለቃ
አንድ ጋሻ መሬት
ግማሽ ጋሻ መሬት
ኩርማን መሬት
ከ፫ ፩ መሬት
አንድ ወደሮ መሬት

ዋሕድ ትልም
ዘመንግሥት ምድር
ዘቤተ ክህነት ምድር
ምድረ ለጥሐዊ
ምድረ ሠገር
ምድረ ትኩል
ዘፈታሊ ምድር
ዘሐዋ ምድር
ዘርስት ምድር
ዘርስተ ሀገር ምድር
ርስተ ማዕለልት

ሐምስ ክፍል ፤

ቤተ መስተዳልው
መኰንነ ትእይንት
መትልው መኰንነ ትእይንት
ክፍለ ርስት
ክፍለ ማይ
ክፍለ ኪነት
ክፍለ ሠረገላ
ክፍል ጽዕዳዌ
ክፍለ መጽባሕት
ልጥሐ ዓመት
ዘመጥርየ ሁል ክፍል
ዘሁል ቤተ ንዋይ
ዘምክያድ ክፍል
ዘመጠነ መከን ክፍል
መጣኔ መከን
መጠነ መከን
ልጣሓ መከን
ዘክፍለ ርስት ዳን
አባኤ ልጣሕ ዘዓመት
ተወካፌ ልጣሕ ዘዓመት
ዘዋሕድ ኰራዚ ክፍለ ርስት ዳን
ዘካልዕ ኰራዚ ክፍለ ርስት ዳን
ዘሳልሥ ኰራዚ ክፍለ ርስት ዳን
ዘራብዕ ኰራዚ ክፍለ ርስት ዳን
ዘሐምስ ኰራዚ ክፍለ ርስት ዳን

አንድ ቀርጥ መሬት
የመንግሥት መሬት
የቤተ ክህነት መሬት
የገባር መሬት
የወታደር መሬት
የትክለኛ መሬት
የፈታይ መሬት
የቀላድ መሬት
የርስት መሬት
የርስት አገር መሬት
ርስተ ጉልት

፭ኛ ክፍል ፤

ማዘጋጃ ቤት
የከተማ ገዥ (ከንቲባ)
ምክትል የከተማ ገዥ (ከንቲባ)
የርስት ክፍል
የውኃ ክፍል
የመሐንዲስ ክፍል
የተሽከርካሪ ክፍል
የጽዳት ክፍል
የቀረጥ ክፍል (ታክስ)
ያመት ግብር
የዕቃ ግዢ ክፍል
የዕቃ ግምጃ ቤት
የውል ክፍል
የበታ ልክ ክፍል (ካርታ)
በታ ለኪ (ካርታ አንሺ)
የበታ ልክ (ካርታ)
የበታ ግብር
የርስት ክፍል ዳኛ
የዓመት ግብር አስገቢ
የዓመት ግብር ተቀባይ
ያንደኛ ርስት ክፍል ዳኛ
የሁለተኛ ርስት ክፍል ዳኛ
የሦስተኛ ርስት ክፍል ዳኛ
የአራተኛ ርስት ክፍል ዳኛ
የአምስተኛ ርስት ክፍል ዳኛ

ዘሳድስ ኰራዚ ክፍል ርስት ዳን	የስድስተኛ ርስት ክፍል ዳኛ
ዘሳብዕ ኰራዚ ክፍለ ርስት ዳን	የሰባተኛ ርስት ክፍል ዳኛ
ዘሳምን ኰራዚ ክፍል ርስት ዳን	የስምንተኛ ርስት ክፍል ዳኛ
ዘታስየ ኰራዚ ክፍለ ርስት ዳን	የዘጠኝኛ ርስት ክፍል ዳኛ
ዘዓሥር ኰራዚ ክፍለ ርስት ዳን	ያሥረኛ ርስት ክፍል ዳኛ
ዘዓሥር ወዋሕድ ክፍለ ርስት ዳን	ያሥራ ሐንደኛ ርስት ክፍል ዳኛ
ዘዓሥር ወክልዕ ክፍለ ርስት ዳን	ያሥራ ሁለተኛ ርስት ክፍል ዳኛ

እንግዴህ የርስት ክፍልን ዳኞች ከ፩ እስከ ፲፪ አወራረሱን ካሳየን በነዚሁ ልክ ያሉት ፍርድ ቤቶችም አወራረሳቸው እንደዚሁ መሆኑን እየገለጽን ለማስረጃ እንጠቅሳለን ፤

ዘአዲስ አበባ አድያም ቤተ ፍትሕ	የአዲስ አበባ አውራጃ ፍርድ ቤት
ዘዋሕድ ኰራዚ ቤተፍትሕ	የአንደኛ ወረዳ ፍርድ ቤት

የቀረውንም በላይኛው ዓይነት እንዲሁ ማወራረስ ነው ።

ዘ፲ቱ ወ፫ቱ ላዕላዊ ክፍለ ምኵናን ዘሀገር	የ፲፫ቱ ጠቅላይ ግዛት ክፍል
ምኩናነ ሀገር ላዕላዊ	ጠቅላይ አገር ግዛት
ላዕላዊ መኰንነ ሀገር	ጠቅላይ አገረ ገዥ
ዘላዕላዊ ምኵናነ ሀገር ርእስ	የጠቅላይ አገር ግዛት እንደራሴ
ዘሸዋ ላዕላዊ ምኵናነ ሀገር ርእስ	የሸዋ ጠቅላይ ግዛት እንደራሴ

የቀረውንም አገር ግዛት እንዲሁ በ ዘ. ማወራረስ ነው ፤

አድያመ ምኵናን	አውራጃ ግዛት
ዘአድያመ ምኵናን ሥዩም	የአውራጃ ግዛት ሹም
ዘኰራዚ ሥዩም	የምክትል ወረዳ ሹም
አፍትሆ	ጭቃ ሹም
በጭሬቃ	ባላባት
በዓለ ማዕለልት	ባለጉልት (መልከኛ)

ሳድስ ክፍል ፤	፮ኛ ክፍል ፤
ዘፍትሕ መባሕት	የፍርድ ሚኒስቴር
ላዕላዊ ቤተ ፍትህ ዘንጉሠ ነገሥት	የንጉሠ ነገሥት ጠቅላይ ፍርድ ቤት
አፈንጉሥ	የንጉሠ ነገሥቱ የፍርድ እንደራሴ
ቤተ ፍትሕ ዓቢይ	ከፍተኛ ፍርድ ቤት
ዘዓቢይ ቤተ ፍትሕ አስተጋባኢ	የከፍተኛው ፍርድ ቤት ሰብሳቢ (ፕሬዚዳንት)
ዘዓቢይ ቤተ ፍትሕ መስተዳልወ ግብር	የከፍተኛው ፍርድ ቤት ሥራ አስኪያጅ (ሬጅስትራል)
ዳን	ዳኛ
ዳናት	ዳኞች
ፍትሕ	ፍርድ

ፈታሒ
ፈታሕያን
ዳን ዘማዕከል
ዳን ዘየማን
ዳን ዘጸጋም
ዘዕልወት ክፍል
ላዕላዊ ዓቃቤ ሕግ
ዘዓቃቤ ሕግ ሥዩም
መከብረ ሕግ
መከብራነ ሕግ
መግሥፀ ዕልው
ዘርስት ክፍል ዳናት
ዘንዋይ ክፍል ዳናት
ዘዕልወት ክፍል ዳናት
መስተናግር
መስተናግራን
ኰርያቂ
ቀታሌ ነፍስ
ቀታልያነ ነፍስ
ተቀዋሚ
አበ ደም
መስተዋቅስ
ተዋቅሶ
ምሕዋስ
ዋሕስ
አማሪ
ስምዕ ሰማዕት
ሰማዕት ሰማዕታት
ፀብዕ
አውደፍትሕ
አናኅስዎ
መናኅስው
ዕድው
ዕልው
ዓላዊ
ፍትሐ መቅጽዕ

ፈራጅ
ፈራጆች
ዋና ዳኛ
ሁለተኛ ዳኛ
ሦስተኛ ዳኛ
የወንጀል ክፍል
ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ
የዓቃቤ ሕግ ሹም
ሕግ አስከባሪ
ሕግ አስከባሪዎች
የወንጀለኛ መቅጫ
የርስት ክፍል ዳኞች
የገንዘብ ክፍል ዳኞች
የወንጀል ክፍል ዳኞች
ነገረተኛ
ነገረተኞች
የፍርድ ቀን
ነፍሰ ገዳይ
ነፍሰ ገዳዮች
ተከራካሪ ጠበቃ
ደመኛ (ባለደም)
ተካሳሽ (ተምዋጋች)
መጣላት (መከሰስ) መሙዋገት
አዋዋሽ ዳኛ
ዋስ
አመልካች (አቤት ባይ)
ምስክር
ምስክሮች
ጥል ክርክር
የፍርድ አደባባይ
ፍርድን ማሻሻል
እሻሽሎ የሚፈርድ
ባለጋራ (ጠላት)
ወንጀለኛ ፡ ዓመፀኛ ፡ ሽፍታ ።
ሽፋጭ ፣ ከዳተኛ
የቅጣት ፍርድ

አቃኒት	የቅጣት ማሠሪያ
ማዕሠር	ማረፊያ ቤት የእሥራት
ቤተ ሞቅሕ	መሀኒ
ቤተ ሀፍስ	ጥብቅ ወሀኒ
መቅጽእ	መቀጫ
መቅጽእ በንዋይ	የገንዘብ ቅጣት
መቅጽእ በማዕሠር	የዕሥራት ቅጣት
በንዋይ ወበማዕሠር	በገንዘብና በዕሥራት
ፍትሐ ሞት	የሞት ፍርድ
በተሞቅሆ	በእሥራት
በስደተ ሀገር	ካገር በመሰደድ
በቅትለት	በመገደል
በስቅለት	በመሰቀል
በከፊለ ንዋይ	ጉማ በመክፈል
ሠራቂ	ሌባ
ሠራቅያን	ሌቦች
ገባሬ ዕልወት	ወንጀለኛ (ወንጀል ሠሪ)
ፍትሐ ምቅጻዕ	የፍርዱ መቀጫ
ከፊለ ንዋይ	ገንዘብ መክፈል
ወሚመ ቅስፈት	ወይም መገረፍ
ወሚመ እሥራት	ወይም መታሰር

ሳብዕ ክፍል

፯ኛ ክፍል

ዘንግድ ወዘኪነ ጥበብ መባሕት ዘአሦርዮን ክፍል ፥	የንግድና የኢንዱስትሪ ሚኒስቴር የገበያ ክፍል
ሰቅል	የብር ሚዛን ፲፫ ወቄት (በሩብ)
ድህርም	፶ ሣንቲም (አላድ)
ድሪም	፳፭ ሣንቲም (ሩብ)
ለጥር	ነጥር
ልጥር	ፈረሱላ
ምስያጠ መዓር	የማር ተራ
ምስያጠ ቅብዕ	የቅቤ ተራ
ምስያጠ እክል	የሀል ተራ
መሴርት	ሸመታ
ሴራቲ	ሸማች
ዕሤት	ዋጋ
ምስያጠ ባሦር	የሥጋ ገበያ

ሐኖት	ሱካንዳ
ሕዋናት	የንግድ ቤቶች
ሕዋን	የንግድ ቤት
ሕዋኒ	የሱቅ ነጋዴ (ወንድ)
ሕዋኒት	የሱቅ ነጋዴ (ሴት)
ማዕረብት	ገበያተኞች
ማዕረብ	ገበያተኛ
ጠፍላት	፳፭ ሳንቲም
ጠፋልህ	መቶ ሳንቲም (አንድ ብር)
አሥር ጠፋልህ	፲ ሳንቲም
ሐምስ ጠፋልህ	፭ ሳንቲም
አርሶ	ሸክም
አርሶን	ጭነት
አግበኢ	በሾርኒ ሻጭ (ገዲ ቃበ)
መድሎት	ሚዛን
መድሎታዊ	ባለሚዛን
መጸብሐዊ	ቀራጭ
መጽብሕ	ቀረጥ
ተወካፌ ልጣሕ	ያመት ግብር ተቀባይ
ነጋዲ	ነጋዴ
ነጋድያን	ነጋዶች
ንግድ	መነገድ መገበያየት
ምስያጥ	የገበያ ክፍል (ገበያ)
ሤጥ	ዋጋ ሽያጭ
መወልጥ	አጣሪ (ለዋጭ)
ዓቢይ ነጋዲ	ቱጃር
አምጻኢ ወፈናዊ	አምጭና ላኪ
ዘኪነ ጥበብ ክፍል	የእንዱስትሪ ክፍል
ጠበበ	ብልህ ሆነ
ጠቢብ	ብልህ (አዋቂ)
ጠቢባን (ጠበብት)	ብልሆች (አዋቆች)
ተኬነወ	ብልሐተኛ ሆነ
ኬንያ	ብልሀተኛ (ብልህ)
ፈላሰፈ	የብልህ ብልህ አዋቂ
ፈላስፋውያን	የብልህ ብልህ አዋቆች
ፍልሱፍ	

ፍልሱፋን	አዋቆች ብልሆች ጠቢባን
ፈሎሶፍ	ፈላስፋ አዋቂ
※	※
ለብሐ	ሠራ (ጥሩ ዓይነት ሸክላ)
ለብሐዊ	ብርሌና ብርጭቆ ሠሪ
ለብሐውያን	» » » » ሠሪዎች
ለብሕ	ብርጭቆ
ለባሕት	ብርጭቆች
ቢረሌ	ብርሌ
ቢረሌያት	ብርሌዎች
ፍያል	ፍንጃል
ጾታሚ	ጠርሙስ
ቀሪራ	ቢልቃጥ
ንብቲራ	ከጥሩሸክላየተሠራኰስኩሉት
ማኅበብት	ደንበጃን
መላሕብት	የጥሩ ሸክላ ዕቃዎች
ማኅው	ማብረጃ
አይገን	ትልቅ ፍንጃል
አቅጤ	መለኪያ
ኰሐ	ዋንጫ ሠራ
መኰሕ	ዋንጫ ሠሪ
መኰሕት	ዋንጫ ሠሪዎች
ኰሕ	ኩላብ ዋንጫ
ኰሐት	ዋንጫዎች
መቀል	አረብ (ባሕራረብ)
መቃሊ	አራቢ
መቃልያን	አራቢዎች
ዓዲም	ባሕራረብ (ቅናት)
መሐን	ቀይ ባሕራረብ
አምእስት	ሰማያዊ አረብ
በርዛድ	አረንጓዴ አረብ
ሔረበ	ፋቀ (ቁርበት)
ሔረቢ	ፋቂ
ሔረብት	ፋቂዎች (ፋቆች)
አዕዳል	ማስ

ማዕስ	ነጭ ቁርበት
መኰስት	አንጋሬ ቆዳ
ነትዕ	ነት
አንትዕት	ነቶች
ነትዐ ጥንፍ	ሽልም ነት
ጠብደን	አንቀልባ
ምራዕ	የነት ግልድም
ዘብድው	አጽፍ ዳባ
ዓነዳ	ቁርበት ቆዳ
ሐስል	ዳውላ (እምቢ ነገር)
ሕምል	ጭነት
መስነቅ	ስልቻ
ጽፍነት	ቀርቃባ
አውጣና	ጭልጋ
መጽሙድ	መጫኛ
መጽሞድ	ቅሪላ
※	※
አነበ	አነበ (ንብን)
መአንብ	አናቢ
መአንብት	አናቢዎች
ንህብ	ንብ
አንህብት	ንቦች
ቆጽሮንስ	የንቦች አውራ
ኤረግ	ቀፎ
በጉሪማ	ጥቁር ማር
ኮሎስቴማ	ነጭ ማር
እንቆራ	እጭ
አንቆራ	የንብ ጎሬ
ግራ	የማር እንጀራ
መዓር	ማር
ዘትር	የማር ወለላ
ጸደና	የጣዝማ ማር
ንህበ ጸደና	የጣዝማ ንብ
ሴርብ	ተርብ
ግራ ሴርብ	የተርብ እንጀራ

ቤዴቅ	የሥዕል ቤት
※	※
ሰፈለ	ቀጠቀጠ (ሠራ)
ሰፋሊ	ቀጥቃጭ ብረት ሠሪ
ሰፋልያን	ቀጥቃጮች ብረት ሠሪዎች
ምስፋል	ብረት መቀጥቀጫ
መዝረብ	መዶሻ (መቀጥቀጫ)
አመብኰሐ	አናፋ ወናፍን
አመብኲሒ	ባለወናፍ
አመብኲሕያን	ባለወናፎች
ምብኲሕ	ወናፍ
መጽበለ	ሞረደ
መጽባሊ	ባለሞረድ (ሞራጅ)
መጽበልት	ባለሞረድ ሞራጆች
መጽበል	ሞረድ
ሰሐለ	ሳለ (ብረት)
ሰሐሊ	ብረት ሳይ
ሰሐልያን	ብረት ሳዮች
ምስሐል	መሳል
ቴገል	የብረት ጉልቻ
መፍጽሕ	መራጃ
ማዕሎ	ዶማ
ገረሰ	ምስማር ሠራ
ገራሲ	» ሠሪ
ገራስያን	» ሠሪዎች
ገርሳ	ምስማር
መሕሠሥ	ጉጠት
መሆሥሥ	እሾህ መመንጠሪያ
ሀሮ	መሮ
መባሮ	መቆፈሪያ (ገሶ)
መኰረቢ	መጥረቢያ
መጕረብ	ጅንፎ
ጕድብ	ገጀሞ
ቀኖት (ቅትራት)	ችንካር
ሐፂን	ብረት
ሐፃውንት	ብረቶች

ቴገን	ትንሽ ብረት ምጣድ
ዳጌን	ትልቅ ብረት ምጣድ
ጤገን	ያሸሮ ብረት ምጣድ
ዕብነ ናዕክ	የብረት አር
መቅለዝ	መቈጥቈቈጫ መጥረቢያ
መጥለውዝ	ካራ (ቢልዋ)
ሜደርጉ	አንካሴ
ጋጋ	ዛንጅሮ እግር ብረት
መቅዩጥ	ወረንጦ
ማኅጼ	ምሳር
መቃይጽ	መዋጥ
ሙቄጽ	ጠባብ እግር ብረት
መቅረጽ	መቍረጫት
መስረፍ	የብረት ሽብልቅ
※	※
ሐተመ	አተመ
ሐታሚ	አታሚ
ሐታምያን	አታሚዎች
ቤተ ማኅተም	ማተሚያ ቤት
ለቀመ	ለቀመ
ክፍለ ለቂም	የለቀማ ክፍል
ምልቃም	ካዝ
ለቃሚ ፊደል	ፊደል ለቃሚ
ለቀምተ ፊደል	ፊደል ለቃሞች
መንሥኤ ልቅም	ኮፒ ማንሻ
ነሣኤ ልቅም	ኮፒ አንሺ
ዐቃቤ ፊደል	አራሚ (ቃል ጠባቂ)
ዐቀብተ ፊደል	አራሚዎች ቃል ጠባቆች
ኃላፌ ልቅም	የለቀማ ቤት አላፊ
ክፍለ ማኅትም	የማተሚያ ክፍል
መኅትማዊ	አታሚ
መኃትማን	አታሚዎች
ማኅተም	ማተሚያ (መኪና)
ንዑስ ማኅተም	ፊዳል
ዓቢይ ማኅተም	የጋዜጣ መኪና

መግሙድ	መቁረጫ መኪና
ኃላፌ ማኅተም	የመኪና ክፍል አላፊ
ክፍለ ጥራዝ	የጥራብ ክፍል
ጠራዚ	ጠራዝ
ጠራዝያን	ጠራዦች
ምስፋየ ፍሕቆ	የጥራዝ መስፊያ መኪና
ኃላፌ ጥራዝ	የጥራዝ ቤት አላፊ
※	※
አነመ	ሠራ (ሸማን
አናሚ	ሸማ ሠሪ
አናምያን	ሸማ ሠሪዎች
ምዕናም	ሸማ መሥሪያ
ስፍሕ	ድር
ፋዕም	ማግ
ምህን	መን
መስቄ	መወርወሪያ
ኤውንቄ	መጠቅለያ
ዕጡፍ	የሸማኔ ዕቃ በሙሉ
ለብሰ	ለበሰ
ልብስ (መልበስ)	ልብስ
አልባስ	ልብሶች
ድርቃስ	ነጠላ
እልታሕ	ያልተሰፋ ቀሚስ
ሰቅ	ማቅ (ባና)
ጸርቅ	ጨርቅ
አጽርቅት	ጨርቆች
መቅፈርት	ጋቢ
ፌሎን	የተጌጠ በርኖስ
አራዝ	ልብስ
አጽፍ	ቡልኮ
ሰንዱን	አንሶላ
መልበሰ አራት	ያልጋ ልብስ
※	※
ሐረሰ	አረሰ

ሐራሲ	አራሽ
ሐረስት	አራሾች
ማሕረስ	ማረሻ
መስተገብር	ገበሬ
መስተገብራን	ገበሮች
ብዕራይ	የእርሻ በሬ
ጽምድ	ጥንድ
ሞፈር	ሞፈር
ድጕር	ድግር
ሕንዝ	እርፍ
ላህሎ	ወገል
አርዑት	ቀንበር
አግልፅት	ማነቆ
ሐብለ ዓነዳ	ምራን
ግልዔት	ቅትርት
ረጕነፍ	ጅራፍ
ትልም	ፈር (የዘር በይ
እክለ ዘርእ	የዘር እህል
ዘራኢ	ዘር ዘሪ
ዘራእያን	ዘሪአች
አዝርእት	የተዘሩ እህሎች
ሠርፅ	ቡቃያ
ምእራም	አረም
መእርም	አራሚ
መዓርማን	አራሚዎች
ሐመዳ	ዋግ (ውርጭ
አስሐትያ	አመዳይ
ሴዴማ	ዋግ የመታው እህል
ሰብል	ዝርዝር እህል
ሰዊት	እሸት
ሕጠት	ቅንጣት
ቀስም	ፍሬ አዝመራ
ማዕረር	መከር
ገባእተ ማዕረር	መከር ሰብሳቢዎች
አፀደ (ጥ	አጨደ
አፃዲ (ዐ	አጫጅ

አፀድ »	አጫጆች
ማእፀድ	ማጭድ
ከላስስት	ነዶ
መበርድድ	ድርዳሪ
በርዶድ	ድርድር
ወጣሒ፣ ጐናኵ፣	ከማሪ
ምውጣህ ምጕናክ	ክምር
ቃራሚ	ቃርሚያ ለቃሚ
ተቅራም	ቃርሚያ
ማኅበብ	የውቂያ ሥራ
አኬዶ	አበራዩ ወቃ
መከይድ	እህል ወቂ አበራዩ
መከይዳን	እህል ወቂዎች
ምክያድ	አውድማ
መስዔ	መንሽ
ለይዳ	ላይዳ
ምራውሕ	ማራገቢያ

※ ※

ጸፈረ	ሹርባ ሠራ
ጸፋሪ	ሹርባ ሠሪ (ወንድ)
ጸፋሪት	ሹርባ ሠሪ ሴት
ጽፍሮ	ሹርባ
ድምድማ	ጉተና (ጐፈሬ)
ድንጕዝ	ጥቅል ሥራ ጠጉር

ነደቀ	ሠራ (ያናጢነትሥራ)
ነዳቂ	አናጢ
ነደቅት	አናጦች
መለለ	ላገ
መላሊ	ላጊ
መወልላን	ላጊዎች
ምላል	መላጊያ
መልግም	ታላቅ መላጊያ
ወሠረ	ሰነጠቀ
መወሥር (ወሣሪ)	መጋዘኛ (ሰንጣቂ)

መወሥራን	መጋዘኞች ስንጣቆች
ሞሠርት	መጋዝ
ጸረበ	ጠረበ (እንጨት)
ጸራቢ	ጠራቢ
ጸረብት	ጠራቢዎች
መጽረብ	መጥረቢያ (ፋስ)
ሐነፀ	ሠራ (ቤት)
ሐናፂ	ቤት ሠሪ
ሐናፅያን	ቤት ሠሪዎች
መሠረት	መሠረት
ገነፈለ	ሠራ (ግንብ)
ገንፋሊ	ግንበኛ (ገንቢ)
ገንፋልያን	ግንበኞች(ገንቢዎች)
ግንፋል	ግንብ
ነሐሰ	ሠራ (ፎቅ ቤት)
ነሐሲ	ፎቅ ቤት ሠራተኛ
ነሐስያን	ፎቅ ሠራተኞች
ናሕስ	ፎቅ ቤት (ነሐስ)
አውቀረ	ሠራ (የቤት ውቅር)
አውቃሪ	ውቅር ሠሪ
አውቃርያን	ውቅር ሠሪዎች
ወቅር	ውቅር
ዐቅድ	ዋልታ
አረብን	የውቅር ጠርብ
መረወ	ማገረ
መረዊ	ማጋሪ
መረውት	ማጋሮች
ምርወት	ማገር
መዓቅድ	መር ጠላፊ
መዓቅዳን	መር ጠላፎች
ከደነ	ከደነ
ከዳኒ	ከዳኝ
ከዳንያን	ከዳኞች
ሜላትሮን	ባለቅርፅ ጉላላት
ከታር	ሸክላ ጉልላት
ሐንቀሰ	ጭቃ አዘጋጀ
ሐንቃሲ	ጭቃ አዘጋጂ
ሐንቀስት	ጭቃ አዘጋጆች
መገይር	መራጊ ለሳኝ
መገይራን	መራጎች ለሳኞች
ቀለመ ቤት	የቤት ቀለም
ቀባዔ ቀለም	ቀለም ቀቢ
ቀባዕተ ቀለም	ቀለም ቀቢዎች
ምቅባዕ	መቀቢያ
ፈላቅ	የውኃ ልክ ግንብ
መዋጽፍት (ኀረፍት	ግርግዳ
ክባበ ርእስ	ድምድማት
ኀንባዝ	ወጋግራ
ጥውይ	ክባስ
ክባበ ጥውይ	የክባሱ ክቡብ
አልጌን	መረባርብ
አርቶሚን	የቆርቆሮ ማዋቀሪያ
ዓምድ	ምሰሶ
አዕማድ	ምሰሶች
ሰውሰወ	ሰራ (መሰላል)
ሰውሳዊ	መሰላል ሠሪ
ሰውሰውት	መሰላል ሠሪዎች
ሰዋስው	መሰላል
ጠቀመ	ሠራ (ሕንፃ ቤት)
ጥቅም	በሕንፃ የተሠራ ቤት
ጸላንትዩ	የጡብ መተኮሻ
ጸለንትዩ	ጡብ
ጥብዎች	ያልተኮሰ ጡብ
ጽልንትያ	የኖራ ማውጫ
ጸለንትያ	ኖራ
ኖፃ	አሸዋ
ድቃቅ ዕብን	ኮረት
መሠቀ	ሠራ ጥርብ ድንጋይን
መወሬቅ	ድንጋይ ጠራቢ
መወስቃን	ድንጋ ጠራቦች
ምሱቅ	ጥርብ ድንጋይ
መርገዝ	መቃን

መራግዝ	መቃን አቋሚ
መራግዛን	መቃን አቋሚዎች
ማዕምድ	ሳንቃ
ምዕማድ	ሳንቃዎች
ማዕምዳዊ	ሳንቃ ገጣሚ
ማዕምዳን	ሳንቃ ገጣሞች
መስኮት	መስኮት
መሳክው	መስኮቶች
ኆኅት	ደጃፍ
ኆዋኅው	ደጃፎች
አንቀጽ	በር
አናቅጽ	በሮች
ማዕፆ	መዝጊያ
መድረክ	ምድራክ
ጸፍጸፍ	ሰበሰብ (ተዛነብ)
መርፈቅ	በረንዳ
አሜፈቅ	[illegible]ልወል
መርኆ	መክፈቻ
መራኁት	መክፈቻዎች
መንሰግ	ቁልፍ
መናስግት	ቁልፎች
ቤተ	አደረ
ቤት	ቤት (ማደሪያ)
አብያት	ቤቶች
መርጡል	ተራዳ (አዳራሽ)
ሕዋር	ደርብ
ማኅደር	ማደሪያ ቤት
መኅድር	ዳስ
ጠቀር	ጥቀርሻ
ሎቅሳ	ባዶ ቤት
ድርሙስ	ማድቤት
ጢስ	ጢስ
አሪስ	ጎጆ (ቃዛ)
አርማስቆስ	ግንብ
ምኩራብ	አዳራሽ (መስጊድ)
ጋዛ (ኒቆታ)	ዕቃ ቤት

መስነቅት	ወጥ ቤት
መራቅዕት	መወርወሪያ
ማዕለልት	ማጀት
ልገት	ጎጆ
ቤተ አፍሶት	ሥውር ቤት
ሐፍሶት	ሪቅ
ብለኔ	የመታጠቢያ ቤት
ጌዛን	የባለጸጋ ቤት
ትያጥሮን	የጨዋታ ቤት
አሜቤን	ዕቃቤት
ኰነተረ	ሠራ መደብን
ከንታሪ	መደብ ሠሪ
ከንታሪት	መደብ ሠሪ (ሴት)
ኩንታር	ትልቅ መደብ
ሐዘቅ	ትንሽ መደብ
ዴዴ	ደጅ (ወለል)
መስወሊት	ጓሮ
ምኩሳሕ	ሠገራ
ሱብሳብ	አጥር ግቢ
ክበብ	ዙሪያ ክብ
ቀጸረ	ሠራ (አጥር)
ቀጻሪ	አጥር ቅጥር ሠሪ
ቀጸርያን	አጥር ቅጥር ሠሪዎች
ቅጽር	የግንብ አጥር አድሞ
መንደቅ ፤	የካብ አጥር
ጸቈነ ፤	አጠረ (ጨፈቀ)
ጸቈን	ጨፈቃ
ጽቁን	የጨፈቃ አጥር
※	※
ነሐበ	ሠራ ወርቅና ብር
ነሐቢ	አንጥረኛ
ነሐብት	አንጥረኞች
ምንሐብ	የወርቅና የብር ማንጠሪያ
ከንበሎ	ወለባ
ቃማ	ወርቅ ማርዳ
ገማ	የወርቅ አጫዋች

ፍሕቆ	ወርቅ ሸበ
ሕልቀት	ወርቅ ቀለበት
መሐትምት	ባለወርቅ ሳንቃ ድሪ
ቀታት	ዕርባን ሥራ ጉትቻ
ኤፎት	ብር ድሪ
ባዝግና	ወርቅ ድሪ
ጥሙዕ	በሰም የተነከረ ወርቅ
አዕኑግ	ወርቅ ጉትቻ
ፈርጽ	ፈርጥ
ወቅፍ	አልቦ
ቅጥራን	መጣብቅ
አውጸበ	ሠራ (ቀለበት)
አውጻቢ	ቀለበት ሠሪ
አውጻብያን	ቀለበት ሠሪዎች
ምውጻብ	ቀለበት መሥሪያ
ውጽብ	ቀለበት
ገመስ	ትንሽ ቀለበት
አሰቀ	ሠራ (ሸበ)
መአስቅ	ሸበ ሠሪ
መአስቃን	ሸበ ሠሪዎች
አስቅ	ሸበ
ብርታዊ	ናስ ሠሪ
ብርታውያን	ናስ ሠሪዎች
ብርት	ናስ
መሐብል	ድሪ ስሉሴ ሠሪ
መሐብላን	ድሪ ሱልሴ ሠሪዎች
ሐብለት	ድሪ ሰሉሴ
አውቀፈ	ሠራ (አምባር)
አውቃፊ	አምባር ሠሪ
አውቃፍያን	አምባር ሠሪዎች
ወቅፍ	አምባር
አውቃፍ	አምባሮች
ቀፈለ	ለበጠ
ቀፋሊ	ለባጪ
ቀፋልያን	ለባጮች
ፋል	በብርና በወርቅ ያጌጠ ዕቃ
ቅፋላን	በወ| በብር ያጌጡ ዕቃዎች
ሰንጕጕ	ሠራ ቁልፍ
ሰንጓጊ	ቁልፍ ሠሪ
ሰንጕጕ	ቁልፍ
ኰረጸ	ሠራ (መዳብ)
ኰርጻዊ	መዳብ ሠሪ
ኮርጽ	መዳብ
ሐብለ ኮርጽ	የመዳብ ሸበ
ዐጠፈ	ሠራ (ሙካሽ)
መዐጥፍ	ሙካሽ ሠሪ
ማዕጥፍ	ሙካሽ
ምዕጡፍ	ሙካሽ ሥራ
አጥነፈ	አስጊጦ ሸልሞ ሠራ
ምጥናፍ	ጌጠኛ ሸልም ሥራ
ለሐኰ	ሠራ ሸክላን
ለሐኺት	ሸክላ ሠሪ (ሴት)
ለሐኰያት	ሸክላ ሠሪ (ሴቶች)
ልሕኰት	ሸክላ
ሞፌጥ	የሸክላ መተኰሻ
መዋድሕ	ዋዲያት (ዳካ|
መጽብሕ	ወጭት
ስያህ	ለቃቃ ማድጋ
ሶቶፍሌ	ትልቅ አፍላል
ኩዒስ	ዳብሬ
ማዕነቅ	ቡይት
ግራብ	ማድጋ
ጻሕብ	መጠነኛ ዋዲያት
መስቴ	ጥዋ |መጠጫ|
መስብክት	ጋን
መሳብክት	ጋኖች
መቅጹት	ገንቦ
መቃጽው	ገንቦዎች
ሱራሪት	መግላሊት
ቀሱት	እንስራ
ጽሕርት	መጠነኛ ጋን (ሳሌ)
ልጉን	ድስት

ጽዑድ	መጠኛ ማድጋ
ግምዒ	ማሰሮ
ስትላፊ	አፍላል
※	※
ረፍአ	ሰፋ (ሸማን)
መርፍእ	መርፌ
መርፍእ ኪን	የሥፌት መኪና
ረፋኢ	ልብስ ሰፊ
ረፋኤ ኪን	መኪና ሠፊ
ረፋእያን ኪን	መኪና ሠፊዎች
ትብሴ	ሴጀርያ
መንዲል	መሐረም
ቃስ	እጀጠባብ (ቀሚስ)
መርመሬ	የውስጥ ልብስ
ለቢናር	ጉርድ ቀሚስ
ፌቃር	ባለእጅጌ ቀሚስ
ሰርወር	ጠባብ ሱሪ
ዲንታሮ	መሸቀቅ
ውቅየት	በላሌ ሱሪ
ንዑስ ውቅየት	ቁምጣ
ልብሰ መትከፍት	ኪታ (ሸሚዝ)
ግዕርት	የራስ ሻሽ
ግዕፈርት	ጥብቆ (ኀፍላ)
ግዕፈርተ ውስጥ	ከናቴራ
ሰርወርት	ሙታንታ
ንቁበት	አጭር ቀሚስ
መንድያ	እጅ ሰፊ እጀጠባብ
ማንድያ	ኮት
መልበብ	ከረባት
መልበብት	ቅምቀማት
ለንጺን	ፎጣ
ለንጼዎን	አንገት ልብስ
መጥወየ	ጠለፈ
መጥወይ	ጥልፍ ጠላፊ
መጥወይት	ጥልፍ ጠላፊዎች
ጥውዮ	ጥልፍ
ቃስ ጥውዮ	ጥልፍ ቀሚስ
ቅናተ ጥውዮ	ጥልፍ መታጠቂያ
ደርግሐ	ደረተ
ደርጋሒ	ዲሪቶና ፍራሽ ሰፊ
ደርጋሕያን	ዲሪቶና ፍራሽ ሠፎች
ድርጋሔ	ዲሪቶ
ድርጋሕ	ፍራሽ
ሰፈየ	ሠፋ (የጠፍር ሥፌት
ሰፋዪ	ሠፊ
ሰፋዕያን	ሠፊዎች
መስፍዕ	ወሳፌቻ
መጥረዝ	መቃድ
ሰፋዩ አሣዕን	መጫሚያ ሠፊ
ሰፋዕያን አሣዕን	መጫሚያ ሠፎች
አሣዕን	መጫሚያ
ዘርበናት	ኮፍ መጫሚያ
ዘርበን	ነጠላ መጫሚያ
ቆጽን	ባለተረከዝ መጫሚያ
ሰፋዩ ሁል ዘበቅል	የበቅሎ ዕቃ ሠ
ሁለ በቅል	የበቅሎ ዕቃ
ሁለ ፈረስ	የፈረስ ዕቃ
ኮር	ኮርቻ
ኮረ በቅል	የበቅሎ ኮርቻ
ኮረ ፈረስ	የፈረስ ኮርቻ
ቀዳማይ	የፊቱ ድጋፍ
ደኃራይ	የኋላው ድጋፍ
ምዕራገ ኮር	እርካብ
ምጕላዕ	እንቢያጉስ
መጥለውጥ	ውዴላ
ቅናት	መቀነቻ
ድርጋሐ ኮር	ግላስ
ልጓም	ልጓም
ኢያዜቡ	ዛብ
ህሣል	ፉሎ
ሐብለ ህሣል	ለኮ

ጴሑድ	ሽቢያ
ሰሙጥ	አለንጋ
ቀቀበ	ሰገባ (ሰገባ ሥሬት)
መቀቅባዊ	ሰገባ ሠሬ
ቀቅብ	ሰገበ (አፎች
ቆተነ	አዘፀ (ደጐሠ)
ቆታኒ	አዟዪ (ደጓሽ)
ቆታን	ማዘቢያ (መደጐሻ)
ሐንፀረ	ሠራ (እንጨትን)
ሔንፃሪ	ፋጋ
ሔንባርያን	ፋጋዎች
ሔንፃር	የእንጨት ሌማት
ሕንባር	በርጩማ
ምስያሕ	ሙቀጫ
መድቀቅት	ዘነዘና
ገብላ (ማህየብ)	ገንዳ
ሕንባል	ብርኩማ
ምንባር	ወንበር
ምንባራት	ወንበሮች
አራት	አልጋ
መቈንት	ድንክ አልጋ
መሕረውት	የአልጋ እግር
አራተ አነዳ	የጠፍር አልጋ
አራተ እፅ	የእንጨት አልጋ
አራተ ሐፂን	የብረት አልጋ
ልንጳኔ	ባለ መጨጊያ አልጋ
ጋይሎ	ቆሬ
ጋይሎን	ገበቴ
ቆርጠፈሎ	ናርጅ
ቀርጠፈሎን	የእንጨት አግልግል
ፌለወ	ሠራ (ሣጥን)
ፌሎናዊ	ሣጥን ሠሪ
ፌሎናት	ሣጥን ሠሪዎች
ፌሎ	ትንሽ ሣጥን
ፌሎን	ትልቅ ሣጥን
ሣፁን	ሣጥን
ሣፁነ ቆም	ቁም ሣጥን
ቀይጡን	መጠነኛ ቁም ሣጥን
መንበር	ወንበር
መናብርት	ወንበሮች
ለንጼን	ማዕረገኛ ወንበር (ሮቱ)
※	※
ሰፈየት	ሰፋች (ሥሬት)
ሰፋኢት	ሰፌታ
ሰፋዕያት	ሰፌታዎች
ቀርጤል	አገልግል
ቈፋቀስ	የቤት ዕቃ
ቆሮስ	ላዳን
ቀምጠራ	ሙዳይ
ቀማጥር	ሰፌድ
ከፈር	እንቅብ
ሜላቅ	ቁና
ቴውናቅ	የሌማት ግጣም
ዘርዜቅ	ዘርዛራ ወንፊት
መሶብ (ደስቀን)	መሶብ
ሱጣብ	መስከንብያ (የድስት)
መልሀቅት	የቅርጫት ሌማት
መሳይምት	ሌማት
ግተት	ግትቻ
መክደን	ክዳን
ሙዳይ	መጠነኛ አገልግል
አስፈሬዳ	ቅርጫት
መንፌ	ወንፊት
አለለ	ቀለም አገባ
መአልል	ቀለም አግቢ
መዓልልት	አለላ ነካሪ ሴት
ምዕላል	አለላ
ፈተለት	ፈተለች
ፈታሊት	ፈታይ
ፈታልያት	ፈታዮች

ከተባ	ፍልቅቅ
ክትባ	ጥጥ ፍሬ
ምድማፅ	መዳመጫ
ምድማፀ ብርት	ብረት መዳመጫ
በዘት (ምንታፍ)	ባዘቶ
መንደፍ	ደጋን
መሰውዕ	ጅማት
ከሳደ ኩማዕት	ቅል አንገት
እፀ ምንዳፍ	መታረፊያ
ሰይቀል	የእንዝርት ራስ
መንኰክት	እንዝርት
ምያጥ	ማደወሪያ
ሐረጸት	ፈጩች
ሐራጺት	ፈጪይ
ሐራጽያት	ፈጪዮች
ማሕረጽ	ወፍጮ
መክር	መግርደፊያ
ጣሕን	መሰለቂያ (ማላሚያ)
መድሐ	መጅ
ማፅኮፍ	ቋት
እክለ ማሕረጽ	የወፍጮ እህል
ሐፊጽ	ዱቄት
ብኍፅ	ቡኮ
መብኣዕ	የቡኮ ዕቃ
ሐባዚት	እንጀራ ጋጋሪ
ሐባዝያት	እንጀራ ጋጋሮች
ምፀራ	ጉልቻ
ፅእዱት	ምጣድ
ስክቱት	የተጣደ
መክደን	አክንባሎ
ምሥያም	የእንጀራ መሰብ
ጸባሒት	ወጥ ሠሪ
ጸባሕያት	ወጥ ሠሪዎች
ቴግኍ	ጉልቻ
ልኍን	ድስት
ልኍነት	ሠታቴ

ፀጸል	ሸንኩርት
ፊላን	ማቁላሊያ አብሽ
አዜዋ	ድልህ
ሐሪፎት	ክክ
ሐረፎት	ሽሮ
ቅብ	ቅቤ
በለሶን (ዘይቶን)	ዘይት
ቅብዐ መለንስ	ቅባኑግ
ጼው	ጨው
ከውር	መከለሻ ቅመም
ዘልሐት	ጠላ ጠመቆች
ዘላሒት (ዳጻሪት)	ጠላ ጠማቂ
አዳርያት ዘላሕያት	ጠላ ጠማቆች
ሁለ ምዝር	የጠላ ዕቃ
ጸሰድ	ጥንስስ
ሴዋ	ጌሾ
ራጕናት	ብቅል
ለግን	ቂጣ
መቅሉት	አሻሮ
መቆልት	እንኩሮ
ዘልሀ	ድፍድፍ
ጼተሎ	ጉሽ
ጣህል	አተላ
መሰየት	ጠጅ ጣለች
ሜሳዊት	ጠጅ ጣይ
ሜሳውያት	ጠጅ ጣይዎች
መጽርይት	የጠጅ ማጣሪያ
ሁለ ሜስ	የጠጅ ዕቃ
ሐበበት	ወይን ጠመቆች
ሐባቢት	ወይን ጠማቂ
ሐባብያት	ወይን ጠማቆች
ዝፍት	የወይን ድፍድፍ ዝልል
ማኅበብት	የወይን መጥመቂያ
መብልዕ	መብል
መባልዕት	መብሎች
ምርፋቅ	የመብል ቤት

ፍት ጽባሕ	የጧት ቁርስ
ምሳሀ	ምሳ
ድራር	እራት
ጽዋኤ ምሳሀ	የምሳ ጥሪ
» » ድራር	የእራት ጥሪ
ጽዋኤ ተጠምቆ	የክርስትና ጥሪ
» » ክብካብ	የሠርግ ጥሪ
» » ቡራኬ ዘቤት	የቤት ምርቃት ጥሪ
» » ስኢል	የዕርጥባን ጥሪ
» » ተዝካር	የተስካር ጥሪ

※ ※

ምግብ	ምግብ ሲሣይ
ሲሳይ ሲሲት	ሲሣይ ምግብ
ምግበ ጾም	የጾም ምግብ
ሕብስት	ዳቦ
መና	ዳቦ እንጀራ
ኅብዝ	እንጀራ
ጸብሐ	ወጥ
ለስሕ	አልጫ

※ ※

ምግበ ጾም	የጾም ምግብ
ጸብሐ ሐሪፎት	የክክ ወጥ
ጸብሐ ለስሕ	አልጫ ወጥ
ዘመ በድል	የባቄላ መረቅ
ዚፋለ ዓሣ	የሽንብራ ዓሣ
ሰከከ ሐሪፎት	ፍርፍር ሽሮ
ሐምል	ጎመን
ሐምለ ብሒዕ	ስልጆ (መጻጻ)
አትክልት	አታክልት
መጺዕ	ሆምጣጤ

※ ※

ምግበ ፋሲካ	የፍስክ ምግብ
ሕብስተ ዶርሆ	ዶሮ ዳቦ
መስተካወውልም	ጨጓራና ጉበት
ርጡብ ሥጋ	እርጥብ ሥጋ
ጽቡስ ሥጋ	ጥብስ ሥጋ(አንፍሌ)
ጸብሐ ሥጋ	ሥጋ ወጥ
ጸብሐ ዶርሆ	ዶሮ ወጥ
ጸብሐ በግዕ	በግ ወጥ
ጸብሐ ሶር	በሬ ወጥ
ጸብሐ ጽብስ	ጥብስ ወጥ
መቅጹት ሲላን	ምንቸት አብሽ
ዘም	መረቅ
ሱራጌ	አልጫ መረቅ
ዓፅመ ጸብሐ	የወጥ አጥንት
ዓፅመ ሱራጌ	የአልጫ መረቅ አጥንት

※ ※

ሊሉይ መባልዕት	ልዩ መብሎች
ክማኒም	ድፎ
ልግን	አምባሻ (ድፎ)
ጻኩሲማ	ጢብኛ (ለከት)
ጸሪቅ	ዳቦ ቆሎ (ቁራሽ)
ናዕት	ቂጣ
ልግነት	ገንፎ
ገዐት	ቅንጬ
ዝህም	ሙቅ
ናዕተ ሰከከ	ጨጨብሳ ጭኮ
ሰከክ	ፍርፍር (ግፍልፍል)
ከረቅ	ዘኬ ኮቸሮ
ደግደግ	ፍርፋሪ
መሣምዝ	ፉርኖ ጋጋሪ !
መሥመዝ	የፉርኖ መጋገሪያ
ሠመዝ	ፉርኖ
ቅልያ	ቆሎ
ተብሲል	ንፍሮ

※ ※

ስቴ	መጠጥ
ስቴያት	መጠጦች
መስቴ	መጠጫ
ጼትል	ጉሽ ጠላ

ምዝር	ጥሩ ጠላ
ጸአዳ ምዝር	ነጭ ጠላ
ሜስ	ጠጅ
ዳዕፍ	ጉሽ ጠጅ (ብርዝ)
ጽሩይ ሜስ	የተጣራ ጠጅ
ከራሚ	የቆየ ደረቅ ጠጅ
ክምር	የወይን ጠጅ
ደመ አስካል	ጥሩ ወይን ጠጅ

ታስዐ ክፍል	፱ኛ ክፍል
መባሕት ዘጥዒና ሕዝብ ዓቂብ	የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር
ዘሕክምና ቤተ ግብር	የሕክምና መሥሪያ ቤት
ሐከመ	አከመ
ሐኪም	አኪም (ወጌሻ)
ሐከምት	አኪሞች (ወጌሾች)
መሐከሚት	ሴት ሐኪም (ወጌሻ)
መሐከማት	ሴቶች አኪሞች ወጌሾች ነርሶች
ቤተ መድኃኒት	የመድኃኒት ቤት
ቤተ ሕክምና	የሕክምና ቤት (ሆስፒታል)
ክፍለ ምዕራፍ ዘሕሙማን	የበሽተኞች ማረፊያ
ክፍለ ሐተታ	የምርመራ ክፍል
ሐታቲ ሕሙማን	በሽተኞች መርማሪ (ሐ)
ሐተታ ምስማዕ	የማዳመጫ ምርመራ
ሐተታ ደም	የደም ምርመራ
ሐተታ [illegible]ርቢር	የሠገራ ምርመራ
ሐተታ ስንት	የሽንት ምርመራ
ሐተታ ምራቅ	ያክታ ምርመራ
ሐተታ ከብድ	የሆድ ምርመራ (ራጅ)
ዓቢይ ሐኪም	ዋና አኪም (ዶክተር)
ዓቢያን ሐከምት	ዋና ሐኪሞች (ዶክቶሮች)
መራሔ ግብር ዘቤተ ሕክምና	የሕክምና ቤት ዲሬክተር
አማኅዳርያን ዘቤተ ሕክምና	የሕክምና ቤት አስተዳዳሪዎች
ማሕመምት	አስታማሚዎች
ሰንሆተ	በጣ (አፕራሲዮን አደረገ)
ተሰንሆተ	አፕራሲዮን ሆነ
ሰንኳቲ	አፕራሲዮን አድራጊ
ሰንኳትያን	አፕራሲዮን አድራጊዎች

ሰንሆት	አፒራሲዮን
መርፍዓ ሕክምና	የሕክምና መርፌ
መጣኔ ላህብ	ትኩሳት መለኪያ
መርፍዓ እመት	የክንድ መርፌ
መርፍዓ ታፍዕ	የታፋ መርፌ
መርፍዓ ከልብ	የውሻ መርፌ
ወጋዒ መርፍዕ	መርፌ ወጊ
ምስካበ ሕሙም	የበሽተኛ መኝታ
ካልዕ ሕክምና	ሁለተኛ ሕክምና
አቃቤ ሥራይ	መድኃኒቀኛ
በጣሒ	እባጭ የሚበጣ
ሐታሜ ሐልጸ	ፈንጣጣ ከታቢ
አቃቄራዊ	መድኃኒት ቀማሚ
መታሬ ሐልቤት	አንዋል ቆራጭ
ሐመ	ታመመ
ሕሙም	በሽተኛ
ሕሙማን	በሽተኞች
ብሕባሔ	የቅርናት በሽታ
መንቢህ	መጋኛ
ቁስል	ቁስል
ሰፈርኮል	እንቅርት
ተክቃም	ክትባት (የፈንጣጣ)
ጽቱም	ሰባራ
መጻሞ	ጉስምት
ሕማመ ርእስ	የራስ ደዌ
ዝልጋሴ	ቁስለ ሥጋ (ቁምጥና)
ኰሕስ	የቄላ ቁስል
ነቅፈስ	ቂጥኝ
ኮብስ	እባጭ (ንፋት)
ስፍሕ	ሆድ ቁርጠት
ቃሕር	ትኩሳት
አንቀር	አንቃር (ቃር)
ጽርንዕ	እከክ
አበቅ	ነጭ እከክ (ደረመን)
ጠርቅ	የቅዘን በሽታ
ጥርቆ	ተቅማጥ
ቃባ	ወረርሽን በሽታ

ጻውብ	ደም የሚተፋ ቁስል
ርምየት	ቋቁቻ
ጼዴናት	ምች
ጼዴንት	ጉንፋን
ጼአት	ቁርጥማት
ጽርንቅት	ራስ ምታት
ጽርዓዕት	ኪንታሮት
ፊፀንት	ተስቦ
ሕማመ ዕዝን	የጉሮሮ በሽታ
ሶቀ ዕዝን	ጆሮ ደግፍ
ጉጽፋር	እከክ
ሕማመ ዓይን	የዓይን በሽታ
ከማፅ	የልብ ደዌ
ደስክ	ሳል
ፀውብ	ነቀርሳ
ቅንጣዌ	ቁንጣን
ደዌ	በሽታ
ልዝላዜ	አለዝልዞ የሚያም
ዕንባዜ	መባነን
ሕምዝ	መርዝ (የዓራዊት)
ክሩዝ	ልዩ መርዝ
ተአንብዞ	ልብ ማጣት
ርቁይ	አስማት የተደረገበት
ርቅየት	የአስማት በሽታ
ፀበው	ብጉንጅ
ሕማመ ከብድ	የሆድ በሽታ
ብድብድ	ወባ (እንቅጥቅጥ)
ትስጉዳ	የዓይን ቅላት በሽታ
መዘድ	እየተጉረበረበ የሚአም
ሶሬድ	ወስፋት
በደዶ	ኩፍኝ
ተቀልድዶ	ዓይን መቀንደብ
ሕበጥ	እባጭ
ገብጥ	ጨብጥ
ግብጥ	ሆድ መጮፀ (ቡአ)
ፈንፃፃ	ፈንጣጣ
ለምጽ	ለምጽ

ማዕነፍ	ሽሐኝ
ጸመ ሮፐ	ነስር
በዚሆተ ደም	የደም ብዛት
ሕፀተ ደም	የደም ማነስ
በጣሒ	አባጭ የሚበጣ
ተናሒ	አጋሚ
ናሕ (ናሕው)	ዋገምት
ክፍለ ሞት	የሞት ክፍል
ሞት	ሞት
ኅልፈት	ማለፍ መሞት
ላህ	ለቅሶ
አሌ (ወይሌ)	ለቅሶ (ወዮ ወዮ)
ትያሳ	የለቅሶ ቦታ
ኢያሳ	የልቅሶ ቤት
ኢያዜር	የወንድ አልቃሽ
ኢያዜርት	የሴት አልቃሽ
ነፍቅ	ቃሬዛ

ንፍቅ በድን	የሬሣ ሣጥን
ኪነ ነፍቅ	የሬሣ መኪና
ግርባብ	ከፈን
በድን	በድን (ሬሣ)
አንብዐ	አለቀሰ
አንብዕ	እንባ (ለቅሶ)
አየት	መግነዝ
ዬ ፡ ዬ	ወዮ ፡ ወዮ ፡ ዋ ዋ
ሰያ ወይ	ወየው ወየው
ፀወርተ በድን	ሬሣ ተሸካሞች
መከርያነ ዝጎር	መቃብር ቆፋሮች
ቀበርት	ቀባሪዎች
ፍትሐት	የፍታት ጸሎት
ግብዐተ መሬት	መቃብር
መቃብር	መቃብር
መቅበርት(ዝጎር)	መቃብር
ኀዙን	አዘነተኛ
ኀዙናን	አዘነተኞች

ዘምዕዋቅ መባሕት	የማስታወቂያ ሚኒስቴር
መትልው በዓለ መባሕት ዘምዕዋቅ	የማስታወቂያ ም. ሚኒስትር
ክፍለ ዜና	የጋዜጣ ክፍል
ኃላፌ ዜና	የጋዜጣ አላፊ
መስተዳልወ ዜና	ጋዜጣ አዘጋጅ
ገበርተ ዜና	ጋዜጣ ሠራተኞች
ዜናዊ	ጋዜጠኛ
ዜናውያን	ጋዜጠኞች
ዜና ዕለት	የቀን ጋዜጣ
ዜና ሰሙን	የ፯ ቀን ጋዜጣ
ዜና ወርኅ	የወር ጋዜጣ
ክፍለ ላእከ ዜና	የጋዜጣ መልእክተኛ (አጃንስ)
ላእከ ዜና	የጋዜጣ መልእክተኛ (አጃንስ)
ላዕካነ ዜና	አጃንሶች
ማኅበራዌ ዜና	የጋዜጣ ማኅበረተኛ

ወኃቤ ዜና	ወሬ የሚሰጥ (ራዲዮ)
መቅርፀ ቃል	ቃል ቀርፆ የሚናገር
ማኅትመ መልክዕ	የመልክ ማኅተም (ፎቶግራፍ)
ማኅትመ መልክዕ	ፎቶግራፍ አንሺ
ቅርፀ መልክዕ	ፊልም
ሀፃቤ ቅርፀ መልክዕ	ፊልም አጣቢ

ዘፍቅረ ሀገር ማኅበር	የሀገር ፍቅር ማኅበር
ምኵራብ ፍቅር ዘሀገር	ያገር ፍቅር አዳራሽ
ዘፍቅረ ሀገር ምሁዝ	ያገር ፍቅር ተጫዋች
» » ምሁዛን	ያገር ፍቅር ተጫዋቾች
» » ምሁዚት	» » ተጫዋች ሴት
» » ምሁዛት	» » ተጫዋች ሴቶች
እንዘረ	በገና መታ
እንዚራ	በገና
አውታር	የበገና ጅማቶች
ድኅንፃ	የበገና መምቻ
እንዛሪ	በገና መቺ (ደርዳሪ)
እንዛርያን	በገና መችዎች
መዝሙር	በበገና የሚነገር ምስጋና
ሰንቀወ	መሰንቆ መታ
መሰንቆ	መሰንቆ
ሰንቃዊ	መሰንቆኛ (አዝማሪ)
ሰንቃውያን	መሰንቆኞች አዝማሮች
ዘረበ	ክራር መታ
ዘራቢ	ክራር መቺ
ዘረብት	ክራር መችዎች
ዘርብ	ክራር
ኀላዪ	ዘፋኝ
ኀላዪት	ዘፋኝ (አረሆ)
ብርዐ ተውኔት	ዋሽንት
ተውኔታዊ ብርዕ	ዋሽንተኛ
ትርኢተ ምሳሌ	ትያትር
ገበርተ ትርኢት	ትያትር ሠሪዎች
ቤተ ምክር	የምክር ቤት (ፓርላማ)
አስተጋባኢ	ሰብሳቢ (ፕሬዚዳን)

ዘመምርሀ ሕግ አስተጋባኢ	የሕግ መምሪያ ሰብሳቢ (ፕሬዚዳን)
» » መ. አስተጋባኢ	» » ም. ሰብሳቢ ፕሬዚዳን
ዘመምርሀ ሕግ መማክርት	የሕግ መምሪያ አማካሪዎች
ዘመወስነ ሕግ አስተጋባኢ	የሕግ መወሰኛ ሰብሳቢ (ፕሬዚዳን)
» » መ. አስተጋባኢ	» » ም. ሰብሳቢ (» »)
ዘመወስነ ሕግ መማክርት	የሕግ መወሰኛ አማካሪዎች
አቃቤ ሕግ	ጉባኤውን ጠባቂና አስከባሪ
※	※
ምኅላፊ መልእክት	መልእክት አስተላላፊ (ቴሌግራም)
ምኅላፊ ቃል	ቃል አስተላላፊ (ቴሌፎን ስልክ)
ዘምኅላፊ መል ወምኅ/ ቃል መበሕት	የቴሌግራምና የቴሌፎን ሚኒስቴር
ምስማዐ ቃል	የቴሌፎን ቃል መስሚያ
እኅላፌ ቃል ዘመልእክት	የቴሌግራም ቃል አስተላላፊ
ተወካፌ ቃል ዘመልእክት	የቴሌግራም ቃል ተቀባይ
ዘጉልቊ ቃል	የቁጥር ቃል
ጠማሪ ጳእጳዕ	የጉዳይ ደብዳቤ (ቦስጣ)
ዘጠማሪ ጳዕጳእ ማዑን	የቦስጣ ሣጥን
ዘነፋስ ምኅላፊ ቃል	የነፋስ ስልክ
ምስማዐ ቃል ዘነፋስ	በነፋስ የሚተላለፍ ቃል መስሚያ
ዘምኅላፊ ቃል እፅ	የስልክ እንጨት
» » ፍሕቆ	የስልክ ሽቦ

ዘምክላዕ መበሕት	የመከላከያ ሚኒስቴር	ሰፍሬዳ	ጥይት
ተቃተለ	ተጋደለ (ተዋጋ)	ሰፍሬድ	መቅረየስ
ተቃታሊ	ተጋዳይ (ተዋጊ)	ሰፍሬደ ማይ	ውኃ መትረየስ
ተቃትሎ	መጋደል መዋጋት	ሰፍሬደ ነድ	ታንክ
ንዋየ ሐቅል	የጦር መሣሪያ	ዘዓየር ኃይል	የዓየር ኃይል
ሰውተል	ሾተል	ተቃታሊ	ተዋጊ የዓየር ኃይል
ፔልስጦስ	ጋሻና ጦር	ሞገርት	ውዝግዝግ
መንገኒቅ	ጠመንጃ ጠብ መንጃ	ሞገርተ እሳት	የእሳት ውዝግዝግ ቦምብ
ምዝራቅ	ሽብዳ ጦር (፱ አፍ)	መወጽአዊ	ድል አድራጊ
ወልታ	ጋሻ	ተውጻእ	ድል
መጥባሕት	ጐራዴ	ሰቂማ (ምህርካ)	ምርኮ (ምርኮኛ)
ኲናት	ጦር	ቀስታም	መንዶ
ኲያንው	ጦሮች	ድንቡል	የብረት መንዶ
መድፍዕ	መድፍ	ዘባሕር ኃይል	የባሕር ኃይል
ሞግዕ	ምሽግ ማፍረሻ መድፍ	ሐመረ ኲናት	የመጦር መርከብ
		ሠራተ ኃይል ዘባሕር	የባሕር ኃይል ወታደሮች

መግቢያው

ይህ መጽሐፍ ጠቃሚነቱ ለነፍስ ምሥጢረ መጻሕፍትን መርምሮ በደገኛው መንገድ ለመሔድ ከመምራቱ በላይ ፥ ለሥጋዊም ኑሮ የጥበብና የዕውቀት መሰቢያ መግኒት መሆኑን በቅኔ ፈጣሪው ተዋነይ ልንረዳው እንችላለን ።

ይኸውም ግዕዝ አዋቂውና ቅኔ ፈጣሪው ተዋነይ ዕለተ ሞቱ በደረሰ ጊዜ ከቅኔ ባገኘው ጥበብ የታዘዘበትን መልአከ ሞት አግዶ በገዛ ዕውቀቱ ዕድሜውን ቀጥሎ ፯ ዓመት በአልጋ ላይ ተቀምጠ ሳለ መልአኩ መጥቶ በአንተ ኃይል ከእግ ዚአብሔር ኃይል ማምለጥ የለምና እግዚአብሔር እንዲታረቅህ ይኸን ወደ አንተ ተልኮ የመጣውን ፯ ዓመት ሙሉ የተጉላላውን መልአከ ሞት አሰናብተው ባለው ጊዜ ያንን ያገደበትን ከቅኔ የተገኘ ጥበብ ሲፈታለት ተዋነይም የ፯ ዓመት ዓፅም ሆኗል ያም መልአከ ሞት ፯ ዓመት ደጅ የጸናበትን ትእዛዝ ፈጽሞ ተመልሷል እያሉ ሊቃውንት ሲተርኩ እንሰማለን ። ታሪክም ብቻ ሳይሆን እኛም በሚከተለው ተዋነይ በመልአኩ ፊት በተናገረው ቅኔ ልንረዳው ችለናል ።

መወድስ ቅኔ ፥

እፈርህ አንሰ ወእርእድ በይነ ፭ቱ ግብራት እለ ሀለው ምስሌየ ፡
ቀዳሚ በሞት እንዘ ትትፈለጥ ነፍስየ ፥
ወካልዕ በመቃብር በልማደ ሥጋ ትወርድ ሥጋየ ፥
ወሣልስ በአምላኪየ ፥ እንዘ በቅድሜሁ እቀውም ይርእዱ አባላትየ ፥
ራብእኒ ፍትሐ ኰነኔ እመ ትሰምዕ ዕዝንየ ፥
ወኃምስ መንገለ ደይን እንዘ ይወስዱኒ አዕራርየ ፥
ወዝ ኵሉ ነገር እም ይኩን ብየ ፥
ከዊኖተ ማይ እምሀየሰኒ በማሕፀነ ቅድስት ወላዲትየ ፥

የቅኔው መግለጫ ፤

ከኔ ጋር ስላሉ ፭ ነገሮች እፈራለሁ እንቀጠቀጣለሁ ፡
፩ኛ. ነፍሴ ከሥጋዬ ስትለይ
፪ኛ. በሥጋዊ ባሕርይ ሥጋዬ ወደ መቃብር ስትወርድ
፫ኛ. አካላቶቼ እየተንቀጠቀጡ በአምላኬ ፊት ስቆም
፬ኛ. የኵነኔን ፍርድ ጆሮዬ ስትሰማ
፭ኛ. ወደ ሥቃይ ቦታ ጠላቶቼ (አጋንንት) ሲወስዱኝ ይህ ሁሉ ነገር በእኔ ከሚፈጸም ፡

በናቴ ማሕፀን ውኃ ሆኜ በቀረሁ የተሻለ ነበር ብሎ ጸጸቱን ገልጿል ።

እንግዲህ ይህ ከእግዚአብሔር ያስታረቀ ቅኔና ፯ ዓመት መልአከ ሞትን ያገደ ጥበብ የተገኘ ከግዕዝ ሲሆን ታሪኩን ሰምተው ጠቃሚነቱን አውቀው ሌሎች ዓለማት የሚፈልጉት ግዕዝ በገዛ አገሩ ላይ እሊባሌ ሆኖ ከሚአውቀው ሰው የማ ያውቀው ዕጽፍ ድርብ በመሆኑ ለማስተዋወቅ ያቀረብናትን ይህችን ትንሽ መጽሐፍ ያለ ተግሀልዎ እንድትቀበሉን አንባቢዎችን እየለመንን መግቢያውን ከብዙ በጥቂቱ እንገልጻለን ።

የመግቢያው ማብረጃ

ይህ ጥንታዊውን ግሥ ሳይለቅና ሳያፋልስ ግዕዙ ወደ አማርኛ ተገልብጦ በዘመናዊው አቅድ ተዘጋጅቶ የምናገኘው "የወጣቶች መስታዎት" አማርኛው ባያስቸግርና እንግዳ ባይሆንም እንኳ ፡ ግዕዙ እንግዳ በመሆን ማስቸገሩ አልቀረምና ከአማርኛው ስናዛምደው ግዕዙ ለአማርኛ አንድ ንባብ ሰጥቶ በማጥበቅና በማላላት ሁለት ቃል ከማድረጉ በላይ እንዲሁም ተነሺ ወዳቂ ቃላት ስላሉት አስቀድመን ላንባቢዎች እናስጠነቅቃለን ።

፩ኛ እንግዲህ በመጥበቅና በመላላት ንባቡ አንድ ሆኖ ሁለት ፍቺ ያለው ቃል ፡ "ሰብሐ" ሲል ንባቡ አንድ ነው ሰብሐ ያለውን ብ—ላይ ይዞ ሲአጠብቁት አመሰገነ ማለት ነው ፡ ሲአላሉት ግን ሰባ ማለት ነው ፡ "በሬን ጮማ ሆነ ሲል" ለዚሁም ምልክት ለሚጠብቀው ንባብ በፊቱ "ጥ" ይገኛል አጥብቅ ሲል ነው ።

ለሚላላው ንባብም በፊቱ "ላ" ይገኛል አላላ ሲል ነው ፡ ወዳቂ ንባብም ለሆነ በፊቱ "ቂ" ይገናል ወዳቂ ቀለምነቱን ሲአስረዳ ነው ።

"የሚነሣ ንባብም ከፊቱ "ሳ" ይገኛል አንሳ ሲል ነው ። እንግዲህ የማጥበቅንና የመላላትን ከላይ አስረድተናል የቀረን ወዳቂና ተነሽ ንባብ ስለሆነ ፡ "አእመረ" አወቀ ያለውን ንባብ መጨረሻውን ፊደል በማጋነኑ ተነሽነቱ ሲታወቅ ፡ እንዲሁም አእማሬ የሚለው ንባብ ሬን የሚረግጥ ስለሆነ ወዳቂነቱ የታወቀ ነው ።

እንዲሁም አእመራ የሚለው ንባብ ለአንድ ወንድና ለብዙ ሴቶች ይሆናል የሚለየው ግን አእመራ ሲል "ራ"ን የረገጠ እንደሆነ አንድ ወንድ አንዲቱን ሴት አወቃት ማለት ሲሆን እንዲሁም "አእመራ" ብሎ "ራ" ተነሺ ሲሆን ብዙ ሴቶች አወቁ ማለት ነው ።

ማስረጃውም ይህ ብቻ በቂ ባይሆን እንኳ ከዚህ በሚከተለው መጽሐፍ የጐደለውን ሞልተን ያልተስማማውን አቃንተን እናቀርባለን ፡ ይልቁንም ይህ መጽሐፍ የተደከመበት ከ—ሀ—እስከ ፐ—የተዘሩ ሥነ ፍጥረቶች በየተፈጠሩበት በወገን በወገናቸው በታ በታቸውን ይዘው ተገኝተው ለማጥናትና የፈለጉትን ያለድካም ለማግኘት ሲሆን አስተዋጽኦውም በ፩ቱ ማዕዘን ከሚገኙ ግሥች በመሆኑ ይህ አለ ይህ የለም ብሎ ከመንቀፍ በፊት ድካማችንን እንድታስቡልን አንባቢዎችን እንለምናለን ።

ሆኖም ግድፈትም የተሳሳተም ነገር ቢገኝ ወደፊት ሊቃውንቱ የበለጠ እንዲያዘጋጁ ይህችኑ የተገለጸችልንን ለወገኖቻችን ለማካፈል ያህል እንጂ ፡ በውቀታችን ኮርተን በሊቅነት ተመክተን አልተነሣንምና አርሙን እያልን ይህቺን ትንሽ መጽሐፍ ስለግርማዊነታቸው ፳፫ ዓመተ ልደት እናበረክታለን ።

መ ቅ ድ ም ።

ይህ አሁን ከብዙ በጥቂቱ ከረጅሙ ባጭሩ ልንጽፈው የተነሣንበት የግእዝ ቋንቋ ዓለም ሲፈጠር አብሮ የተፈጠረና መጀመሪያ ቋንቋ ለመሆኑ ፈጠረ በለው ግሥ እግዚአብሔር ፈጣሪ መባሉ ብቻ ሊአስረዳን ይችላል ። እንጨምርም ብንል መጀመሪያ የተፈጠረው ሰው አዳም ተብሏል ይኸውም ምን ያምር ማለት ሲሆን "አደመ አማረ ካለው ግሥ የተገኘ ነው ። ሁለተኛይቱም ፍጥረት ሔዋን ተብላለች "ሐይወ" ሕያው ሆነ ካለው ግሥ የወጣ ሲሆን የሕያዋን ፥ ፍጥረቶች እናት ማለት ነው አዳምና ሔዋን አቤል ልጃቸው ሞቶባቸው እጅግ አዝነው ሳሉ ምትኩን ወንድ ስላገኙ በልማድ ሴት ተባለ እንጂ እነሱ የሰየሙት ስሜት ብለው ነው ይኸውም ዋጋዩ ምትኬ ማለት ሲሆን አሰየ ሰጠ ካለው ግሥ የተገኘ ነው ።

፲ኛውም ትውልድ ላይ ስለበዛና ስለተራዘመ ኖኅ ተብልዋል ይኸውም ኖኀ ረዘመ ካለው ግሥ የወጣ ነው በዚሁም በኖኅ ጊዜ ዓለም የጠፋበት ውኀ ማየ ዓይኅ ተብሏል ይኸውም አይኅ አጠፋ ካለው ግሥ የተገኘ ነው ። ኖኅም ልጁን ሤም ብሎታል ይኸውም "ሤመ" ካለው ግሥ የተገኘ ሲሆን ሹም ነህ ሲል ሥዩም ማለቱ ነው ይኸውም ጌታችን ከሤም ወገን በመወለዱ ይታወቃል ።

ቅዱሳት መጻሕፍትም ከአረብና ከዕርእ ወደ ግዕዝ ተገለበጡ ይባላል እንጂ እንደ ግዕዙ አስማምቶ ያስፈራቸውና አክናውኖ የተረጐማቸው በዛሬው ጊዜ ያለ አይ መስለንም ቢኖርም ያው ነጠላው ትርጉም ነው ።

ይኸንኑም የግዕዝን ቋንቋ ጥንታዊ ቋንቋ መሆኑን ሲአስረዱ በሊቅነታቸው የታወቁ ታላቆቹ የጀርመን መጽሐፎች ለቋንቋቸው ግሥን መሪ አድርገውት ይገኛል ። ምክንያቱም ከብዙ መመራመር የተነሣ አንድ የጀርመን ፈላስፋ ወደ ኢት ዮጵያ መጥቶ በጐጃምና በጐንደር በላስታ እየተዘዋወረ ግዕዝን ፍልስ ፍልስልስ አድርጎ ከነቅኔውና ከነአገባቡ አውቆ በ፲፩ ዓመቱ ወደ አገሩ ወደጀርመን ተመልሶ የግዕዝን ቋንቋ በሰፊው አስተምሮ ለየመጻሕፍቱ መሪ ቋንቋ ማድረጉ ታውቋል ።

ለእንባቢ ይሰለቻል ብለን ካልተውነው በተቀር ግዕዝ ዓለም የተፈጠረበት ቋንቋ ለመሆኑ ሌላም ምስክር ሳያሻ አግአዝያን ተብለው ወደ ኢትዮጵያ የተሠማሩት የሤም ልጆች ብቻ በቂ ነው ። አግዓዝያን ማለት አርነት አውጭዎች ማለት ሲሆን አግአዘ አርነት አወጣ ካለው ግሥ የተገኘ ነው አገሬቱም ኢትዮጵያ ምድረ አግ አዚት ተብላለች ።

እንግዲህ የግዕዝ ቋንቋን መሠረታዊነት ከጠቀስን ወደ ግዕዛውያን ወንድሞ ቻችን ወቀሳ እንመለስ ፤ ግዕዝ የአማርኛና የትግርኛ የአገውኛ ቋንቋ አባት መሆኑ ለማንም የተሰወረ አይደለም። ትግርኛው እንኳ ቋንቋ መደቡ ግሥ መሆኑን አለቀቀም ።

ግዕዝ በኢትዮጵያ የቋንቋዎች ሁሉ አባት ሊሆንና የውጭ አገሮች በብዙ ሲመኙትና የግዕዝን መጻሕፍት እየተሻሙ ገዝተው በቤተ መጻሕፍታቸው እያስተ ረጐሙ ሲጠቀሙበት በገዛ አገሩ በኢትዮጵያ ለሚበልጠው ሕዝብ እንግዳ ሆኖ መኖሩ ሊቃውንቶቻችንን በጣም የሚአስወቅስ ነው ።

ማውጫ

ከ- ሀ- እስከ ፈ ያለው ነጠላ ግሥ ከገጽ ፩ እስከ ፳፬ ይገኛል

የዚሁ ማስረጃ የግሥ እርባታ ከገጽ ፳፬ እስከ ፴፩ ይገኛል

አስረጂና አጎላማሽ የሚሆኑ የአገባብ ቃላት ከገጽ ፴፩ እስከ ፴፮ ይገኛሉ

ሰማይና ምድር ከነጓዛቸው ከገጽ ፴፮ እስከ ፵፪ ይገኛሉ

ውኃ ከነጓዙ ከገጽ ፵፪ እስከ ፵፫ ይገኛል

እንጨቶችና አትክልቶች እህሎችና ሣሮች ከገጽ ፵፬ እስከ ፵፰ ይገኛሉ

ብርሃናትና ክፍለ ዘመናት ከገጽ ፵፰ እስከ ፵፱ ይገኛሉ

እንስሳትና አራዊት አዕዋፍና አንስርት ፷፫ን ዘለሁ ከገጽ ፵፱ እስከ ፷፬ ይገኛሉ

ሰውና የአካሉ ስም ጋብቻና ዝምድና ከገጽ ፷፬ እስከ ፷፯ ይገኛሉ

ዘርፍና ቅጽል ነባር ግሦች ከገጽ ፷፯ እስከ ፸፬ ይገኛሉ

ቤተ ክርስቲያን ከነጓዟ ከገጽ ፸፬ እስከ ፸፮ ትገኛለች

ቤተ መንግሥት ከነጓዙ ከገጽ ፸፮ እስከ ፹ ይገኛል

የመንግሥት መሥሪያ ቤት በየክፍሉ ከገጽ ፹ እስከ ፹፫ ይገኛል

በንግድ ሚኒስቴር አማካይነት ገበያና ተግባረ ዕድ ከገጽ ፹፫ እስከ ፺፯ ይገኛል

የሴቶች ባልትናና የግብዣ ከገጽ ፺፯ አስ ፻ ይገኛል

የጤና ጥበቃና የሕክምና ከገጽ ፻ እስከ ፻፪ ይገኛል

የማስተወቂያ ሚኒስቴርና የሀገር ፍቅር ከገጽ ፻፪ እስከ ፻፫ ይገኛል

የፓርላማና የፖስታ ሚኒስቴር ከገጽ ፻፫ እስከ ፻፬ ይገኛል

የጦርነት ጓዝ በገጽ ፻፬ ይገኛል

ማረሚያ

፵፫ ገጽ ፪ኛው ዓምድ መጨረሻ ነኙኒፍ ፊያ ያለው ካፊያ ተብሎ ይነበብ ።

፷፫ ገጽ ተሳስቶ ስለታተመና በ፷፰ኛው ገጽ በቦታው ስለሚገኝ ተዘሎ ይነበብ ።

በ፷፬ኛው ገጽ በ፪ኛው ዓምድ ፫ ምዕራፍ ያለው [illegible] ተብሎ ይነበብ ።

የሚያስወቅሳቸውም የመሾማያና የመሸለሚያ አድርገው ከሕዝቡ ሳያስተዋ ውቁት በመኖራቸው ሲሆን እንኳንስ ከሕዝቡ ወገን ይቅርና በቤተ ክህነትም ከሚ አውቁት የማያውቁት በዛ እንደሚሉ የታወቀ ነው ።

አሁንማ እንኳንስ ሕዝቡ ካህኑ እንኳ ሳይቀር ልጁን ሁሉ ወደውጭ አገር ትምሀርት ባማሰማራት እንኳንስ ለግዕዙ ለአማርኛውም አስፈርቶታል ።

ይሁንና የሰው ወርቅ አያደምቅ ያለውን የአባቶችን ቃል ማሰብ እንኳ ቢቀር የአገሩን ትምህርት ሳይማርና ሳያውቅ የሰውን አገር ትምህርት እማራለሁ ማለት ነፋስ ገፍቶ እንደሚጥለው ጎርፍ ነቃቅሎ እንደሚወስደው በጆቡሽት ላይ እንደተ ሠራ ቤት ያለ ነው እያለ ዘወትር ንጉሣዊ ቃል የሚሰብከውን መምህርነት እንኳ እንዴት መስማት ይቅር ?

አሁንም ንጉሣዊ ቃል እንዳስረዳን ሰው ጥቅጥቅ ባለው ጨለማ መብራት ሳይዝ ቢሔድ ወድቆ መሰበር ገደል መግባት አለ ። ወድቆም ባይሰበር ገደልም ባይ ገባ ሲግር ሲጥር አድሮ ካሰነጋለት አሰበባት ለመድረስ አይችልም ። መብራት ይዞ የሚሔድ ሰው ግን ድካም ሳያገኘው ጨለማው ሳያግደው አሰበበት ደርሶ ለማድር ይችላል ። ያገሩን አማርኛና ባህል አውቆ የውጭ አገር ትምህርት ቢማር ምንም እንኳ ቢአደክመው ራሱን የቻለ እውቀት ያገኛል ። ላገሩም ቋንቋና ባህል እንግዳ ሳይሆን በሁለቱም አጣምሮ ይሠራል ። ያገሩን ትምህርትና ባህል ሳያውቅ የሰው አገር ትምህርት ልማር ቢል ትርፉ ቀን መቁጠር ነው ወይም ደክሞ ደክሞ አንድ ፍሬ ሳያገኝ ይቀራል አውቆም ቢመለስ ላገሩ ቋንቋና ባህል ባዕድ ሆኖ ቢከሰስ ራፖር ጻፍልኝ በሥራ ላይ ይህ ወረቀት ምን ዓይነት ትብትብ ነው እስኪ አጣራልኝ ማለት ነው ትርፉ ።

ይኸንን ለማተት ያደረሰን ትግረኛንና አማርኛን አገውኛን የወለደ ግዕዝ አማ ርኛ ተጭኖት በገዛ አገሩ ባዕድ ሆኖ በየመጻሕቱ ያሉ ብዙ ጥበባትና ሥሥጢራት ተሠውረው በሕዝቡ ዘንድ አጉድለው ይኖራሉ ። አሁን የሰው አገር ቋንቋዎች በአማርኛው ውስጥ ተሰባጥረው አማርኛውም ብ ጭ ድርግም ወደማለት መዳረሱ ስለሆነ ነውና ወደተነሣንበት ወደ ግዕዙ እንመለስ ፡

ግዕዙ በዚህ በትንሹ ሊቃውንቱን ለማሳሰቢያ ያህል በጻፍነው መጽሐፍ ውስጥ እንኳ ስንመለከት ለያንዳንዱ ሥራ ራሱን የቻለ ስም ስለምናገኝለት ሙሉ ቋንቋ መሆኑን ልንረዳው እንችላለንና ግዕዝን ማክበርና መከታተል አለብን ። ሊቃ ውንቱና መምህራኑም የግል ቋንቋ ማድረግ ቀርቶ እንዲስፋፋና ሕዝቡ ሁሉ እንደ ሚአውቀው ማድረግ አለባቸው ።

እስካሁንም ጥበባትንና ዕውቀትን ሰቦ በእንጕል የሚከት ፡ ለተማረው ሰው ብርሃን የሚከፍት የግዕዝ ቋንቋ ተሠውሮ የኖረው በቅኔ መንገድ እንጂ በቋንቋ መን ገድ ተጽፎ ባለመገኘቱ ስለሆነ ይኸንኑ በማሰብ ከ—ሀ—እስከ ፐ የተዘራው የፍጥ ረታት ስም በየሥነ ፍጥረታቸው ቀን ረድፍ ረድፍ ሰጥተን የተፈለገው በአንድ ላይ ተጠቃሎ እንዲገኝና ለማጥናት እንዲመች አድርገን ጽፈን ለወጣት ተማሪዎች ስናበ ረክት ከ—ሀ—እስከ—ፐ ያሉት ግሦች ከእነ እርባታቸው ጥንታዊ መደባቸውን ይዘው በአርእስትነት መገኘታቸውን አስቀድመን እናስረዳለን ።

መጽሐፈ ትምህርት

የወጣቶች መስታዎት

ከግዕዝ ወደ አማርኛ ፡ ለአእምሮ ማሠልጠኛ ።
ጥንታዊውን ግሥ አርዕስት አድርጎ በአዲሱ አቅድ የተዘጋጀ ።

ተጻፈ

ከዓይነ ዓለም ገብረ ማርያም ዘራጉኤል ፡
ሀገረ እንጦጦ አንጎድ ይእቲ ደብረ ኃይል ።

ወተሣተመ በመርሐ ጥበብ በ ፳ ወ ፰ ዓመተ መንግሥቱ
ለቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

ሐምሌ ፲፯ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓመተ ምሕረት ቁጥር [illegible]

[illegible]